
VIA VERITAS VITA
THEO LOGIA
JUS MEDI
CINA
ARTES LIBER ALES
AB ANIMO
CALIGINEM
DISPELLERE

EDUARDI SANDIFORT
O R A T I O

D E

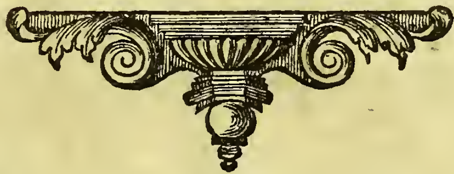
CIRCUMSPECTO CADAVERUM EXAMINE OPTIMO PRACTICÆ MEDICINÆ ADMINICULO,

H A B I T A P U B L I C E,

C U M

IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA ORDINARIAM ANATOMES ET CHIRURGIÆ PROFESSIONEM A U S P I C A R E T U R,

A. D. XXV. MAJI CIƆIƆCCLXXII.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud SAM. ET JOH. LUCHTMANS, 1772.
Academiæ Typographos.

VIRIS

PERILLUSTRIBUS ET *GENEROSIS*,

ACADEMIÆ BATAVÆ

CURATORIBUS,

GULIELMO,

COMITI DE BENTINK,

RHOONÆ ET PENDRECHTÆ DOMINO, EQUESTRI HOLLANDIÆ ORDINI ADSCRIPTO, DELEGATORUM HOLLANDIÆ ORDINUM PRÆSIDI, AGGERIBUS ET VIIS RHENOLANDIÆ CURANDIS SEPTEMVIRO, ETC. ETC.

PETRO STEYN, J. C.

ILLUSTRISSIMORUM ET PRÆPOTENTIUM HOLLANDIÆ ET WESTFRISIÆ ORDINUM CONSILIARIO ET SYNDICO SUPREMO, MAGNI SIGILLI CUSTODI, SUPREMÆ CURIÆ FEUDALIS PRÆSIDI, EJUSQUE TABULARII PRÆFECTO, AGGERIBUS ET VIIS RHENOLANDIÆ CURANDIS SEPTEMVIRO, ETC. ETC.

PETRO VAN BLEISWYK, J. C.

A. L. M. PHILOS. D. CIVITATIS DELFENSIS CONSILIARIO ET SYNDICO, ETC. ETC.

EORUMQUE COLLEGIS,

VIRIS

NOBILISSIMIS ATQUE *AMPLISSIMIS*,

CIVITATIS LEIDENSIS CONSULIBUS,

CORNELIO SPEELMAN, J. C.

EQUITI BARONETTO, LIBERO TOPARCHÆ AB HEESWYK ET DINTER, ETC..

CORNELIO CHASTELEIN, J. C.

ADRIANO CRUCIO, J. C.

NICOLAO VAN ALPHEN, J. C.

SOCIETATIS INDIÆ OCCIDENTALIS MODERATORI, ETC.

NEC NON

VIRO

GRAVISSIMO, *SPECTATISSIMO*,

JANO VAN ROYEN, DAV. FIL. J. C.

CIVITATIS LEIDENSIS CONSILIARIO ET SYNDICO, ILLUSTRI ACADEMIÆ CURATORUM COLLEGIO AB ACTIS,

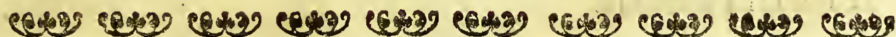
Orationem hanc ea, qua par est,
animi veneratione,

D. D. D.

AUCTOR.

EDUARDI SANDIFORT

ORATIO

MAGNIFICE RECTOR.

PERILLUSTRES ET GENEROSISSIMI ACADEMIÆ BATAVÆ CURATORES.

AMPLISSIMI ET NOBILISSIMI CIVITATIS LEIDENSIS PRÆTOR, CONSULES, JUDICES, QUIQUE IIS A CONSILIIS VEL AB ACTIS ESTIS, VIRI GRAVISSIMI.

DIVINARUM, HUMANARUMQUE DISCIPLINARUM PROFESSORES CLARISSIMI.

QUI TRIBUNALI ACADEMICO AB ACTIS ES, VIR SPECTATISSIME.

ORACULORUM DIVINORUM INTERPRETES FA-
CUNDISSIMI.

MATHESEOS LECTOR PERITISSIME.

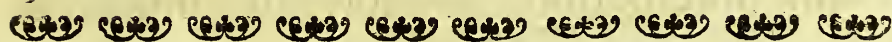
OMNIUM ARTIUM ET SCIENTIARUM DOCTORES
ERUDITISSIMI.

CIVES, HOSPITES, AUDITORES, CUJUSCUMQUE
ORDINIS AC DIGNITATIS, SPECTATISSIMI.

TU, DENIQUE, LECTISSIMA ACADEMICÆ JU-
VENTUTIS CORONA, PATRIÆ SPES, PAREN-
TUM VOLUPTAS, ACADEMIÆ DECUS, DELI-
CIÆ NOSTRÆ.

EDUAR-

EDUARDI SANDIFORT
ORATIO
DE
CIRCUMSPECTO CADAVERUM EXAMINE OPTIMO PRACTICÆ MEDICINÆ ADMINICULO.

Justa Senecæ querela est; multas rerum naturam mortis aperuisse vias, multis itineribus fata decurrere, & hanc miserrimam esse humani generis conditionem, quod uno nascimur modo, multis morimur. (*a*). Tot enim

(*a*) Lib. 3. contr. 16.

ac tantis viciſſitudinibus perpetuo patet, ut ſemper quaſi ſub ferali ictu trepidet, diſtrictumque enſem, ſuper fragili cervice pendentem, ſingulis ferme momentis extimeſcat; Tot diris in dies exponitur morbis, ut, ratis inſtar, procelloſa tempeſtate quaſſæ fractæque, fatiſcat, ac ſubſidat, ni continuo occurratur.

Mille itaque moriendi neceſſitates ſi hominibus impoſitæ ſunt, & tot tantisque copiis miſeros quotidie adoriuntur morbi; ut numerus eorum vix ac ne vix quidem iniri poſſit, nil eſt, quod miremur, omni ætate, omnium gentium, antiquiſſimam fuiſſe curam, ut infeſtisſimos illos humani generis hoſtes propulſarent, vitamque incolumem, ab omni ærumna & languore liberam, quam diutiſſime tuerentur.

Hanc ob cauſam inventa, experimentis

mentis poſtea ulterius perfecta, Medicina, prima ætate rudis fuit, atque ſtupida; &, licet Ægyptii, inſtitutis per non exiguum temporis ſpatium morborum obſervationibus, nonnullos fecerint progreſſus, non tamen in Artis formam redacta fuit, antequam felicia Græcorum advenere tempora, in quibus floruit, ac pene ſtetit medicinæ Praxis, adeo ut hæc unica in terris gens, ſolidioris Medicinæ gloriam, patrio quodam veluti jure, ſibi adſciverit.

Quæ vero artibus atque ſcientiis omnibus obtigit ſors, ut, minimis exortæ initiis, ſuas periodos, ac fatalia habuerint tempora, antequam ad illud, quod hodie attingunt, perfectionis devenere culmen, illam etiam experta, vitæ ſanitatisque cuſtos, ſtrenua morborum expultrix, Medicina: a Græcis enim ſummo ſtudio excul-

ta, ſubſequenti tempore concidit, ac tamdiu ſine duce erravit, donec Arabes, Græcis ſapientiæ theſauris in poteſtatem redactis, magnam, in docenda explicandaque Apollinea arte, operam, magnamque curam conſumſerunt, & publicas etiam per univerſam ditionem ædificaverunt Scholas.

Ab his ad Hiſpanos, Italos, omnesque Europæ Gentes pervenit utiliſſima humano generi Diſciplina, atque plurimarum induſtria, Anatomicis, Botanicis, Chemicis, aliisque inventis, tanta cepit incrementa, ultimis præſertim ſeculis, & hoc, quo vivimus, ævo, ut hodierna medicina, ſolidioribus ſuperſtructa fundamentis, veteri longe præſtantior ſit prædicanda.

Quamvis autem Græci præſtiterint multa, Arabes addiderint nonnulla, Recentiorum

rum merita summa fuerint, nullam tamen scientiam majoribus implicitam & hodie esse difficultatibus, nullam erroribus magis obnoxiam, quam quæ Praxeos Medicæ nomine venit, concedent omnes, qui veram illius basin corporis humani structuram, non nisi pro parte cognitam esse, animadvertunt, qui ad morborum differentias tantas, ut vel solos oculos ducenti & ultra turbare atque vexare observentur, qui ad signorum confusionem, novorum & singularium affectuum exortum, illorum denique transmutationes, rite attendunt.

Non itaque in Græcorum, non in Arabum, non etiam in Recentiorum inventis acquiescendum medico, qui suo firmoque stare talo, cum hostili morborum agmine de victoria contendere velit, nec Gubernatoris adinstar agere, qui scopulos,

ſyrtes, vortices, vada neſciens, quo ipſum fata trahunt, retrahuntque, ſequitur improvidus, ſed natura tum corporis tum morborum perſcrutanda, cujusvis affectus origo ſerio inveſtiganda, omnium technæ, fraudes, indoles univerſa perquirenda.

Hanc ad indaginem variæ patent viæ. Nulla autem aptior, nulla accommodatior, certior nulla exiſtit, quam morboſorum cadaverum inſpectio. Hæc practicæ medicinæ Gubernatrix. Hac ad intimos abditosque organorum receſſus paratur via, funeſtæ morborum exponuntur clades, tutior patet curandi methodus, & accuratior inſtituitur prognoſis, ubi fatorum mandata reſcindere non licet.

Tot, ſaltem mihi, hæc amæniſſimæ artis pars Humano generi adferre commoda, tantopere praxin medicam illuſtrare videtur,

tur, ut, iterum ex hac cathedra verba facturus, & nullum argumentum vestra attentione dignius, nullum a muneris mei ratione minus alienum, censens, agere decreverim, *de circumspecto cadaverum examine, optimo practicæ medicinæ adminiculo.*

Vos, Auditores Honoratissimi, linguis animisque, favete.

Recte morbos curaturum, quem prima causæ origo non fefellerit, aurea Latini Hippocratis, Medicorum Tullii, verba sunt (*b*), omni attentione digna; namque, ut causas rerum scire, maxima sapientiæ humanæ pars est, & qui novit effectuum proximas ac veras origines, incognita multa detegere, nova invenire, de eventibus rationes reddere valet, sic Medico præprimis causarum scientia maxime necessaria.

Hic,

(*b*) De Medicina Præf. ad lib. 1.

Hic, ni cæco impetu agere, & in vitæ ac ſanitatis negotio temere omnia moliri velit, in rationibus inveſtigandis omnium mutationum, quæ in corpore fiunt, ſedulo occupatus ſit, oportet. Habent quippe omnes, ſuas, alias atque alias ſæpe in iisdem hominibus, proprietates, cauſas ſibi proprias; unicuique non fictitia, ſed certa natura, certa ac propria principia, ſtatus, decrementa.

Eviluit dudum Methodicorum, ſtrictum & laxum, vel ex utroque mixtum in unoquoque morbo incuſantium opinio; rejecta Sylvii, ex acido, bile, & pituita omnium morborum origines deducentis, ſententia; repudiata pariter potuum calidorum præconis, aliorumque, acidum & viſcidum, indeque natas obſtructiones increpantium hypotheſis, ac, detecto ſanguinis circulo, Divino

Divino illo ad veritates medicas enucleandas invento, reſeratis chyli ac lymphæ viis, viſcerum ſtructura penitius perſpecta, nervorum diviſionibus inveſtigatis, tantam etiam eſſe cauſarum differentiam, conſtitit, tantum numerum, ut, quot cælo ſidera fulgent, quot profundo æquori innatant piſces, tot etiam dentur fontes, qui morbos adducere, mortem accelerare valent.

Summa itaque cauſarum ſi differentia, ingens illarum ſi copia ſit, & tota cujuscunque morbi ſanatio earum in ſublatione conſiſtat, quis, medicinæ ſacris vel leviter initiatus, ſponte ſua non intelligit, illos demum, quibus hæ antea ſunt perſpectæ, remedia, iisdem tollendis apta invenire, methodum curandi optimam detegere, eventus præſagire valere.

Recte hinc Dogmatici, fictis animi ſen-

tentiis nihil tribuentes, effrenam ſpeculandi diſputandique licentiam, ardens etiam & flagrans in novas hypotheſes ſtudium, abhorrentes, medicinam non ad mentis anguſtias arctant, non humani ingenii, ſed temporis filiam eſſe, ſtatuunt. Hi, medicum, naturæ miniſtrum & interpretem, naturæ non imperare poſſe, niſi hanc cognoſcat, niſi naturæ obtemperet, optime gnari, ipſius leges obſervare, notare, illis obſequi ſtudent, ætatem inter experimenta conſumunt, & ad intimam morboſæ naturæ cognitionem pervenire, omni nituntur ope.

Vident vero, non ſufficere ad hanc cognitionem generalem ſtructuræ corporis notitiam, non exactum retentorum & excretorum examen, non juvantium & nocentium ſcrutinium, non beſtiarum etiam extiſpi-

tiſpicia (in quibus HIPPOCRATEM, aliosque morborum ſedes quæſiviſſe, conſtat), ſed humana cadavera eſſe ſecanda, omni ægritudinum genere defunctorum corpora eſſe inſpicienda.

Hæc unica ad ſolidam morborum notitiam perveniendi ratio; hæc, clavis adinſtar, abditiora naturæ morboſæ penetralia reſerat, & in tanta æſtimatione, ea propter, veteribus etiam fuit, ut Ægyptiorum Reges ſibi dedecori non habuerint, in apertis cadaverum viſceribus mortis inquirere cauſas (*c*), & vel illi, qui empiricam præ rationali medicina extollere annisi ſunt, practicam tamen non improbaverint anatomen: ac profecto, ex unica per illam circa morbi cauſam facta obſervatione plus utilitatis in praxin redundat, quam ex mille, ſubtiliſſimis licet, theoreticorum ratiunculis.

(*c*) PLINII Hiſt. Nat. lib. 19. cap. 5.

Fateor, non omnia, quæ, extis a morte inſpectis, obſervantur, primas ac proximas morborum cauſas eſſe dicenda, multa potius cauſarum atque mortis effectus ſiſtere, alia non tam a morbo quam a mala curatione derivari debere, verum obſcura caligine circumfuſus ſit, oportet, qui inde concludere vellet, veros morborum fontes medicâ anatome detegi nunquam. Illa enim facillime diſtinguuntur, ſi naturalis corporis humani fabrica cognita atque perſpecta, ſi prægreſſarum in ægro rerum ſeries rite animadverſa eſt, & docuere plurima, eaque luculentiſſima, exempla, morborum origines, quas ne vel primi in arte magiſtri comprehendere potuerant, facillime in denatis fuiſſe detectas.

Nonne in MAUROCENO, Epiſcopo Brixiano, cujus, variis afflicti malis, ventrem, tu-

tumor dubiæ adeo naturæ atque ſedis occupavit, ut medicos, quotquot etiam fuerant advocati, in diverſas deduxerit opiniones, curationem non ſaltem difficilem, ſed & plane impoſſibilem reddiderit, cadaveris inſpectio, omnes in conjicienda mali natura fuiſſe deceptos, oſtendit, dum ileum totum & jejuni proxima pars, ſuis, quæ infra umbilicum ſunt, ſedibus relictis, ſurſum retracta, coacervata, & arctiſſime inter ſe conjuncta eſſent? (*d*)

Nonne in Illuſtriſſimo Nobiliſſimoque Barone DE WASSENAAR, cujus doloris, horrenda mala, imo denique mortem, adferentis ſedem, vel ipſe Belgarum Æſculapius, BOERHAVIUS, divinare non potuit, veram mali cauſam in ruptura œſophagi fuiſſe quærenren-

(*d*) MORGAGNI de ſedibus & cauſis morborum per Anatomen indagatis Epiſt. 39. pag. 127.

rendam, extorum docuit examen. (*e*)

Cranii exoſtoſes internas; duræ matris oſſificationes, piæ meningis craſſitiem tantam, ut facillime ex cerebri circumvolutionibus extrahi potuerit; cerebri ac cerebelli eroſiones, ſcirrhos, lithiaſes; glandulæ pinealis, anguſtæ illius, auguſtæ animæ, ut voluit CARTESIUS, ſedis indurationes; retinam oſſeam; lapillos in lente cryſtallina viſos, enarrarem: Pulmones, vario modo vitiatos; cordis rupturas, concretiones oſſeas, ulcera; hujus & majorum vaſorum aneurysmaticas dilatationes, calculos adducerem: Abdominalium viſcerum miras degenerationes, anguſtias, coalitus, hernias internas, intusſuſceptiones, ſcirrhos; vermes atque lapides in pancreatico ductu reper-

(*e*) Vid. Cl. BOERHAAVE Atrocis nec deſcripti prius Morbi Hiſtoria, in Opuſculis pag. 98. ſq.

pertos; calculum cyſternam lumbarem opplentem; ductum thoracicum laceratum; diſſolutas venas lacteas; ruptum uterum; & ſexcentas alias a naturali ſtatu deviationes, veras morborum cauſas, commemorarem, niſi, injuriam Vobis & veſtræ in audiendo lenitati facturum me, exiſtimarem.

Unicam tamen corporis humani actionem læſam conſideremus, illam, quæ ab ipſo partu ad ultimum usque vitæ terminum perdurat, a cujus integritate ſanitatis vigor, tota etiam dependet vita.

Reſpirationis læſæ cauſas ſi examinemus, antea latentes, noſtra demum arte detectas, admiratione adficimur, atque obſtupeſcimus, tot, tantas, adeoque inter ſe diverſas illas eſſe, ut exiſtere poſſe, ne ſomniaſſent quidem medici, & jure exclamaverit Baglivus: O quam difficile eſt, curare morbos

bos pulmonum! O quanto difficilius eosdem cognoſcere! fallunt peritiſſimos, ac ipſos Medicinæ Principes (*f*)!

Quoties enim conſtitit, organis, quæ proprie ad hanc actionem concurrunt, ſaniſſimis, vel vix mutatis, ipſo in capite vel abdomine ſedem latuiſſe mali? Quoties anxia reſpiratione ſuffocatorum corpora docuere, laryngis cartilagines, craſſitie adauctas, anguſtiſſimum aëris meatum reddidiſſe; pus, obturamenti in modum, cavum laryngis occluſiſſe; tumorem putridum, ſarcomata, lapides, aſperam arteriam compreſſiſſe; thymum induratum, thyreoideam glandulam, hydatidibus plenam, lapideam, aëriferum canalem arctaſſe; polypos, calculos, lumbricos, illum obſtruxiſſe; bronchiorum annulos oſſeos, lapides, in pulmonibus

(*f*) Prax. Medic. lib. 1. cap. 9.

bus productos, aquam in pleuris vel pericardio collectam, cordis aörtæque aneurysmata, tumores steatomatosos, diaphragma partim osseum, pulmonum dilatationem impedivisse.

Tot, A. H., imo longe plures causæ hanc actionem lædere, turbare, & plane impedire valent, de quarum præsentia, absque hoc Anatomes adminiculo, cogitasset forte nullus: & quam immensus, in quo exultare Oratio posset, se mihi panderet campus, quam lata dicendorum pateret area, si omnes morbos percurrere, & quot horum origines dicto modo fuerint detectæ, examinare vellem. Deglutitionis impeditæ, vomitus, hydropis, aliorum malorum sedes, veteribus ignotas, ex Anatomico hoc fonte derivarem longe plurimas, nisi audire mihi viderer reponentium murmura, causa

mali detecta, sanationem tamen non meliorem reddi, minimeque verum esse HIPPOCRATIS (*g*) effatum, medicum, siquidem sufficiat ad cognoscendum, sufficere etiam ad sanandum.

Cedo, accuratiorem causæ morbificæ cognitionem non semper satis esse ad morbum tollendum, illum sæpe vel optimorum remediorum efficaciam vincere, variorum affectuum curam difficilem, imo plane impossibilem, hactenus mansisse. Cedo, nec viscerum miram degenerationem, in Venerando MAUROCENO observatam, nec œsophagi rupturam, vividissime a BOERHAVIO depictam, nec multas etiam ex enarratis læsæ respirationis causis, tolli potuisse, etiamsi certa nec fallentia signa, vivente ægro, illarum præsentiam declarassent; verum

(*g*) Lib. de arte n°. 20. Vol. 1. pag. 11. Edit. Lind.

rum quoties doluere cordati medici, qui; errores ſuos utilitate non carere, ſummo jure ſtatuunt, ubi morborum cauſas in cadaveribus rimati ſunt, longe aliam in ſanando eligendam fuiſſe viam, ſi ex certis ſignis cognoſcere potuiſſent, talem ſub herba latuiſſe anguem.

Non BALLONIUS (*h*) ſe decipi paſſus eſſet in ægro, cui admodum alte palpitans pulſansque hypochondrium, ſi aörtæ aneuryſmatum indicia, ex ſufficienti obſervationum, tunc temporis rariorum, numero colligere valuiſſet.

Non tumores quoscumque in pectore, cervice, dorſo, lumbis ſubortos, aperuiſſent incauti, ſi omnium capaciſſimam arteriam tantopere ſe extendere poſſe, per practicam didiciſſent anatomen, ut, deſtructis coſtarum

(*h*) Lib. I. Conſil. 107.

rum cartilaginibus, consumto pariter sterno, ad capitis magnitudinem se extrorsum manifestare posset (*i*): Si ejusdem adminiculi ope cognovissent, aquam, in specu vertebrarum collectam, nunc in cervice, nunc in dorso, nunc in lumbis, posteriorem, eamque cartilagineam, vertebrarum dissolvere partem, tumorem, solis integumentis tectum, formare, quo aperto, nuda medulla, citissime corrupta, miseros infantes letho tradit.

Nec tot puerorum millia sustulisset illa, quæ totam ferme Europam aliquoties invasit, angina, ni medici statuissent, cadaverum sectionem ad dignoscendum hunc morbum prorsus esse inutilem; vidissent enim, non constitisse in partium, quæ ad-

aperto

(*i*) Videatur Observatio nostra *de ingenti Aneurysmate aortæ*, Belgice anno 1765. edita, atque inserta Tom. IV. Nov. Act. Acad. Nat. Cur. pag. 20.

aperto ore cerni poſſunt, tonſillarum præſertim, inflammatione & gangræna, ſed maximam etiam labem in aſpera arteria latuiſſe, ut diligentiores poſtea notarunt alii.

Et quis, denique, vel ipſius HIPPOCRATIS aurea ſcripta attento volvens animo, non animadvertit ſæpius, ſummum hunc naturæ obſervatorem longe plures ſanaturum fuiſſe morbos, ſi cultri ope illorum inquirere cauſas, ipſi fuiſſet conceſſum. Revera enim, in permultis caſibus, cauſa morbi inventa, inventam etiam eſſe ſanationem, & plurimos ab hoſtili morborum inſultu eſſe liberatos, quando latens malum ab artis noſtræ perito detectum fuerat medico, oſtendit melius determinata, inciſis poſt mortem oculis, ſuffuſionis ſedes, certior propoſita cura; docuit VALSALVÆ feliciſſima, aliorum reſpondentibus experi-

mentis ſæpius comprobata, aneuryſmatis interni curatio (*k*); probavit PETITI infantes, retracta lingua in ſuffocationis periculum deductos, ſervandi conſilium (*l*); evicit optima hernias veſicæ, ventriculi, aliarum partium reſtituendi methodus; confirmavit denique catheteriſmi inſtituendi laudata, & propria experientia confirmata, neceſſitas, tali etiam in caſu, ubi urinæ involuntarium adeſt ſtillicidium.

Quæ cum ita ſint, A. H., vosmet ipſos judices compello, bene an male practicam anatomen clinico magnæ utilitatis eſſe cenſeam, & vel maximis laudum encomiis digniſſimam eam eſſe, veſtrum concedent omnes, ſi Phyſiologiæ, practicæ medicinæ tuto

(*k*) Conf. Cl. MORGAGNI lib. de ſedibus & cauſis morborum Epiſt. 17. artic. 31. Tom. 1. pag. 161. ALBERTINUS Comment. de Bonon. Scien. Acad. Tom. 1. in Opuſc.

(*l*) Hiſt. de l'Acad. Royale des Sciences, année 1742. Mem. pag. 339.

tuto ac ſtabili fundamento, non pauca pariter inde acceſſiſſe incrementa, breviter comprobavero.

Quamvis MALPIGHIO, aſſerenti, ad ſtructuræ inveſtigationem ſanis præferendas eſſe partes morboſas, minime aſſentiendum eſſe, omnes jure ſtatuent, quos glanduloſa natura, ab ipſo hepati, renibus, lieni, aliis etiam partibus, falſo adſcripta (*m*), docuit, ſæpe male in ſubjecto morboſo naturæ voluntatem quæri; quis tamen negaverit unquam, hujus noſtræ artis adminiculo ſæpius partium functiones fuiſſe detectas, ac confirmatas, vel talium, quæ his aliisve partibus fuerint tributæ, oſtenſam eſſe falſitatem? Quis ſponte ſua non concedet, canalis naſalis coalitum, ureteres calculis obſtructos, glandulas ſcirrhoſas, chyliferum vas compri-

(*m*) Videantur Ipſius Exercitationes Anatomicæ de ſtructura Viſcerum, & Epiſtola de glandulis.

primentes, vel tubulorum lacteorum rupturas efficientes, ductum cysticum occlusum, Eustachianæ tubæ obturationem, lacrymarum, urinæ, chyli, bilis vias, aëris ad aurium interiora commeatum, declarasse? Præterea cerebri qualescunque compressiones, cataractæ species multiplices, callosam retinam, auris internæ vitia, polypos narium cava opplentes, cor cum pericardio connatum, valvulas osseas, œsophagi scirrhos, ventriculi callositates, intestinorum volvulos, nervosi systematis, sensuum, cordis, primarum viarum, functiones illustrasse, demonstrarem; Prostatæ duritiem, deferentium vasorum concretionem, lapillos in vesiculis seminalibus inventos, ovariorum in sterilibus absentiam, Falloppianarum tubarum obstructiones, fœtus extra uteri capacitatem inventos, generationis negotio non par-

parvam adfudiſſe lucem, oſtenderem; ſcirrhoſum, vel alia de cauſa vitiatum, cerebellum, nimium huic viſceri antea fuiſſe tributum, optime monſtraſſe, probarem, aliaque exempla adducerem bene multa, niſi unica celebris Berolinenſis Anatomici, Meckelii, obſervatio aſſertum noſtrum comprobaret egregie; etenim jam ante centum & quod excurrit annos, inter Societatis Anglicanæ Sodales agitata, & nuperis controverſiis celebris etiam reddita quæſtio, num aër pleuram inter & pulmonem ſit, illa illuſtratur & explicatur quam optime. Vidit nempe, anxiæ reſpirationis, quæ demum mortem ægro attulit, nullam aliam extitiſſe cauſam, præter aërem, inter pulmonem dextrum atque pleuram collectum, quo detruſum non ſolum diaphragma, abdominalium viſcerum mutatus ſitus,

tus, verum etiam pulmo ad tantam angustiam redactus, ut, vel maxima vi per asperam arteriam inflatus, aër illum explicare non potuerit (*n*).

Nec hic etiam subsistit Artis utilitas, verum illa pariter quandoque constare, male subinde effectus medicamentis fuisse adscriptos, qui longe aliis causis erant attribuendi, docuit calculosorum a morte examen. Horum enim inspectio luce meridiana clarius ostendit, maximum solatium, quod, Anglicano vel aliis remediis usi, perceperant, minime ab his medicamentis fuisse derivandum, minime horum efficaciam lapides, cathetere antea inventos, postea vero illo non detegendos, dissolvisse, sed contractam, variis sæpe in locis, vesicam, liberos an-

(*n*) Hist. de l'Acad. Royale des Sciences & Belles Lettres, année 1759. pag. 42.

antea calculos comprehendisse omnes (*o*).

Tot itaque fructus si ex sedula cadaverum inspectione profluunt, si causæ morborum deteguntur, plurimorum sanationes feliciores redduntur, prognosis certior evadit, functiones partium, remediorum etiam vires, illustrantur, quis Vestrum, A. H., non concedet, illos, qui, huic arti non magnopere fidendum esse, statuunt, qui, medico practico anatomen non apprime necessariam esse, publicis etiam in scholis defendere sustinent, refutatione omnino indignos esse? e contrario, ni turpiter fallar, cuncti Vestrum omni laude dignissimos censebunt illos, qui hoc in campo desudarunt, magnis laudum encomiis celebrabunt CASTELLOS (*p*), VESA-

(*o*) Philosoph. Transact. N°. 462. A Description of the Human urinary bladder by J. PARSONS, pag. 234. J. F. SCHREIBER Epist. ad A. HALLERUM de Medicamento ab JOHANNA STEPHENS contra calculum divulgato.

(*p*) Vid. TH. BONETI Præfatio ad Sepulchreti Tom. 1. pag. 2.

SALIOS (*q*), EUSTACHIOS (*r*), HARVEOS (*s*), BARTHOLINOS (*t*), quamvis opus exequi negaverint Parcæ; WEPFERUM etiam, qui, Poliatri provinciam auſpicaturus, a Magiſtratu Schafhuſano defunctorum corpora in Noſocomiis ſecandi privilegium, tunc temporis inſolitum, quin exitioſum, petiit, obtinuit, & veras morborum inveſtigavit cauſas (*v*): nullos autem uberiore honorum laudumque acceſſione cumulabunt, quam BONETUM, quam MORGAGNUM, qui ſuo de ſedibus & cauſis morborum opere, cedro ſane digno, plus præſtitit,

(*q*) De Corp. Hum. Fabrica lib. 1. cap. 5. Oper. Tom. 1. pag. 17. Conferatur SCHENCKII Præfatio ad Obſerv. Medic. rar. pag. 2.

(*r*) Opuſc. Anat. pag. 119.

(*s*) Conf. TH. BARTHOLINI Epiſt. Medicinal. Cent. 4. pag. 390. & Conſilium de Anatome practica in cadaveribus morboſis adornanda. pag. 6.

(*t*) In conſilio mox citato. pag. 6. 8. aliis.

(*v*) Vid. Memoria WEPFERIANA, præfixa obſervationibus Medico-Practicis de affectibus capitis internis & externis. pag. 2.

tit, quam ante eum omnes, qui medicinæ practicæ facem prætulit ſplendidiſſimam, ſua non ſolum innumera, ſed & præceptoris VALSALVÆ obſervata communicando, illuſtrandoque, ac ſummam labore, induſtria, diligentia partam poſt ſe reliquit famam.

Ne tamen credatis, A. H., rem penitus exhauſtam eſſe; novum incognitorum affectuum agmen ubivis gentium late emergit, & funeſtum ægrotantium catalogum largiter auget, ut ſæpius queri cogamur,

Macies & nova febrium
Terris incubuit cohors,
Semotique prius tarda neceſſitas
Lethi corripuit gradum.

Latent innumerorum malorum cauſæ; latent plurimorum ſedes, quorum ut cognitio incerta, ſic ſanatio plane impoſſibilis, quas

tamen posteri forte detegent, si in eodem tramite strenue pergunt, summorum virorum vestigia legunt, nec ullam, cadavera inspiciendi, prætermittunt occasionem.

Ast, eheu, dolendum ac deplorandum artis nostræ fatum, quod inter hodiernos medicos & chirurgos paucos inveniat patronos, pauciores cultores.

Illi, veterum Empiricorum adinstar, sola nocentium & juvantium experientia contenti, abditas morborum causas perquirere, inutile ac supervacaneum judicant, ad sedes malorum non attenti, omnem potius in fingendis iis impendunt operam, salubriora medicinæ præcepta convellunt, experimenta per mortes agunt, aut saltem omnes, insanabiles etiam, morbos temere aggrediuntur, ut sæpius ægri exclamare debeant

Irrita

Irrita lethiferos auxit medicina dolores,
Crevit & humana morbus ab arte meus.

Hi rei anatomicæ tantopere rudes ſunt, ut naturalem partium ſtructuram ignorent, id, quod maxime ſecundum naturam eſt, pro funeſto referant morbo; cranio arctius adhærentem duram matrem lethalem infantum morbum pronuncient, papillas linguæ pro verrucis habeant, imo Asellii pancreas in tantam excreviſſe magnitudinem enarrent, ut ad ventris anteriora pervenerit; dum vel illi, qui corpus humanum obiter inſpexerunt, naturaliter duram meningem cranio firmiter, præcipue in infantibus, adhærere, papillas majores in parte poſteriore linguæ ſemper adeſſe, Asellii autem pancreas, canino generi proprium, in humano a nemine fuiſſe detectum, ſciunt.

Tales

Tales itaque ſi Medicorum, tales ſi Chirurgorum multi ſunt, mirari quisque deſinet, illos fortaſſe vereri, ne in dignoſcendis morbis errores detegantur, hos ſuam anatomes inſcitiam celare velle, atque tum ab his, tum ab illis, negligi peſſime artem, humano generi adeo ſalutiferam.

Non tamen ita omnes, ſunt & in noſtra, ſunt & in aliis bene multis regionibus, medici, genuini HIPPOCRATIS filii, qui ſuas, minus feliciter confectas, curationes aperte deſcribunt, &, SYDENHAMUM (*x*), MEADIUM (*y*), HAENIUM (*z*), aliosque imitati, poſteris prudentiæ in exemplum proponunt. Hi etiam morborum, quos viventibus ægris cognoſcere non potuere, ſedes in extis rimari nunquam intermittunt, multa, pulcherrima,

(*x*) In Operib. univ. pag. m. 487.
(*y*) Vid. Ipſius Monita & Præcepta Medica paſſim.
(*z*) Rat. Med. Tom. 2. cap. 6. pag. 98. Edit. Vien.

rima, detegunt, detegerentque longe plura, nisi his alia se offerrent impedimenta.

Parentum quippe inepta charitas tanta est, ut integrum corpus, mox vermium escam futurum, terræ visceribus includere malint, quam, sectionis adminiculo, certiorem sanandi viam aliis monstrare; tanta plurimorum in demortuos religio, ut cadavera inde, si non violari, attamen lædi credant, ut defunctorum aut affinitatis existimationi detractum iri, putent, cum supplicio affectorum corpora Anatomicis traduntur theatris.

Ast, licet evelli ex nonnullorum animis fallax illa mortuorum corporum reverentia posset, quamvis imperitissima, & superstitiosa plebs, si non de utilitate artis convinci, saltem auro ad illam concedendam adduci valeret, non tamen tanta, quanta deside-

rantur, hujus ſcrutinii forent commoda, niſi alia bene multa accederent.

Non enim ſufficit, morboſorum cadavera ſecare, non deviantem obſervare naturam, atque præternaturales partium ſitus, formas, aut, quæcunque etiam fuerint, aberrationes ſedulo adnotare, niſi a diſſectore ipſo morbi ab ortu ad finem per omnes mutatas ſcenas fuerint obſervati, aut ab aliis rite recenſiti. Recte hortabatur VESALIUS diſcipulos, notarent ſedulo, quæ de morbis ægrotantium in Noſocomiis Profeſſores diſſerebant, ut, mortuorum dein corpora nacti, rectius inquirerent in morbi mortisque cauſas, grataque hac diſcendi occaſione poſſent frui, lætari (*a*). Et, ſane, (GLISSONII (*b*) conſilium eſt) illi demum per

(*a*) Conf. BOERHAVII & ALBINI Præfatio ad Opera Veſaliana, pag. 10.
(*b*) In tractatu de Rachitide pag. m. 9.

per practicam anatomen medicinam promovebunt, qui sæpius sanorum corpora, & alia alio tempore dissecuerunt, prægressarum in ægro rerum seriem atque ordinem rite attenderunt, ex nimis paucis exemplis nihil concludunt, &, si demum plura cadavera post eundem morbum denatorum examinarunt, illa inter se comparant, quod præter naturam in omnibus similiter fuerit, pro causa morbi, quod in aliis aliter pro morbi effectu habent. Hoc vero non unius aut cujusvis practici opus, sed unita plurium studia, concordes, fidelesque exposcuntur labores. Tum enim ad summum perfectitudinis culmen hæc Anatomes pars deducetur; Tum, si non omnium, saltem plurimorum affectuum naturæ detegentur, si medici unanimi, assiduo, labore & studio id suscipiant, ut in rariori non tantum, ve-

rum in quocunque morborum genere defunctis, quæ mali fuerit ſedes, quæ cauſa, qui exitus antecedentium ſymptomatum, qui demum effectuum omnium, in antecedenti morbo obſervatorum, eventus, cultro, manibus, oculis, inveſtigent, inveſtigata & judicii lance examinata, nullis tamen ſpeculationum adulterata fucis, candide communicent.

Tali modo practicam excolendi Anatomen optimam occaſionem præbent Noſocomia. Hæc enim, non longe ante JUSTINIANUM inſtituta, & ab Ipſo egregia liberalitate aucta (*c*), tum demum Apollineæ arti ſummos attulere fructus, quando, circa initium ſeculi decimi ſexti, demortuorum corpora ſummo ſtudio in iis examinarunt. Tali

(*c*) Vid. J. H. SCHULZE in Comment. Acad. Scient. Imp. Petrop. Tom. 13. pag. 453.

Tali itaque instituto si nos pariter gloriari possemus, tandem illucesceret ille dies, quo Medicina ad summam perfectitudinem esset deducta, tum demum satisfactum foret Bartholini voto (*d*), qui plures optabat Ballonios, ut debita diligentia per dierum seriem consignarent & raros morborum eventus, & remediorum successus, & observata in cadaverum dissectione; tum omnes strenui artis nostræ cultores, Valsalvæ ad exemplum (*e*), de præsentibus verissime judicarent, de futuris non minus vere conjicerent, quo in viscere, quave in hujus parte, quæ esset labes, ægro etiam vivente pronunciarent, multos cives patriæ, infantes parentibus redderent, servarentque innu-

(*d*) Conf. G. H. Velschii Sylloge Observ. & Curat. medic. pag. 4.

(*e*) Vid. J. B. Morgagni Commentariolum de vita & scriptis Valsalvæ in Operum omnium Tom. 1.

innumeros, nunc ob multorum inſcitiam ad æthereas avolantes ſedes.

Plura ſuperadderem, A. H., niſi, quam effluxiſſe adverto, aqua, vela Orationis contrahenda eſſe, moneret, atque ſatisfaciendum ſcopo, cui feſtus hicce dies maxime dictus.

Vos itaque compello, ILLUSTRISSIMI AMPLISSIMIQUE VIRI, & tantam tam eximiam veſtrorum erga me benefactorum magnitudinem eſſe, gratus agnoſco, ut iis enarrandis non ſufficiam. Tam bene enim de me meisque ſtudiis judicaſtis, adeo benignum de qualicunque meo labore tuliſtis judicium, ut, quem, vix elapſo anno, Profeſſoris extraordinarii munere haud indignum cenſuiſtis, nunc ad ſummum honoris faſtigium evehere placuerit. Gratias itaque Vobis ago, non quan-

tas

tas debeo, ſed quantas poſſum maximas, & immortales, ſanƈteque polliceor, nullam mihi priorem, nullam potiorem fore curam, quam ut demandato mihi munere pro virili ſemper defungar, quam ut promovendis Academiæ commodis ſummo cum fervore me devoveam totum, omni virium contentione oſtenſurus, beneficia, quæ adeo cumulate in me collocaſtis, nec in ingratum, nec in indignum a Vobis fuiſſe collata.

Vos autem, Divinarum Humanarumque diſciplinarum PROFESSORES clariſſimi, Vos obſecro atque obteſtor, me, Illuſtriſſimorum Procerum favore, doƈtiſſimo Veſtro ordini adſcriptum, placido atque benigno animo admittatis, conſilio atque prudentia juvetis. Eruditione, experientia Vobis longe minor, pacis autem ac con-

cor-

cordiæ amantiſſimus, Veſtram amicitiam, Veſtrum favorem quocunque modo demereri ſtudebo. Vobiſcum Academiæ commodis, ſtudioſorum utilitati, invigilaſſe, ſummo mihi honori ducam, &, licet æquis paſſibus Vos ſequi nequeam, Veſtra tamen legiſſe veſtigia, laudis mihi ſatis erit.

Nec Vos inſalutatos dimittere licet, Præſtantiſſimi, rei medicæ ſacrati, JUVENES. Tanta frequentia, tanta aſſiduitate meis laboribus adſtitiſtis, ut iniquiſſimus Vobis eſſem, ſi ad Anatomen atque Chirurgiam majori fervore excolendam, Vos exhortari vellem. Pergite eodem tramite, meque ducem ſequamini; ut enim hactenus mihi nihil gratius nihil jucundius fuit, quam veſtris inſervire commodis, nullum & in poſterum ſubterfugiam laborem, nulli parcam

camtempori, ut Vos juvare, Veſtra, quocumque etiam modo fuerit, ſtudia promovere valeam; id ſaltem a Vobis petens, ut, qua me hactenus proſequuti eſtis, benevolentia frui contingat ſemper.

DIXI.

ICONES
HERNIÆ INGUINALIS
CONGENITÆ.

EDUARDI SANDIFORT,

MEDICINÆ, ANATOMES ET CHIRURGIÆ, IN ACADEMIA BATAVA, QUÆ LEIDÆ EST, PROFESSORIS.

ICONES HERNIÆ INGUINALIS CONGENITÆ.

LUGDUNI BATAVORUM,

APUD P. V. D. EYK ET D. VYGH,

MDCCLXXXI.

EDUARDI SANDIFORT

ICONES

HERNIÆ INGUINALIS

CONGENITÆ.

INTRODUCTIO.

Quemadmodum fabricæ corporis humani investigatio, & acquisita illius ope justa partium cognitio, firmissimum præbet fundamentum, quo diversarum, quæ morbos excitare possunt, causarum scrutinium, futurorum prognosis, affectuum curatio, verbo universa nititur medicina, sic cadaverum morbosorum accuratum examen, multum, immo plurimum, contulit, ad rite intelligendam partium fabricam, eruendas ipsarum functiones, detegenda talia, quæ antea

 la-

latuere, &, nisi morbosus status viam monstrasset, forte latuissent semper. De diversis partibus probatu hoc foret facillimum (*a*), & de testium quidem ex abdomine in scrotum descensu, de ortu membranarum seu tunicarum hujus organi, assertum nostrum adeo verum, ut, cum celeberrimo Anatomico (*b*), dicere debeam: „probabile esse, nisi herniosa affectio, quæ sequi testium descensum sæpe solet, & cui chirurgia medetur, novam attulisset denuo inquirendi causam, nihil lucis augmento hujus doctrinæ additum fuisse. Ex quo vero tempore chirurgi, de causis herniarum, & de sedibus earundem, nec non de habitu sacci herniosi inter se disceptare inceperunt, accuratiores corporis humani scrutatores, sive incisores, sive chirurgi fuerint, novam herniarum speciem, quam ex naturali sua sede congenitam appellabant, quæque eundem canalem, quo descendit olim testiculus, pro involucro agnoscebat, detexisse, & eam ob causam universam historiam de testis ex abdomine in scrotum itinere, descensu, causis, & viis recoxisse, & novis inventis amplificasse".

Quam-

(*a*) Ostendi hæc olim plenius in Oratione de circumspecto cadaverum examine, optimo practicæ medicinæ adminiculo. pag. 23. seq.

(*b*) Insp. Celeb. Wrisbergii Observat. Anatom. de testiculorum ex abdomine in scrotum descensu ad illustrandam in chirurgia de herniis congenitis utriusque sexus doctrinam. Göttingæ 1779. pag. 7.

Quamvis enim Hippolytus Boſcus, Ferrarienſis, (ne de vetuſtioribus (*c*) dicam) jam anno 1596, in puero hernioſo, oſtenderit vaginam teſticulo fieri a peritonæo, eamque ita dilatatam in ſuo exortu ad finem & fundum usque viderit, ut duo digiti manus facile ingrederentur (*d*); & hoc ipſo ſeculo chirurgus, non incelebris, Pariſinus, dixerit, eſſe meatum quemdam in pueris, verſus cavum abdominis apertum, vaſa ſpermatica concomitantem, in adultioribus quandoque, ex Duverneiji obſervatione, aqua diſtentum, quem facile partes, abdomine contentæ, intrare, ſicque herniam formare poſſunt (*e*); non tamen ad id adeo adtenderunt Anatomici, ſed vel hallucinatos tales obſervato-

(*c*) Conf. Clar. Lobſtein. Diſſert. de hernia congenita. pag. 1. & 2. & not. adject.

(*d*) De facult. anatom. lect. prim. pag. 9. Conf. Boneti ſepulchret. Anatom. Lib. 2. Sect. 29. obſ. 5. Tom. 3. pag. 5. Morgagni de ſed. & cauſ. morb. Epiſt. 43. art. 8.

(*e*) M. L. Reneaulme de la Garanne Eſſay d'un traité des hernies, quem tractatum, Pariſiis 1726. editum, in Belgicam linguam convertit J. van der Hulſt, & Rotterodami 1730. edidit titulo: Vertoog ter opening van het ſchool der Heelkunde, benevens eene Verhandeling der ſcheurſels of darmbreuken. In hoc opuſculo, explicaturus cauſas, quare in inguine herniæ frequentiores exiſtant, peritonæi productionem, funem concomitantem, memorat, quam omnino cognovit, licet originem ipſius, ſtructuram atque uſum, non intellexit. Conf. etiam Arnaud, qui ea, quæ Reneaulme de proceſſu peritonæi habet, ſuo operi inſeruit. Memoires de Chirurgie Tom. 1. pag 66.

tores fuiſſe dixerunt (*f*), niſi poſtquam chirurgi, herniotomiam inſtituentes, in eodem, quo elapſa continebantur inteſtina, ſacco nudum teſtem conſpexerint. Explicuerunt quidem nonnulli caſum hunc tali modo, ut ſtatuerint, ſaccum herniofum cum tunica vaginali fuiſſe concretum, ambas autem haſce membranas vel ſuppuratione, vel violentia externa, fuiſſe apertas, ſic ut inteſtina, ſacco hernioſo contenta, tunicam vaginalem intraverint, & teſtem attigerint (*g*); alii contra voluerunt, extenuationem & adhæſionem utrius tunicæ, cum inter ſe, tum ad teſticulum, tantum adfuiſſe, ut hic, extuberans intra ſaccum herniæ, in eo omnino eſſe videretur (*h*). Licet autem hoc, vel ſimile quid, locum habere potuerit, & dicta tunicarum concretio, atque ruptura, ſubinde, aſt rariſſime, contigiſſe dicatur (*i*); tamen hac expoſitione non contenti, alii,

(*f*) Morgagni de ſedib. & cauſ. morb. Epiſt. 43. art. 8.

(*g*) Hunter Medical Comment. part 1. cap. 9. pag. 70. Arnaud Memoir. de Chirurgie Tom. 1. pag. 52. Richter Abhandlung von den Brüchen. II. Band. pag. 130.

(*h*) Morgagni de ſed. & cauſ. morborum Epiſt. 43. art. 8.

(*i*) Le Cat in Philoſoph. Transact. Vol. 57. Part. 2. pag. 293. Natuur- en Geneesk. Bibliotheek VI. D. pag. 602. Sic etiam caſum explicuit Neubauer, enarratum in Diſſ. de epiploo-oſcheocele, cujus receptaculum peritonæi mentiebatur proceſſum, teſtem & epididymidem ſimul continentem. Jenæ 1770, & eapropter a Richtero huc

alii omni studio examinarunt cadavera hominum, hernia inguinali olim laborantium, dissecuerunt fœtuum, infantum, corpora, ut & morbosum, & sanum, partium statum, cognoscerent, sicque demum eo deventum est, ut anatomica descensus testis disquisitio ad summum fere veritatis fastigium elata sit, dum in dissitis maxime terræ regionibus quilibet observator, a partium studio alienus, ipsam naturam consuluit, sæpius observationes suas repetiit, & cum aliorum placitis contulit (*k*). Sic constitit, si non in omnibus, saltem in plurimis, casibus, falsam illorum esse sententiam, qui in herniosis tunicam vaginalem testis, & herniæ saccum, ruptum esse, dixerunt (*l*); sic patuit, singularem hic partium fabricam adesse, herniæ productioni maxime faventem.

Desu-

huc refertur, Chirurg. Bibliothek. I. Band. 2. st. pag. 173. 174. 175. Abhandlung von den Brüchen I. Band. pag. 10.; sed ostendit Cl. Lobstein, qui dictam observationem cum Neubauero communicaverat, cognitâ nunc herniâ congenitâ, sic rem esse explicandam, ut ponatur, in productionem peritonæi, seu verum illius saccum, qui intestino vacuus est, quique vero subdole apertus mansit, progressu temporis, idest, ætate provecta, sese immisisse partem epiploi, & suum quasi ibi domicilium fixisse, dum in prima ætate talis epiploceles nullus locus est, omento exiguo eam longitudinem non habente, ut a sacco recipi possit, nec pinguedine turgido, ut quasi per pondus eo descendat. De hernia congenita. pag. 28. 29.

(*k*) Wrisberg Observat. de testiculorum descensu pag. 9. 10.

(*l*) Lobstein de hernia congenita pag. 22. 23. & not. d.

Desudarunt quippe hoc in campo, & in dictam fabricam omni studio inquisiverunt, Viri, supra omnem laudem evecti, Haller (*m*), Hunter (*n*), Pott (*o*), Camper (*p*), Bonn (*q*), Neubauer (*r*), Arnaud (*s*), Lobstein (*t*), Meckel (*u*), Oehme (*v*), Girardi (*w*), Richter (*x*), Pal-

(*m*) Oper. Minor. Tom. 3. pag. 311. Elem. Physiol. Tom. 7. pag 412.

(*n*) Hunter Medic. Comment. Part. 1. cap. 1. pag. 70. Natuur- en Geneesk. Bibl. I. D. pag. 281.

(*o*) An account of a particular kind of rupture, frequently attendant upon new-born children, and sometimes met with in adults. Lond. 1757. A treatise on the Hydrocele London 1767. pag. 18. seq. Chirurgical Observations London 1775. pag. 139.

(*p*) Verhandelingen van de Hollandsche Maatschappy der Weetenschappen te Haerlem IV. D. 1. st. pag. 235. VII. D. 1. st. pag. 58.

(*q*) Differt. de continuationibus membranarum Lugd. Bat. 1763. Thesaur. Differt. vol. 2. pag. 302.

(*r*) Differt. de tunicis vaginalibus testis & funiculi spermatici Giessæ 1767.

(*s*) Memoires de Chirurgie Tom. I. pag. 1. seq.

(*t*) Diss. de hernia congenita, in qua intestinum in contactu testis est, resp. J. Nonnemann. Argent. 1771.

(*u*) Tract. de morbo herniofo congenito, singulari & complicato feliciter curato. Berolini 1772. pag 34. seq. quem in Germanicam linguam transtulit Clar. Baldinger, titulo Beschreibung der Krankheit des Herrn Leibarzt Zimmermann und der dabey glücklich angewandten Operation und cur von Herrn Professor Meckel.

(*v*) De morbis recens natorum chirurgicis Lipsiæ 1773. art. 12. Egregium hunc tractatum, a carissimo Fratre in Belgicam linguam translatum, addidi propriæ versioni operis Rosensteiniani. Handleiding

tot

Palletta (*y*), Wrisberg (*z*), suasque observationes tanta cura communicarunt, quidquid anatomica disquisitio docuit, tam accurate descripserunt, ut vix superaddi aliquid posse videatur. Quum autem ferme omnes, quæ exstant, figuræ naturalem præcipue partium fabricam ob oculos ponunt, vixque icones inveniuntur, quibus morbus ipse plenarie exhibitus est, oblatam occasionem arripui, morbosum statum non solum examinavi, verum situm partium exacte delineari curavi, paratasque icones non quarto Observationum Anatomico-Pathologicarum libro, qui prelo jam paratus est, inserendas, sed, ut illarum acquisitio tanto facilior esset, separatim edendas esse, censui.

tot de kennis en geneezing van de ziekten der kinderen II. D. pag. 375.

(*w*) Conf. J. D. Santorini Tab. Septemdecim, quas nunc primum edidit atque explicavit, iisque alias addidit M. Girardi. pag. 165.

(*x*) Abhandlung von den Brüchen II. Band. pag. 129. seq.

(*y*) Nova gubernaculi testis Hunteriani & tunicæ vaginalis anatomica descriptio, nec non harum partium vitia. Mediolani 1777. Gottingische Anzeigen 1779. Zugabe N. 23.

(*z*) Observat. Anatom. de testiculorum descensu. Göttingæ 1779.

CAPUT PRIMUM.

Herniæ inguinalis congenitæ descriptio.

Puero, sano vegetoque, debito tempore in lucem emisso, ab ipso natali die, dextrum præ sinistro tumebat inguen. Tumor mollis, indolens, a margine musculorum abdominalium in scrotum sese extendens, tum demum parentum attentionem in se traxit, quando, nunc major, nunc minor, cum abdominis cavo communicationem alere videbatur, & clamore nixuque edito adsurgere, increscere, quiete descendere, imminui, conspiciebatur. Implorarunt tunc auxilium diversorum hominum, medicastrorum, mulierculatum. Negarunt nonnulli præsentiam morbi, agnoverunt eundem alii, &, intestino, ut putabant, repulso, fasciâ partes maxime constrinxerunt; tum vero suborta omnia symptomata sunt, quæ incarceratas hernias concomitare solent, vomitus, singultus, alvus constipata, alia, quae eosdem permoverunt, ut medicum in auxilium vocarent. Hic, soluta fascia, examinato tumore, veram, inguinalem, ad inferiora scroti usque descendentem, herniam, dignoscens, repellere in abdomen elapsas partes, conatus

natus eſt; tumor hac encheireſi revera imminutus, applicataque iterum faſcia eſt. Symptomata tamen omnia perſtiterunt, intumuit inſigniter abdomen, alvus ſoluta non eſt, &, aliquot horis elapſis, e vita exceſſit, vix tres menſes natus, puer.

Parentum deſiderio lubentiſſime ſatisfeci, cadaver examinavi, ejusque ſectionem inſtitui.

Tumidum admodum erat abdomen, & ad crepaturam fere usque extenſum, praeſertim in regione epigaſtrica. Tumor, in inguine dextro obvius, & jam in vita obſervatus, ad inferiora ſcroti usque ſeſe extendebat. Separatis, omni prudentia, muſculis abdominalibus a ſubjecto peritonaeo (*), ſic ut hoc integerrimum conſervaretur (*a*), hujus prolongatio tum in dextro (*b*), tum in ſiniſtro (*c*), latere conſpiciebatur, medioque loco nuda apparebat veſica urinaria (*d*). In dextro latere peritonæum, maxime elongatum, expanſum, & in ſaccum protruſum (*e*), inferiorem ſcroti partem (*f*) attingebat, longitudinem duorum pollicum cum dimidio ſuperans. Fiſſura obliqui externi muſculi fuerat maxime dilatata, ſi ut dictus ſaccus, ibi loci (*g*), ferme pol-

(*) Tab. I. a. a.
(*a*) Tab. I. b. b. b.
(*b*) Tab. I. d.
(*c*) Tab. I. e.
(*d*) Tab. I. i.
(*e*) Tab. I. d. n. o. p.
(*f*) Tab. I. h.
(*g*) Tab. I. n.

pollicis latitudinem haberet, inde amplior factus (*h*), verſus inferiora demum contrahebatur (*i*). Inteſtina tactu percipiebantur facillime, imo oculis ſeſe etiam offerebant, ſic ut ileum (*k*), cœcum (*l*), ipſiusque appendicula (*m*) cerni, ac quodammodo diſtingui poſſent. In oppoſito latere productio peritonæi (*n*) aderat, pariter ad inferiora ſcroti tendens, ſed non juſto capacior, ſi ſuperiorem excipio partem (*o*), quæ, aperto poſtea peritonæo, per naturalem in fœtubus, hic adhuc ſuperſtitem, aperturam, aërem, ad parvam diſtantiam (*p*), admiſit, dum ab inferiore prominens conſpiciebatur teſtis (*q*).

Diſſecto peritonæo apertoque ſic abdomine, ventriculus, enormi modo expanſus, totam epigaſtricam regionem occupans, adeo extenuatus erat, ut, cum vel parum eundem loco movere vellem, mox diſſiliret. Inteſtinum colon, admodum contractum, per transverſum abdomen, ſub ventriculo, decurrebat, & inter illud atque ventriculum delitescebat omentum. Hepar, tumente ventriculo ſic verſus hypochondrium dextrum ſurſumque erat repreſſum, ut de

(*h*) Tab. I. o.
(*i*) Tab. I. p.
(*k*) Tab. I. q.
(*l*) Tab. I. r.
(*m*) Tab. I. s.
(*n*) Tab. I. e. f.
(*o*) Tab. I. e.
(*p*) Tab. I. f.
(*q*) Tab. I. t.

de illo nihil omnino conſpiceretur (*r*). Tenuia inteſtina magis erant extenſa, quam craſſa. Finis inteſtini ilei (*s*) cum cœco (*t*), ejusque appendice vermiformi (*u*) intraverant aperturam naturalem illius productionis peritonæi, quæ teſtem concomitatur, & vaginalem tunicam format, eamque maxime diſtenderant; conſpiciebantur ſimiliter vaſa ſpermatica (*v*), deferens (*w*), ipſeque teſtis (*x*), in cujus contactu hærebant inteſtina. Accreverat apex proceſſus vermicularis inferiori parti ſacci (*y*), & quodammodo etiam teſti (*z*), ibique loci duritiem monſtrabat inſignem. Patuit hoc tanto melius, poſtquam verſus latus ſiniſtrum reclinatum inteſtinum fuit, ſitusque teſtis (*a*), vaſorum, quæ ipſi ſanguinem præbent, eundemque ab ipſo revehunt (*b*), aut ſemini ad ſuam veſiculam iter concedunt (*c*), tunc egregie in oculos incurrebat, ſimulque inteſtini vermiformis apex duriusculus (*d*), & ejus cum teſte

(*r*) Situs ergo hujus ventriculi, partiumque vicinarum, talis erat, qualem ex infante, cui veſica pariter enormi modo erat extenſa, deſcripſi & delineavi, Obſervat. Anatom. Patholog. lib. 3. cap. 3. pag. 59. Tab. VII.

(*s*) Tab. II. e.
(*t*) Tab. II. f.
(*u*) Tab. II. h.
(*v*) Tab. II. l.
(*w*) Tab. II. m.
(*x*) Tab. II. i.
(*y*) Tab. II. c.
(*z*) Tab. II. i.
(*a*) Tab. III. Fig. 1. g.
(*b*) Tab. III. Fig. 1. i.
(*c*) Tab. III. Fig. 1. k.
(*d*) Tab. III. Fig. 1. f.

teſte (*e*), & ſacco (*f*) concretio conſpiciebatur. Haec impediverat, quominus partes reduci potuerint; imminutus quidem, facta compreſſione, tumor fuerat, ſed ſolam fæculentam materiem ex cœco in colon fuiſſe propulſam, inteſtinum ipſum cavum abdominis non intraſſe, nec intrare potuiſſe, cadaveris ſectio, jam enarrata, abunde probavit.

(*e*) Tab. III. Fig. 1. g. (*f*) Tab. III. Fig. 1. a. infer.

C A-

CAPUT SECUNDUM.

Ortus herniæ inguinalis congenitæ.

Inteſtina, in enarrato caſu, productionem peritonæi intraſſe, ſicque inguinalem ac ſcrotalem herniam formaſſe, abſque ut novus a peritonæo formatus ſaccus ſit, liquet, ſi datæ inſpiciuntur figurae (*a*), & in memoriam revocatur naturalis partium fabrica, ab aliis deſcripta, atque delineata (*b*), aut & noſtra conſulitur icon (*c*), in utroque latere peritonæi extra cavum abdominis deſcenſum exhibens. Huic quippe obſervationi redigendæ occupatus, eodemque tempore, in Anatomicis demonſtrationibus, differentias, quotquot inter fœtum reſpirantemque hominem intercedunt, exhibiturus, cadaver fœtus, ſeptimo, ut videbatur, menſe in lucem emiſſi, hunc in finem acquiſiveram. Scrotum teſtibus vacuum inveniens, eosdem, fiſſuris abdominalium muſculorum quidem elapſos, ſed inguine utroque de-

(*a*) Tab. I. II. III. Fig. 1.
(*b*) Conf. Auctores pag. 10. ad litteras m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z. citati.
(*c*) Tab. IV.

detentos, percipiens, credidi iconem, ad hocce corpusculum paratam, fore utiliſſimam, & morbum deſcriptum egregie illuſtrare poſſe.

Hac in figura, integumentis, muſculiſque a peritonæo prudenter ſeparatis (*d*), illud non tantum nudum, integrumque (*e*), & per illud transparentia abdominalia viſcera (*f*) conſpiciuntur, verum in utroque latere ipſius continuationes ad teſtes usque, imo & ultra eos (*g*), apparent, prætereaque veſicæ urinariæ (*h*) ſupra oſſa pubis (*i*) ſedes, ex lotii receptaculo enascens urachus (*k*), a latere ipſius emergentes arteriæ umbilicales (*l*), ex tribus hisce vaſis, & vena, ad hepar tendente (*m*), compoſitus umbilicus, ſeu funis umbilicalis (*n*), in oculos incurrunt; dum ſimul conſtat, peritonæum, a quo dicta vaſa omnia ſeparata, ſublata, & una cum veſica ſiniſtrorſum reclinata ſunt, ibi loci, ubi cicatrix, a ligato fune ſemper remanens, poſtea conſpicitur, eſſe integerrimum (*o*), adeo ut & hic loci in ſaccum protrudi valeat,

quem

(*d*) Tab. IV. a a. b. b.
(*e*) Tab. IV. c. c.
(*f*) Tab. IV. d d. e. e. e.
(*g*) Tab. IV. f. f.
(*h*) Tab. IV. k.
(*i*) Tab. IV. q.
(*k*) Tab. IV. l.
(*l*) Tab. IV. m. m.
(*m*) Tab. IV. n.
(*n*) Tab. IV. o.
(*o*) Tab. IV. p.

quem partes, abdomine contentæ, ſubinde intrant, herniam conſtituentes (*p*).

Dum jam deſcripta hactenus via ſæpiſſime in junioribus, quandoque etiam in adultioribus, aperta invenitur, abſque ut tamen inteſtina vel omentum intraverint, quæri poteſt, quid ſit, quod determinet contenta abdominis, ut propria ſede relicta, hanc prolongationem intrent. Putat Clar. Richter (*q*), ſequenti modo rem intelligi poſſe; teſtem, nempe, in ſuo deſcenſu verſus ſcrotum, nullibi majus detegere obſtaculum, quam in annulo, ſeu fiſſura obliqui externi abdominis, ubi apertura productionis peritonæi eſt; naturam, ſi ibi loci non diu retinetur, ſed citiſſime tranſit, aperturam ſat cito claudere; teſtem vero ſubinde diu ibi ſubſiſtere, tumque dictam aperturam nimis dilatari, ſic ut juſto tempore conſtringi, ac penitus claudi, non poſſit; ubi poſtea in ſcrotum penitus deſcendit teſtis, aperturam canalis nimis dilatatam manere, inteſtinum illam intrare. Vera itaque cauſa quærenda ipſi videtur in diuturniori mora, quam teſtis, ubi per fiſſuram obliqui externi tranſit, nectit, vel tanto magis, quoniam mi-

(*p*) Conferantur quæ hac de re dixi Obſervat. Anatom. Pathologic. lib. primo cap. 4. pag. 75.

(*q*) Abhandlung von den Brüchen II. Band pag. 135 136.

minime probabile ipſi videtur, eodem cum teſte tempore inteſtinum dictum meatum intrare, ſicque impedire, quominus apertura claudatur; dubiumque eſt, an unquam in neonato, aut ante nativitatem, talis hernia obſervata ſit. Clar. vero Wrisbergius (*r*) ex innumeris ferme obſervationibus didicit, duplicem adeſſe conditionem, quarum una alterave, ad contrectandam congenitam herniam, ſuam conferre ſymbolam poteſt. Aut inteſtini, omentive pars, durante graviditate, cum teſte, in abdomine adhuc comprehenſo, concrevit, & eam ob cauſam, delabente in ſcrotum teſticulo, cum eodem ſimul detrahitur; aut peritonæum, quod ſuper vaſa ſpermatica inceſſit, in meſenterium abiturum, brevem duplicaturam ligamenti inſtar, verſus proxime adjacentem vel ultimi ilei partem, vel cæcum miſit, cujus ligamenti ope in dextro latere, in quo frequentiſſime herniæ congenitæ obſervantur, ſubſidente teſticulo, inteſtina e ſitu ſuo in inguina deturbantur. Primam conditionem confirmare videtur noſter caſus, dum vermiformis cæci appendicula, & ſacco & teſti accreta, cum ipſo teſte in ſcrotum deſcendente, aperturam ingreſſa fuiſſe videtur, & cæcum, partem coli, partemque ilei ſecum traxiſſe (*s*); hinc etiam

(*r*) Obſervat. Anatom. de teſticulorum deſcenſu pag. 48.

(*s*) In juvene, ſeptendecim annorum, hernia inguinali congenita, per totam, ut putabat, vitam laborante, facta ſectione, partem ilei, cæcum, appendicem vermiformem, quæ ſola epididymidi & teſti-

etiam jam ab ipſa nativitate, dum teſtes tunc ſcrotum oc-

cu-

ſticulo accreverat, invenit Clar. Pott. Hæc concretio impediverat, quominus cuncta, quæ elapſa erant, potuerint repelli, inſtitutaque ea propter operatio fuit, dum bracherii uſus noxius cenſendus erat, & nullo alio modo præcaveri poſſe videbantur ſymptomata, hernias inſequi ſolita, in juvene, duro labore victum ſibi quærere coacto. Chirurgical Obſervations. pag. 146. 147. 148.

Talis concretio diverſis de cauſis, in hac herniæ ſpecie, ut in multis aliis, contingere valet, verum ante nativitatem jam locum habere, ex Wrisbergii obſervatione liquet. Hic enim in puero, qui aliquot dies vixerat, unicum modo teſticulum, eumque dextrum, in ſcroto invenit, alterum, ſiniſtrum, circa annulum hærentem, admodum mobilem, aliquantiſper pro lubitu deorſum, facilius autem ſurſum reprimere potuit. Aperto abdomine, omentum, ſuper inteſtina tenuia expanſum, in ſiniſtrum os ileum deſcendens, & tribus filis albugineæ teſticuli accretum vidit, ſic ut cum teſticulo, deorſum preſſo, annulum ſimul ingrederetur. Obſervat. Anatom. de teſticulorum deſcenſu. pag. 52. —— In aliis fœtuum corpuſculis, in dextro latere vidit ſtrictum faſciculum ex illo loco oriri, ubi vaſa ſpermatica inter peritonæi duplicem laminam teſticulum ingrediuntur, illumque adſcendendo mox appendici vermiformi, ejusdemque meſenteriolo, mox cæco inteſtino, mox ilei extremo, in colon abeunti, inſertum deprehendit; tam breves erant hi faſciculi, ut vix aliquot lineas ſuperarent; ortum capiebant ex peritonæo, in duplicaturam mutato, cum interſperſa ſtipata quadam celluloſa. Prehenſo inteſtino teſtis cum illo ex annulo attrahebatur, depreſſo teſticulo, inteſtinum ſimul verſus annulum urgebatur. Ibid. pag. 53. —— In cadavere hominis, qui hernia inguinali congenita, inteſtina continente, laboraverat, inteſtina quidem cum teſticulo concreta non vidit, craſſiuſculus vero, robuſtus, dimidium pollicem longus, fibrarum faſciculus, ex cæco in peritonæi qua-

cupabant, exſtitit, ut Clar. Wrisbergius (*t*) bis in neonato, in dextro latere, præſentem talem herniam conſpexit.

Nullatenus tamen negandum eſt, hærentem nimis diu in fiſſura obliqui externi & apertura canalis, teſtem, has partes ſic dilatare, ut poſtea vix debito modo ſeſe claudere poſſint, ſed oſtium productionis peritonæi aptiſſimum maneat, quod inteſtina, vel minimo niſu eo verſus depulſa, admittat. An diuturniori illa mora transverſalis peritonæi plica, quæ ſupra annulum, & ſacci vaginalis terminum, intra cavitatem abdominis, ante vaſorum ſpermaticorum, in annulum ſeſe demergentium, plexum, ligamenti albi adinſtar prætenſa eſt (*), in fœtu ante hiatum productionis peritonæi ad teſticulum, in cavitate abdominis, ſemper præſens, ligamentum transverſale internum a Meckelio dicta (*u*), deletur, aut ſic mutatur, ut officio ſuo fungi non poſſit, quod in eo conſiſtere videtur, ut impediat, quominus partes, ca-

vo

dam duplicatura ad teſticulum deſcendebat, qui ab ipſo ſtatuitur a vitæ primordiis, cum teſticulo deſcendente, inteſtinum cæcum, & ilei & coli dextram partem detruſiſſe. Ibid. pag. 56.

(*t*) Obſervat. Anatom. de teſticulorum deſcenſu. pag. 24. 25.

(*) Conf. Tab. III. Fig. 2.

(*u*) De morbo hernioſo congenito pag. 38. 39. Camper Verhandel. van de Hollandſche Maatſchappy VI. D. 1. ſt. pag. 253.

vo abdominis contentæ, eandem viam ingrediantur? Ubi certe teſtis diu in inguine hæret, inteſtinum, licet ei non accretum, tamen eundem ſubinde inſequitur; Clar. Reichelii obſervatio hoc docet, in puero quippe quatuor propemodum annorum, cui ad illud tempus ſcrotum vacuum fuerat, ileum invenit cum teſte in annulo abdominali conſtrictum & incarceratum (v).

In hac ergo herniæ ſpecie non, ut in aliis herniis, peritonæum in ſaccum extenditur, ſed, ubi elongata ipſius per annulum ex abdomine productio non concrevit, violenta preſſione abdominis, omentum vel inteſtina facili negotio in eandem deſcendunt, & eâdem, quæ teſtem amplectitur, ac tunicam vaginalem ipſius format, membranâ continentur. Talis caſus fuit celeberrimi Zimmermanni, cui omentum poſt colicam flatulentam, & poſtea ſubortam cholelam, cum inteſtini parte egreſſum, ex abdomine ſibi, violentia conſtrictionis muſculorum abdominis, ac preſſionis verſus annulum, viam in ſaccum hernialem peritonæi congenitum patefecit, ut, repoſito quamvis inteſtino, omentum magis lubricum ac plicabile, faſcia non cohibitum, in ſacco extra annulum remanſerit (w). Quandoque tamen, etiamſi

(v) Ludwig Adverſar. Medic. Pract. vol. 3. pag. 736. 737.

(w) Meckel de morbo hernioſo congenito. pag. 44. 45.

etiamsi dicta prolongatio aperta sit, quamvis intestina eandem intraverint, tamen peritonæum in saccum herniosum extenditur, sicque duplex in eodem latere producitur hernia (*x*).

Intelligitur ex iis, quæ hactenus exposita sunt, in hernia congenita, instituta operatione, apertoque sacco, nudum conspici debere testem (*y*); aquam, ex abdomine subinde eundem canalem ingressam, atque opplentem, testem contingere (*z*), vel elapsa intestina & testem simul alluere (*a*). Comprehenditur, membranam, peritonæo continuam, partes, abdominis cavo elapsas, nunc continentem, ubi tumor ad insignem magnitudinem increscit, maxime extendi, attenuari (*b*), cum cute concrescere, confundi posse, sic ut nullus adesse videatur saccus (*c*).

Visum in hac hernia non solum intestinum (*d*) fuit, sed,

(*x*) Conf. Observat. Anatom. Patholog. lib. 1. cap. 4. pag. 71.

(*y*) Hunter Medical Comment. pag. 70.

(*z*) Lobstein de hernia congenita. pag. 8. Baader Observat. Medic. incisionibus cadaverum anatomicis illustratæ. obs. 8. in Thesaur. Dissert. vol. 3. pag. 10.

(*a*) Lobstein lib. cit. pag. 7.

(*b*) Meckel de morbo herniofo congenito. pag. 23. 28.

(*c*) Arnaud Memoir. de Chirurgie. Tom. 1. pag. 52.

(*d*) Solius ilei partem in hac hernia invenit Cl Reichel in Ludwigii Adversar. Medic. Pract. vol. 3. pag. 736. Partem ilei, & coli cum cæ-

ſed, in adultiori ætate, ubi aperta permanſerat via, omentum illam etiam formavit (*e*), aut hoc una cum inteſtino talem tumorem produxit (*f*).

In puellis ſimilis proceſſus peritonæi ligamenta uteri rotunda ad inguina comitatur; hunc, mox a partu, inteſtina ingredi poſſent, ſicque herniam formare; an tale autem exemplum annotatum ſit, dubito; ſed hydroceles ſpeciem in hoc proceſſu, etiam in fœminis, oriri poſſe, ſuſpicatur Oehme ex obſervatione, in Theatro Anatomico Lipſienſi facta, qua cyſtis, lympha pellucida repleta, in vetula, mox infra annulum abdominalem inventa eſt (*g*).

cæco & appendice, in illa obſervavit Cl. Wrisberg Obſerv. Anatom. de teſticulorum deſcenſu. pag. 56.

(*e*) Meckel lib. cit. pag. 31. 37. Pott Chirurgical Obſervations pag. 143. Wrisberg lib. cit. pag. 49.

(*f*) Pott Chirurgical Obſervations pag. 150. Richter Abhandlung von Brüchen II. Band. pag. 137. Lobſtein de hernia congenita. pag. 7. 8. qui omnia inteſtina præter duodenum & rectum cum portione omenti in hac hernia vidit.

(*g*) De morbis recens natorum chirurgicis. art. 12. Roſen Handleiding tot de Ziektens der Kinderen II. D. pag. 380.

CAPUT TERTIUM:

Figurarum Explanatio.

TABULÆ I.

Nudum, a musculis & integumentis separatum, peritonæum, ad inferiora scroti, in utroque latere, sese extendens, & in dextro herniam congenitam formans.

a. a. Dissectæ & reclinatæ integumentorum, musculorum, lamellæ.

b. b. b. Peritonæum, a musculis separatum, integerrimum.

c. c. c. Transparentia per peritonæum viscera abdominalia.

d. Peritonæi productio in latere dextro, intestinis, ex capacitate abdominis egressis, herniamque formantibus, expansa.

e. Altera peritonæi productio, per inguen sinistrum descendens.

f. Lo-

f. Locus, ubi hæc productio erat occlusa, ad quem immissus etiam aër, ut aliquantum turgeret, meliusque conspiceretur, substitit.

g. g. Scroti integumenta reclinata.

h. Pars inferior scroti integra.

i. Vesica urinaria, peritonæo, quod pone illam progreditur, accumbens.

k. Urachi principium.

l. Penis, ab integumentis liber.

m. Præputium, ultra glandem propendens.

n. o. p. Saccus herniosus, ad inferiora scroti sese extendens, diversæ in variis locis capacitatis.

q. Intestinum ileum per saccum herniosum transparens.

r. Cæcum pariter per sacci membranam conspicuum.

s. Appendicula vermiformis simili modo apparens.

t. Testis sinistri lateris.

Tabulæ II.

Partes abdomine & sacco herniosto contentæ, aperto peritonæo conspicuæ.

a. a. Integumenta, una cum musculis, ab abdomine & scroto separata, ac reclinata.

b. b. Peritonæi dissecti lamellæ, glaberrimam internam superficiem exhibentes.

c. c. c. c. Membranæ, saccum herniosum formantis, apertæ, lamellæ ab invicem remotæ.

d. d. Intestina tenuia.

e. Ilei finis.

f. Cæcum.

g. Colon.

h. Appendicula vermiformis, ad inferiora scroti descendens, & sacco hernioso accreta.

i. Testis.

k. Epididymis.

l. Vasa spermatica.

m. Vas deferens.

n. Vesica urinaria, versus latus sinistrum flexa, ut contenta sacci herniosi tanto apparerent melius.

o. Penis.

T A-

TABULÆ III.

Fig. 1.

Saccus herniofus apertus, reclinatis inteftinis; concretio appendiculæ vermiformis cum facco & tefte.

a. a. a. Peritonæi productio, quæ faccum herniofum formavit.

b. Colon.

c. Cæcum.

d. Ileum.

e. Appendicula vermiformis.

f. Apex hujus appendicis duriusculus, facco ipfi & tefti accretus.

g. Teftis.

h. Epididymis.

i. Vafa fpermatica.

k. Vas deferens.

Fig. 2.

Peritonæi plica transverfa ad aperturam productionis peritonæi, pone quam defcendunt vafa.

a. Plica transverſa peritonæi.

b. Vas deferens.

c. Vaſa ſpermatica.

TABULÆ IV.

Fœtus abdomen ſic apertum, ut peritonæum nudum appareat, per illud inteſtina transpareant, ſeparata vero ab eodem ſint vaſa umbilicalia cum veſica. Peritonæi productiones. Teſtes in inguine adhuc ſiti.

a. a. Integumenta cum muſculis de ſuperiori abdominis parte ſeparata, & verſus thoracis marginem reflexa.

b. b. De pube & inferiori abdominis parte ſeparata integumenta.

c. c. c. Peritonæum nudum, & ab omnibus partibus, quæ extrinſecus accumbunt, ſeparatum.

d. d. Hepar per peritonæum transparens.

e. e. e. Inteſtina ſimiliter per peritonæum conſpicua.

f. f. Productiones peritonæi vaginalem teſtis tunicam formantes, immiſſo aëre aliquantum turgidi.

g. g. Teſtes, inferiorem harum productionum partes adimplentes, nondum ſcrotum ingreſſi, ſed in inguine adhuc ſubſiſtentes.

h. h.

h. h. Scrotum, aquoſo tumore turgidulum.

i. Penis.

k. Veſica urinaria.

l. Urachus.

m. m. Arteriæ umbilicales.

n. Vena umbilicalis.

o. Funis umbilicalis, ex dictis vaſis & uracho compoſitus, integumentis ſuis adhuc tectus.

p. Integrum peritonæum ibi etiam loci, ubi umbilicalis funis de cute emergit, qui jam a peritonæo eum in finem ſeparatus, & ad latus ſiniſtrum reflexus eſt.

q. Oſſium pubis margo, ſupra quem veſica adſurgit, & a cujus lateribus teſtes, peritonæi productionibus contenti, dependent.

F I N I S.

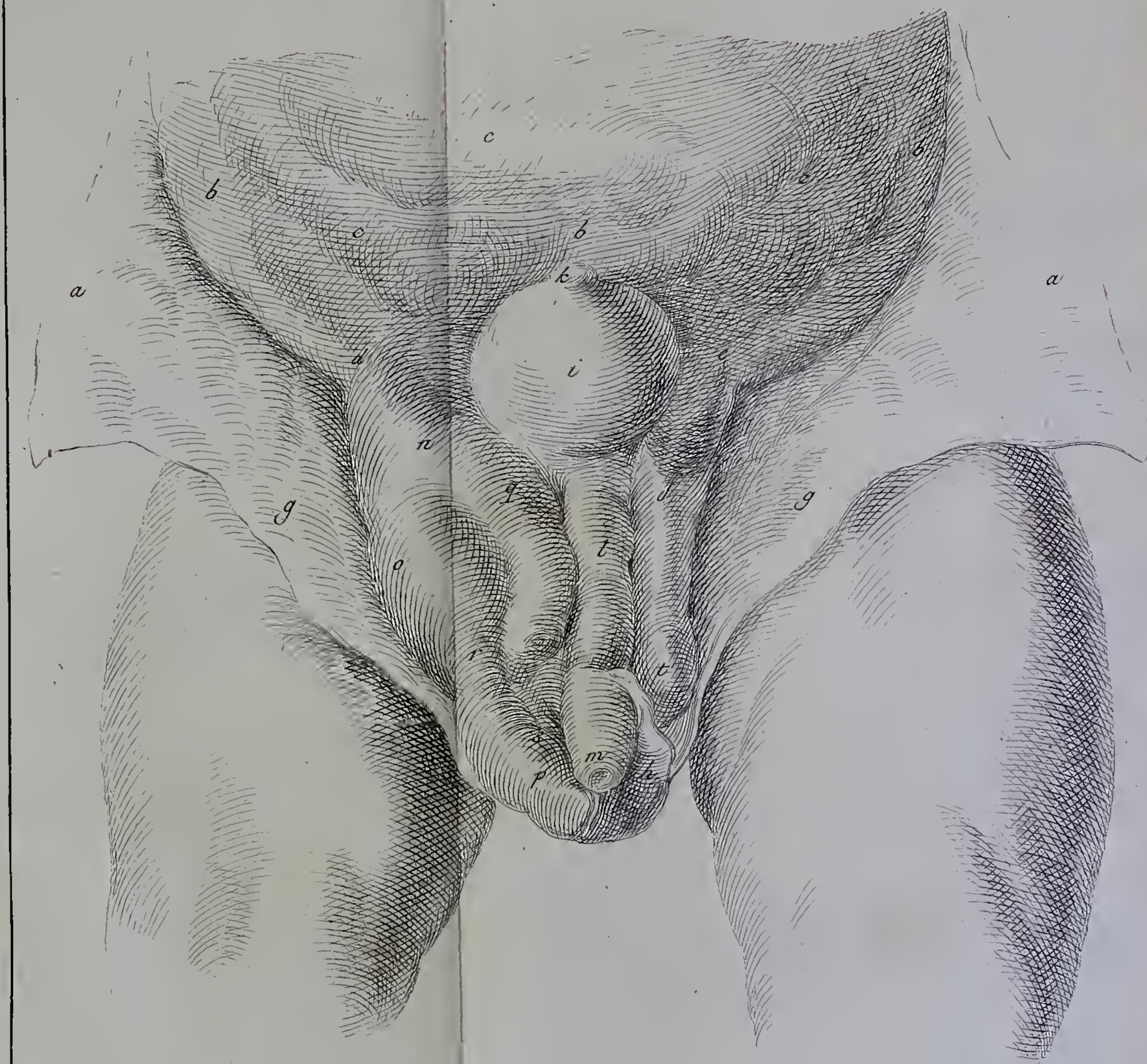
B I B L I O P E G O.

Tabulæ omnes ſic collocandæ, ut Tab. I. huic paginæ opponatur.

AAN DEN BOEK-BINDER.

Alle de plaaten moeten zoo geplaatst worden, dat Tab. I. tegen over deeze bladzyde kome.

Tab. I.

A. Delfos, omnes delineavit.

R. Muys, omnes fecit.

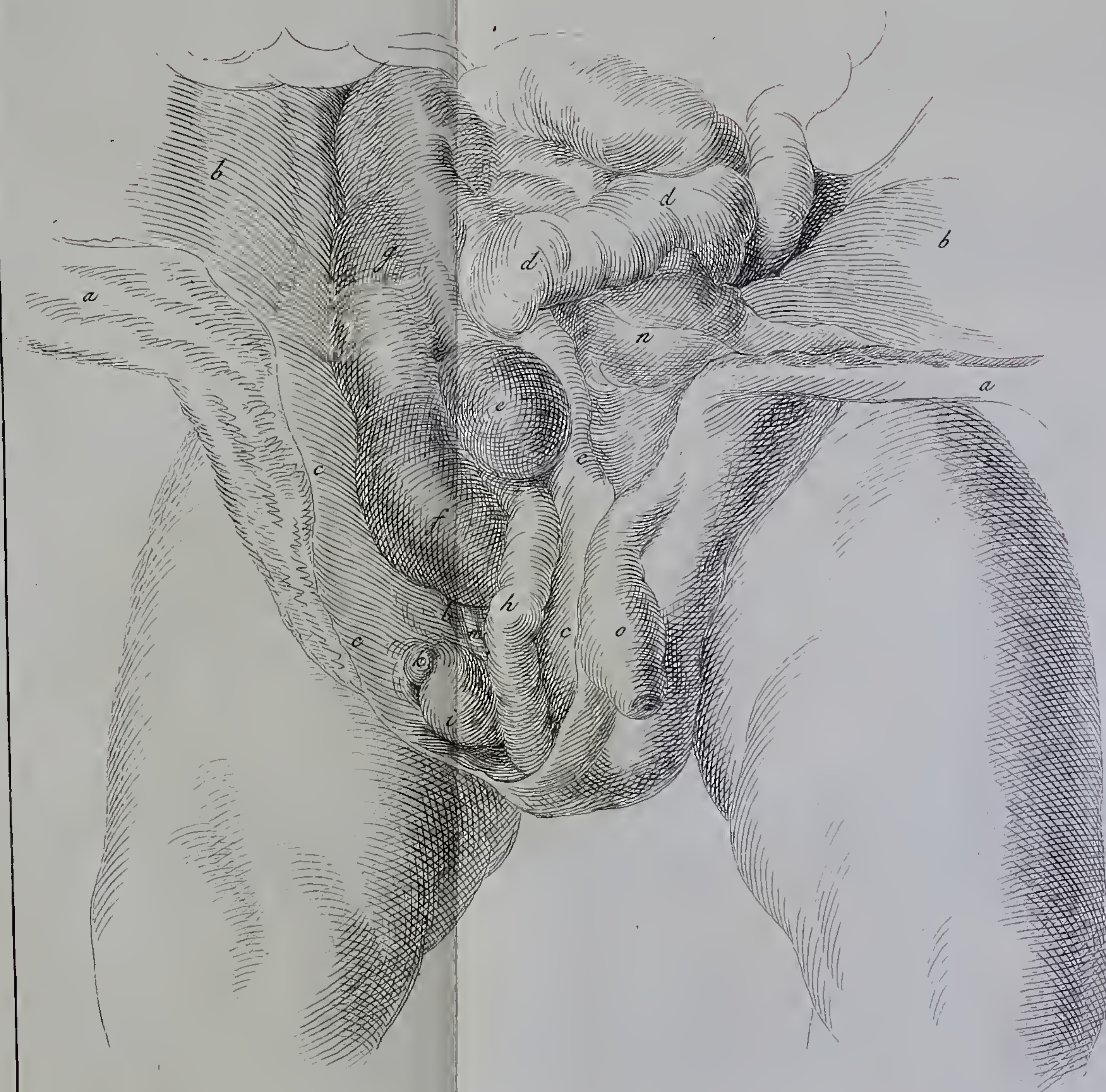
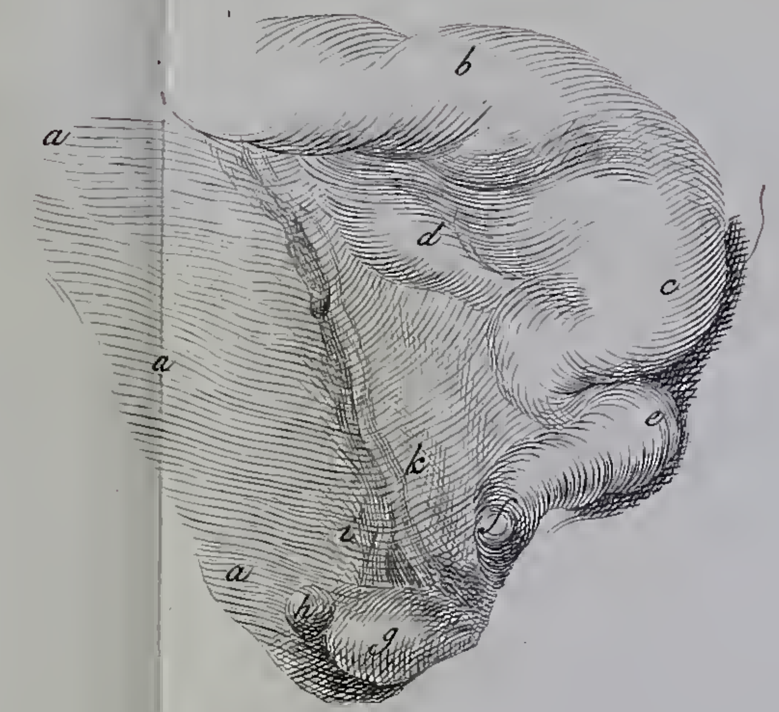
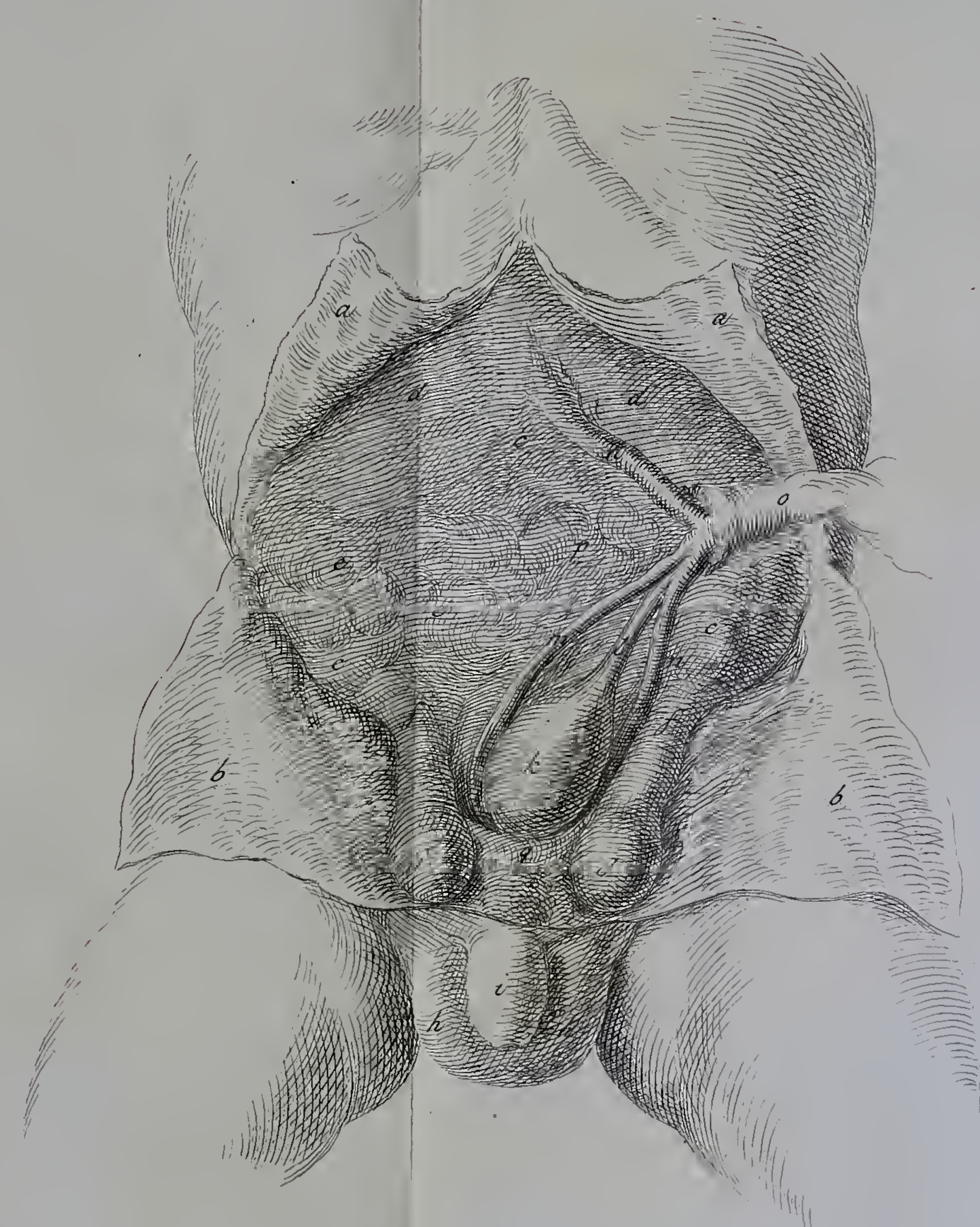

b
b
d
d
g
a
a
n
e
c
c
f
h
c
o
e

Fig. 2.

Fig. 1.

a
a
d
d
c
c
o
e
p
c
c
c
b
k
b
i
h

TABULÆ
INTESTINI
DUODENI.

EDUARDI SANDIFORT,

Medicinæ, Anatomes, et Chirurgiæ, in Academia Batava, quæ Leidæ est, Professoris;

T A B U L Æ
I N T E S T I N I
D U O D E N I.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud P. v. d. EYK et D. VYGH,
M D C C L X X X.

EDUARDI SANDIFORT

TABULÆ INTESTINI DUODENI.

PROOEMIUM.

Omnium, quotquot in corpore humano dantur, partium situm atque nexum, rite cognovisse, tantæ utilitatis, tantæ necessitatis summo jure habetur, ut, consentientibus omnibus, verus diversorum organorum usus, illis neglectis, intelligi, explicari, sedes innumerorum morborum determinari, nequeat, ac præcipuum salutiferæ artis fundamentum, unice ex fabrica corporis bene perspecta petendum, vacillet, collabatur, subvertatur penitus. Merito ea propter illi, qui anthropographiam conscri-

pſerunt, veram ſedem uniuscujusque partis determinarunt, antequam interiorem compoſitionem perquirerent: merito, qui cunctas partes, depictas, oculis ſubjicere conati ſunt, ad ſitum earum atque cohaeſionem præprimis attendendum eſſe, cenſuerunt: merito rejiciuntur icones, quæ partes, ab omni cum aliis nexu liberas, diſtractas, extra veram ſedem exhibent, ſic ut relatio, quam diverſi generis organa inter ſe habent, cognoſci nequeat, niſi eorundem ſitus antea ſit exhibitus.

Non tamen omnium partium ſedes æque facile determinatur, aut, ſi in cadavere, rite præparato, egregie demonſtrari, atque exacte deſcribi poſſit, non tamen æque bene depingi, & accuratis figuris oculis ſubjici valet. Locum hoc præſertim habet, quoad illas partes, quae adeo abſconditæ ſunt, ut non conſpiciantur, niſi aliæ reclinentur, e ſuo dimoveantur ſitu; locum hoc itaque habet quoad inteſtinum duodenum, quod tot aliis cingitur, contegitur, partibus, ut hactenus vix ullus dici poſſit, ſitum ipſius exactiſſime repræſentasſe, licet in id omni ope incubuerint multi, & deſcriptione, quam pararunt, exactiſſima, oſtenderint, ſeſe opti-

me

me verum hujus inteſtini ſitum, nexumque, perquiſiviſſe, intellexiſſe.

Cognitio tamen hujus inteſtini, cujus tanta cenſetur utilitas, ut nonnulli vicariam ventriculi naturam ipſi tribuerint, phyſiologo, pathologo, adeo neceſſaria habenda eſt, ut functio ipſius, mutationesque, quas ſubeunt ea, quæ, ventriculo jam ſubacta, ipſi infunduntur, comprehendi, variorumque affectuum, quorum certe ſedes hoc in inteſtino quærenda eſt, indoles, duodeni natura neglecta, explicari, cognoſci, nequeant, cuncta vero hæc percipiantur facillime, ſi ſitus, nexus, fabrica, notabilis hujus inteſtini optime innotuerint.

Lubuit hanc ob cauſam tentare, quid repetitum ſæpiſſime examen, quid peritiſſimi ac dexterrimi delineatoris manus efficere poſſet. In quinquaginta itaque, immo pluribus, cadaveribus, infantum, adultorum, præparationem dicti inteſtini, diverſis modis, inſtitui, curavique, ut ſemper ea, quæ ſeſe oculis offerebant, exacte delinearentur. Nata ſic iconum, duodeni ſitum exhibentium, inſignis collectio, ex qua illas, quæ hisce quinque tabulis ſiſtuntur, ſelectas, & dicti inteſtini ſedem ab anterio-

 terio-

teriore, a posteriore, vacuo plenoque, integro & aperto, ventriculo, ob oculos ponentes, tentaminis adinstar, in lucem emitto, ea spe, fore, ut, etiamsi nondum plenarie, (dum, omnibus numeris absolutam duodeni iconem præstari non posse, peritissimi judicant anatomici) melius tamen, quam quæ hactenus divulgatæ sunt, scopo satisfaciant, vel saltem, utilitate sua non plane destituantur.

C A-

CAPUT PRIMUM.

Generalis deſcriptio ſitus, decurſusque, duodeni.

Quæ a faucibus ad anum ſeſe extendit, via diverſæ in variis locis capacitatis exiſtit. Infundibuliformis pharynx, ſatis amplus, deſcendendo coarctatus, in œſophagum deſinit. Hic, per poſticam mediaſtini caveam deſcendens, per carneam diaphragmatis partem penetrans, ſe in ventriculum explicat. Ventriculus, in ſiniſtro latere ampliſſimum ſaccum formans, quo magis verſus dextrum latus vergit, eo magis contrahitur, & in canalem inteſtinorum, primo anguſtiorem, dein capaciorem, ad anum terminatum, deſinit.

Eædem, quæ ventriculum formant, tunicæ tubum inteſtinalem componunt; licet enim pylorus intra tenuium inteſtinorum primum promineat, & extrinſecus circulo quodam ſtrictiore ſeſe prodat, attamen externa, muſcularis, nervea, atque interna membrana continuatæ ſunt.

Dependens a meſenterio, &, hujus ope, lumbis adhærens, canalis inteſtinalis, vario ſenſu, mobilis eſt, ſic ut

diversæ ipsius partes nunc hanc nunc illam sedem occupent; inter alias tamen duodenum certo & constanti loco semper adfixum est, sicque vicinis partibus nexum, ut vix ac ne vix quidem, nisi morboso in statu, sede sua turbari possit.

Primo parumper adscendens, dextrorsumque tendens, dein descendens, rursus adscendens, crescentis lunæ formam, cujus concava pars latus dextrum spinæ dorsi respicit, quodammodo refert.

Pylorum (*a*) quippe ambiens (*b*), ibique loci non adeo capax (*c*), duodenum, ad parvam a ventriculo distantiam sursum, dextrorsum (*d*), parumque retrorsum incedit, dein, amplius factum, sese incurvat, sic ut, qua parte hepar (*e*) respicit, extensæ, ac eapropter glaberrimæ, tunicæ sint (*f*), qua parte spinam dorsi, rugosæ fiant, seu complicentur (*g*), sicque juxta vesiculam felleam (*h*), & paulo ultra cervicem ejus, ante venæ portarum truncum,

(*a*) Tab. II. Fig. 1. f. Fig. 2. c. Fig. 3. f.

(*b*) Tab. I. i. i.

(*c*) Tab. II. Fig. 1. g. Fig. 2. d. Fig. 3. g.

(*d*) Tab. I. k.

(*e*) Tab. I. c. c. Tab. II. Fig. 1. b. Fig. 2. h. Fig. 3. a.

(*f*) Tab. I. l. l. l.

(*g*) Tab. I. i. o. m.

(*h*) Tab. I. e. Tab. II. Fig. 1. c. Fig. 2. i. Fig. 3. b.

cum, jamjam hepar ingressurum (*i*), arteriæ cœliacæ ramum hepaticum (*k*), ductum (*l*) choledochum (quæ vasa unicum in fasciculum (*m*) colligi solent), descendit ad concavam renis partem (*n*); ab hac introrsum ac sursum vergit (*o*), & oblique ante arteriam renalem, venam cavam (*p*), & aörtam (*q*), juxta venam renalem; quæ vasa spinae dorsi (*r*) accumbunt; pone radicem mesenterii (*s*), arteriam mesentericam superiorem (*t*), & venam meseraicam magnam (*u*), progreditur, donec in sinistro latere sese manifestet, &, facto flexu ad altitudinem vertebræ quartæ lumborum a sacro, desinat in jejunum (*v*), hunc in finem ex mesenterio (*w*) antrorsum emergens, & ex foramine quasi prodiens, in quo mesocolon transversum (*x*) & radix mesenterii (*y*) conveniunt, quæ partes non

(*i*) Tab. V. Fig. 1. m.
(*k*) Tab. V. Fig. 1. i.
(*l*) Tab. V. Fig. 1. h.
(*m*) Tab. V. Fig. 1. i. Fig. 2. f.
(*n*) Tab. I. y. Tab. II. Fig. 1. l. Fig. 2. g. Fig. 3. k.
(*o*) Tab. I. m. Tab. II. Fig. 1. g. g. Fig. 2. d. d. Fig. 3. g. g.
(*p*) Tab. II. Fig. 1. q.
(*q*) Tab. II. Fig. 1. n.
(*r*) Tab. II. Fig. 1. t.
(*s*) Tab. I. p. p. Tab. II. Fig. 1. k. k. Fig. 2. l. k. k. Tab. IV. Fig. 1. k. l. l. l. Fig. 2. h. i. i. i. i. Tab. V. Fig. 1. k. q. q.
(*t*) Tab. I. x.
(*u*) Tab. I. w.
(*v*) Tab. I. n. Tab. II. Fig. 1. h. Fig. 2. e. Fig. 3. h. Tab. III. Fig. 1. m. Fig. 2. e. Fig. 3. d.
(*w*) Tab. III. Fig. 1. b. b. c. d. d. f. f.
(*x*) Tab. I. g. g. r. Tab. III. Fig. 1. b. c. d.
(*y*) Tab. I. p. p. r. Tab. III. Fig. 1. e. f. f.

non tantum vaginæ ſpeciem formant, qua delitescit dictum inteſtinum, antequam in ſiniſtro latere ſeſe manifeſtat, ſed & externam ſuam lamellam cum externa duodeni, jam in jejunum transeuntis, tunica commiscent (*z*).

Adimplet cavum duodeni arcum Pancreas (*a*), quod apice ſuo a liene (*b*) progreſſum, pone ventriculum (*c*) ſeſe abſcondens, oblique parum deſcendens, ſenſimque latescens, concavæ duodeni (*d*) parti adnectitur, illudque inteſtinum pro parte tegit (*e*), pingui vel cellulоſa tela radicis meſocoli (*f*) coopertum.

In ſuo decurſu, præter pancreas, præter peritonæum; quod abit in duodeni membranam externam, & illud per priora ſurſum & ſiniſtrorſum veſtit; adcumbentes habet partes

(*z*) Tab. III. Fig. 2. b. b. c. e. Fig. 3. c. c. c. e. e. d.

(*a*) Tab. I. o. o. Tab. II. Fig. 2. m. m. Fig. 3. i. i. Tab. IV. Fig. 1. g. g. Fig. 2. m. m. m. Tab. V. Fig. 1. l. l. l.

(*b*) Tab. II. Fig. 1. i. Fig. 2. f. Fig. 3. l. Tab. IV. Fig. 1. f. Fig. 2. l. l. Tab. V. Fig. 1. f.

(*c*) Tab. IV. Fig. 1. c, c. Fig. 2. c. Tab. V. Fig. 1. c.

(*d*) Tab. I. i. l. l. l. m. Tab. II. Fig. 1. d. d. Fig. 2. g. g. g. Tab. IV. Fig. 1. h. h. h. Fig. 2. g. g. g. Tab. V. Fig 1. o. o. o.

(*e*) Tab. I. o. o. Tab. II. Fig. 2. m. m.

(*f*) Tab. IV. Fig. 1. k. Fig. 2. h. Tab. V. Fig. 1. k.

tes varias, hepar (*g*); veficulam felleam (*h*); mefocoli illam partem, quæ a rene fub hepate oblique furfum adfcendit, &, ut duodenum pateat, vel abfcindi, vel attolli, & ad marginem thoracis reflecti debet (*i*), cuique, copiofam pinguedinem continenti, adnectitur colon; omentum parvum, quod a ventriculo ad hepar tendit, &, fupra duodenum defcendendo, ad colon pertingit; renem dextrum (*k*); vafa varia, venam cavam inferiorem (*l*), aörtam (*m*), vafa renalia, arteriam mefentericam fuperiorem (*n*), quæ, ex aörta infra cœliacam enata, inter pancreas atque duodenum (*o*), ad radicem mefenterii (*p*) tendit, &, inter ejus lamellas (*q*) progreffa, ramis innumeris inteftina petit, venam meferaicam magnam (*r*), quæ, multis radicibus ex inteftinis enata, a latere arteriæ mefentericæ fuperioris (*s*), inter mefenterii lamellas (*t*) adfcen-

(*g*) Tab. I. c. c. Tab. II. Fig. 1. b. b. Fig. 2. h. h. Fig. 3. a. a. a. Tab. IV. Fig. 1. d. Fig. 2. d. Tab. V. Fig. 1. d. d.

(*h*) Tab. I. e. Tab. II. Fig. 1. c. Fig. 2. i. Fig. 3. b.

(*i*) Tab. I. g. g. f. f.

(*k*) Tab. I. y. Tab. II. Fig. 1. l. Fig. 2. g. Fig. 3. k.

(*l*) Tab. II. Fig. 1. q.

(*m*) Tab. II. Fig. 1. n.

(*n*) Tab. I. x.

(*o*) Tab. I. inter o & p. Tab. IV. Fig. 1. inter g & h. Fig. 2. inter m & g. Tab. V. Fig. 1. inter l & o.

(*p*) Tab. IV. Fig. 1. k. Fig. 2. h. Tab. V. Fig. 1. k.

(*q*) Tab. I. p. p. q. q. q.

(*r*) Tab. I. w.

(*s*) Tab. I. x.

(*t*) Tab. I. p. p. q. q. q.

ſcendit, & una cum vena lienali (*u*), & meſeraica minore ſeu hæmorrhoidali interna, deſinit in truncum venæ portarum, quæ pone pancreas ac duodenum oblique dextrorſum ad hepar vadit (*v*).

Huc in genere redit ſitus decurſusque duodeni, quem adeo exacte deſcripſerunt Santorini, Winſlow, Bonazzolius, Monro, Schreber, Guarengeot, Clauſen, Haller, alii, ut temerarium foret, aliam rurſus expoſitionem, data copioſiorem, concinnare; ſufficere vero poſſe videatur, ſi breviter, ipſis tamen autorum verbis, ſubjungatur, quid dicti Anatomici memoriæ prodiderint (*w*), ut eorundem deſcriptiones cum noſtris iconibus comparari valeant.

Ve-

(*u*) Tab. V. Fig. 1. n. (*v*) Tab. V. Fig. 1. m.

(*w*) Pylori orificio duodenum continuari, nemo ignorat, illud vero modo per duos tresve digitos eodem pyloro ſuperius eſſe, ac ſuper incumbere, licet id perpetuum eſt, de celebrioribus tamen anatomicis haud quaquam intelligitur; quod porro flexuoſo ductu leviter demisſum inter felleam cyſtim, & pancreas ſeſe conjicit; dein ſupra cavam, ac ſub portarum venam paulum transverſim incedens altero flexu adſcendit iterum, circumundique adjunctis partibus firme alligatum, ut inde, ac ab eo poſitu minime dimoveri poſſit; ſub ventriculo locatur, ubi poſtremo flexu in acutum angulum conformatum deorſum verſus convertitur, ut laxe tum meſenterio junctum in jejunum abit, atque is duodeni terminus eſt. SANTORINI Obſ. Anatom. Cap. 9. §. 7. pag. 166.

Auſſi-

Verum exactissimæ licet descriptiones sint, quas Viri, sane celeberrimi, dederunt, non tamen adeo felices fuisse

Aussitôt que cet intestin a pris sa naissance du pylore, il fait d'abord une petite courbure en arriere, obliquement de haut en bas, ensuite il forme une seconde courbure vers le rein droit, au quel il est plus ou moin attaché, & de-là il passe devant l'artere renale, la veine renale, & la veine cave, en remontant insensiblement de droite à gauche jusques devant l'aorte, & devant les dernieres vertebres du dos. Il continue sa route au de-là obliquement & devant par un contour léger, que l'on peut regarder comme une troisieme courbure, & comme l'extrémité du duodenum. Dans tout ce trajet le Duodenum est fortement attaché par des replis du péritoine, principalement par une duplicature transversale qui donne origine au mesocolon. Les deux lames de cette duplicature du péritoine étant d'abord écartées l'une de l'autre, & s'unissant un peu après, laissent naturellement entr'elles un espace triangulaire, dont le dedans est tapissé du tissu cellulaire. C'est dans cet espace que le duodenum est adhérant par le tissu cellulaire aux parties que je viens de nommer, & qu'il est enfermé comme dans un étui angulaire, de maniere que sans dissection on ne voit que ses deux extrémités, les quelles sont encore cachées par le colon, & par les premieres circonvolutions de l'intestin jejunum. WINSLOW Exposition Anatomique Traité du Bas ventre §. 105. p. 101. à Paris 1766.

Intestinum duodenum has habet progressiones. Ab initio procedit cum mesocolo conjunctum, ac tres fere digitos descendit, colo arctissime, levius reni dextero, adhærescens. Tum colon ac renem ipsum relinquens, supra spinam inflectitur, adhuc mesocolo adhærens. Hic inter subjectam venam cavam, & superpositam venam portæ se immittit, & ad sinistram ventris partem adscendit, nec unquam non mesocolo

fe videntur in figuris, quibus dicta illuftrare conati funt, multique agnoverunt difficultatem fummam, quæ in delinean-

focolo adnexum eft; donec ad meferæum perveniens fuperiori ejus alæ tandem adjungitur. Nam quamvis meferæum duodeno leviter & vix adhæreat hoc loco, mediam tamen mefocoli partem, quam modo diximus cum duodeno conjungi, radicibus fuis pervadit, & furfum anterius fertur. Oportet ergo inteftinum duodenum mefocolo circumdari, atque ipfum quafi perforare & circa medium volvi. BONAZZOLIUS de Bonon. Scient. & Art. inftituto atque Academia Comment. Tom. 2. part. 1. pag. 138.

From the pylorus, which is raifed upwards and backwards from the ftomach, the duodenum defcends obliquely to the right fide, with the anterior lamella of the omentum fixed to its inferior part; and the little omentum, proceeding from the oppofite part, to connect it to the liver. After this, the duodenum is involved for about an inch and a half, in a doubling of the omentum, and then enters into the duplicature of the mefocolon, where it can 't be feen without diffecting away that fatty membrane. It defcends in this cellular sheath, till it is almoft contiguous to the great fac of the colon, which properly is the human cœcum. In this defcent the colon lies before it; the bilary duct, hepatic artery and nerve, vena portarum, and emulgent veffels, are behind it: the liver, gall-bladder, and right kidney, are on its right fide, and the pancreas is on the left. This gut makes feveral turns in this progrefs; for it is raifed into a convexity forwards, where it paffes before the veffels of the liver. Immediately after, it bends backwards and to the right fide, till it approaches the right kidney, and then turns forward, and a little to the left in its courfe towards the great fac of the colon. The Duodenum then makes a confiderable curve to the left fide, where it is in-

neando hocce inteftino fefe ipfis obtulit, quamque vix ac ne vix quidem fuperare valuerunt; nec mirum, fola enim in-

involved in a cellular fubftance, which may be looked on as the common root of the mefentery and mefocolon, through the membrane of which it may be feen commonly, even in very fat bodies, without any diffection. In the concave left fide of this curve, the thick extremity of the larger pancreas and the little pancreas are lodged; the fuperior mefenteric artery and vein, coming through te Notch between the larger and leffer pancreas, hang loofe before the gut here; and the ductus communis choledochus, after paffing behind the gut a little higher, unites commonly with the pancreatic duct, very little above the loweft part of the curve, and after paffing obliquely through the coats of the gut, the two ducts open by one common orifice in the pofterior part of the duodenum. After the curve juft now defcribed, the duodenum is involved in the root of the mefentery, and mounts obliquely within it towards the left fide, with the vena cava behind it; and after a courfe of about four inches there, rifes forwards, to acquire a proper mefentery, or to commence jejunum, the membranes of the root of the mefentery feeming to make a ring at which the gut comes out, though they are really continued on the inteftine, and form its external membranous coat. MONRO in Medical Effays and Obfervations vol. 4. art. 11. pag. 57.

Principium duodeni adfcendit atque fuperius eft pyloro ventriculi, vel vacui, vel parum repleti; contra, ventriculo repletiffimo, fundus hujus e diametro oppofitus eft fpinæ dorfi, atque duodeni initium eft in plano, ad fpinam dorfi orthogonio. Sic natum inteftinum, flexuofo ductu, fe immittit quafi in cavum quoddam, factum, finifterius a parte omenti, a ventriculo ad hepar euntis; fuperius a parte concava jecinoris, præcife infra ligamenti umbilicalis infertionem in he-

infantum cadavera nonnulli ſecuerunt; alii thoracem aperuerunt, vel ventriculum inſigniter ſuſtulerunt, ſicque, va-

rio

hepar, &, quoad circumferentiam dexteriorem, a veſicula fellis, colo, atque rene dextro. Tumque renem deferens, incedit incurvum ſupra muſculum pſoas magnum, truncum venæ cavæ, atque venam emulgentem dextram. Dein progreditur transverſim. Ubi fere ad ſpinam dorſi pervenit, caudicem venoſum meſeraicum, ad hepar euntem, incumbentem ſibi ſentit. Pancreas hunc caudicem ſupra duodenum conſtanter ampleƈtitur, figura ſemicirculari. Duodeno inteſtino incumbunt porro, juxta ſiniſtrum latus hujus caudicis, rami ſuperioris arteriæ meſeraicæ. Inteſtinum a ſpina dorſi poſtea demittitur in cavum ſiniſtrum abdominis, per eandem ſpinam diviſi; in quo adſcendens, meſocolon mox tranſit, nomenque mutat. SCREIBER in Aƈtis Petropolit. Tom. 7. ad annos 1734. 1735. pag. 231.

Nous obſervons d'abord trois contours différens au duodenum. Le premier contour, en tombant un peu perpendiculairement, jette ſa courbure extérieurement & en arriere, tandis que ſa cavité eſt intérieurement & en devant. Il part du pilore qu'il environne, & eſt libre dans tout ſon trajet ſans avoir de mézentere auquel il ſoit attaché. Le ſecond contour du duodenum commence auprès du rein droit auquel il eſt collé & attaché; de-là cet inteſtin (caché par le commencement de l'arc du colon qui eſt lui-même collé ſur l'extrémité inférieure du même rein, de façon que ces trois parties ſont comme collées enſemble) paſſe enſuite transverſalement, & ſe niche dans la duplicature ou dans un eſpace triangulaire formé par la duplicature du mezo-colon, afin de traverſer le ventre par-deſſus, ou mieux par-devant la derniere vertebre du dos, & la premiere des lombes. Dans ce trajet il eſt couché ſous la ſurface inférieure du pancréas, qui eſt auſſi enveloppé dans l'eſpace triangulaire du mezo-

co-

rio modo mutatum, non naturalem, exhibuerunt ſitum; notum enim, partes, in infantum corporibus laxiores, facilius

colon, mais ſous le plan ſupérieur & incliné de ce ligament. Le duodenum en paſſant devant la derniere vertebre du dos, & la premiere des lombes, ſe gliſſe auſſi dans cet endroit ſous la racine du mézentere, & derniere la veine-porté: c'eſt-là où il commence ſon troiſiéme contour en s'avançant obliquement à gauche & en devant; pour donner enſuite naiſſance au jejunum. GARENGEOT Splanchnologie ou l'Anatomie des viſceres. Tom. 1. pag. 254.

Duodenum adſcendit, reflectitur, & deſcendit: primo hoc tractu retrorſum magis quam ſurſum vergere videtur, porro extrorſum potius ad veſiculam felleam usque progreditur, ejusque cervicem & partem corporis tegit, a qua ſub hepate recta quaſi via defertur, & ad interiorem renis dextri marginem, ſeu hylum renalem, deducitur, in pinguedine delitefcens; ab hac parte renis introrſum ac ſurſum vergit, & ita oblique ſuper ſpinam dorſi vel potius ſuper venam cavam & arteriam aörtam in ſiniſtram cadaveris partem deducitur. Hoc in tractu pinguis meſenterii radix ſupra duodenum extenditur, illudque quaſi abſcondit, ut, niſi extenſione quadam facta, obſervari nequeat, a parte tamen ſiniſtra hujus radicis meſenterii duodenum magis in conſpectum prodit, quam a dextra, cum in progreſſu ſuo dextrum hoc latus relinquat. Dum autem hoc ſuo tractu ad ultimam dorſi vertebram adſcendat, ad meſocolon quoque pertingit, & in duplicatura ejus a radice ſua pingui ſuſcipitur, a qua tamen, levi flexu facto, tandem in inferiore parte ſecedit, & antrorſum in jejunum continuatur. Ultima hæc duodeni curvatura ſub pancreate hæret, hæc enim glandula extremitate ſua ſiniſtra & cuſpidata a liene aliqua ex parte deorſum extenditur. L. CLAUSSEN de inteſtini duodeni ſitu & nexu. Lipſiæ 1757. §. 5. Conf. Theſaur. Diſſert. vol. 3. pag. 276. ſeq.

Duo-

cilius cedere, locum mutare, &, vel parum dilatato in iis thoracis margine, a ſede naturali removeri; notum, aperto tho-

Duodenum ex pyloro primo leniter ſurſum, dein magis retrorſum, & paulum deorſum pergit, ita ut duplici vel triplici alternatione iter in univerſum transverſum emetiatur, adusque veſiculam fere fellis. Tunc vero deſcendit ad angulum rectum, & prius ſiniſterius, dein dexterius ſe in meſocoli duplicationem inſinuat, atque ita per inferiorem laminam pellucet. Sed brevi poſtea inflectitur ſiniſtrorſum, in ea ipſa duplicatione meſocoli, & ſimul adſcendit modice, atque ante aörtam, comite vena renali dextra, pervenit ad communem meſocoli transverſi, & meſenterii radicem, pone vaſa magna meſenterii, tumque, circa eam radicem conflexum, deſcendit, emergendo in abdomen inferius, eſtque jejunum. HALLER in notis ad Prælectiones BOERHAVII in proprias inſtitutiones rei medicæ vol. 1. pag. 408.

In Elem. Phyſiol. Tom. 7. pag. 10. ſeq. plenius de eodem argumento agens, hæc habet: Incipit tenue inteſtinum a ventriculo, ſic ut pylorum, in cavum annulum protractum, amplectatur, eique adhæreſcat, quo loco, etiam nulla membrana remota, annulus extus apparet. Inde pergit, primumque ductum ſuum perficit in univerſum transverſum, ut dextrorſum tendat, & modice retrorſum; tamen ut una alternis imperfectis flexionibus, antrorſum emergere, & retrorſum ſe recipere, adſcendere ſurſum & deorſum redire videatur, quo ad veſiculæ fellis radicem adtingat. Hæc pars duodeni meſocoli lamina tegitur, a porta omenti deſcendente. — In pleno ventriculo potius paulum deſcendit. — Quando nunc cervicem fellei folliculi adtigit, & aliquando etiam paulo ultra progreſſum eſt, tunc mutat iter, & ante renem deſcendit, ad infima ejus viſceris, & ut una dextrorſum & paulum retrorſum inclinetur, etiam ea ſede a lamina ſuperiori meſocoli transverſi tectum. Pars ſuperior ductus bilarios habet incumbentes, inde pone colon deſcendit. Ima fere in parte hujus ſecundi du-

thorace, partes omnes, non ſatis retentas, verſus latera prolabi, aliumque, quam habere ſolent, ſitum acquirere; notum, ventriculi curvatura inferiore, unde omentum altera ſua procedit lamella, ſuperiora verſus directa, primum duodeni flexum omnino perire, & inteſtinum hoc a ventriculo directe deſcendere. Diverſas itaque præparationes eſſe inſtituendas cenſui, diverſo adſpectu duodenum eſſe delineandum, putavi, ut ex pluribus demum figuris cognoſcatur, quod unica exprimere non licet.

ductus choledochum canalem ſibi immiſſum recipit. Paulo prius capſulam renalem dextram contingit. Inde tertius ductus ſequitur, & nunc ab inferiori lamina meſocoli fulcitur, eam inter & ſuperiorem interceptum. Transverſum ergo ſiniſtra repetit, pone pancreas, pone venæ portarum principem truncum, & pone arteriam meſentericam, ſocium fere venæ renalis, ſed anterius, ante aörtam arteriam venamque cavam, ut una tamen adſcendat. Etiam hic alternas habet, ſed exiguas, flexiones. Quando nunc ad eorum magnorum vaſorum, pervenit, quæ diximus, ſiniſteriora, tunc flexu facto emergit antrorſum, & inſigniter ſurſum, & per foramen proprium, in quo meſocolon transverſum & naſcens meſenterium conveniunt, deſcendit in partem abdominis, quæ eſt infra meſocolon transverſum. Quando ex eo foramine prodiit, jam mutato nomine, dicitur jejunum.

CAPUT SECUNDUM.

Præparationum, ad icones parandas institutarum, enarratio.

Probe gnarus, quantæ mutationes, quoad situm viscerum, observentur in corporibus, quibus, incurvata spina (*), thoracis ossea compages a naturali statu maxime recedit, quibus, per longum temporis spatium, sæpe per totius vitæ decursum, pectus cum superiore abdominis parte, insigniter fuit compressum, ut in sequiori sexu, qui, rigidissimis thoracibus, pulchram formam acquirere studens, naturalem & decoram membrorum compositionem frequentius vitiat, & omnia pectoris abdominisque viscera graviter afficit (*a*), toties contingit; & duodeni vicinarumque partium sedem hac de causa multum mutari (*b*), expe-

(*) Conf. Morgagni de sed. & caus. morb. Epist. 27. art. 31. Epist. 4. art. 16. Ludwig Progr. cont. observ. in sectione cadaveris fœminæ p. 5. 6. Doct. a Roy de Scoliosi. pag. 133.

(*a*) Winslow Mem. de l'Acad. des Sciences 1741. pag. 234. edit. Amst. Platner Opuscul. Medic. Tom. 1. pag. 143.

(*b*) Ludwig de situ viscerum in infimo ventre. pag. 8.

experientia edoctus, cadavera, variæ quidem ætatis, sed omnia bene conformata, amploque thorace gaudentia, selegi, ut, diversis præparationibus institutis, adjectæ pararentur icones. Quum enim tot partibus cingitur, tot contegitur, quum vasa alia ante, alia pone hoc intestinum, decurrunt, non possibile fuit, cuncta, quæ ad rite intelligendam sedem duodeni requiruntur, paucis exhibere figuris.

Necessarium primo loco visum fuit, duodenum delineare, prout sese offert, quando omentum atque colon sublata sunt, hepar vero thoracis, penitus clausi, margini sic appressum tenetur, ut totum duodenum liberum sit, simulque ostendere, qua ratione sese subjiciat mesenterio, cum quo confluit mesocolon, quomodo vasa per mesenterium ante duodenum decurrant. Aperto itaque abdomine, reclinatis integumentis, musculis, peritonæo (*c*), sublato omento, ligato & abscisso colo, ubi ex cæco (*d*) progreditur, partem hujus intestini una cum adnexo mesocolo abstuli, partem, eidem membranæ nexam, versus latus sinistrum reclinavi, & thoracis margini adposui (*e*). Cæcum, naturali sede firmiter nexum, una cum proximo ileo (*f*) servavi; reliquam ilei, jejunique (*g*) partem a me-

(*c*) Tab. I. a. a. a. a.
(*d*) Tab. I. α.
(*e*) Tab. I. g. g. f. f.
(*f*) Tab. I. z.
(*g*) Tab. I. n.

mesenterio (*h*) abstu li; mesenterii vero lamellam anteriorem (*i*) separavi; denique parvam aëris quantitatem principio jejuni (*k*) immisi, sic ut parumper adsurgeret duodenum (*l*), aër vero per contractum pylorum ventriculum (*m*) non intraret. Nata sic icon, quæ tabula prima exhibetur.

Ventriculi, mesocolo reflexo (*n*) tecti, non nisi pars dextra, ad pylorum terminata (*o*), conspicitur; hunc ambit duodenum (*p*), inde sursum retrorsumque (*q*) tendens, superiori hac sua curvatura ad altitudinem penultimæ dorsi vertebræ adscendens; pertingit porro ad vesiculam felleam (*r*), indeque descendit (*s*), inter lobum hepatis maximum (*t*), nunc sublatum, & pectoris margini appressum, atque inter renem (*u*). Ad hujus partem concavam atque inferiorem ubi pervenit, inter tertiam, quartamque lumborum a dorso vertebram, sursum iterum adscendit (*v*), mesenterio tectum (*w*), pone ventriculum sese recondit, flexu-

(*h*) Tab. I. s. t. t.
(*i*) Tab. I. q. q.
(*k*) Tab. I. n.
(*l*) Tab. I. i. i. k. l. l. l. m.
(*m*) Tab. I. h.
(*n*) Tab. I. g. g.
(*o*) Tab. I. h.
(*p*) Tab. I. i. i.
(*q*) Tab. I. k.
(*r*) Tab. I. e.
(*s*) Tab. I. l. l.
(*t*) Tab. I. c. inf.
(*u*) Tab. I. y.
(*v*) Tab. I. l. m.
(*w*) Tab. I. p. p. q. q.

flexuque facto, ad altitudinem vertebræ lumborum a dorſo ſecundæ, ex meſenterio, inter illud atque meſocolon (*x*) egreditur, & in jejunum (*y*) terminatur. Convexa ergo, magisque æquabilis, pars duodeni eſt, quæ latus corporis dextrum reſpicit (*z*); concava, rugoſa quaſi, & diverſis locis contracta, quæ verſus latus ſiniſtrum dirigitur (*a*), & hanc partem adimplet pancreas, quod ſupra inteſtinum ſeſe etiam extendit, illudque tegit (*b*). Meſenterium, ex lumbis ortum, inter ventriculum & duodenum penetrat (*c*), cavumque abdominis intrans ſeſe in tantam expandit latitudinem (*d*), ut integer tenuium inteſtinorum canalis ei adhærere poſſit. Cohæret cum illo meſocolon (*e*), quod a peritonæo, lumborum vertebras partesque ipſis appoſitas inveſtiente (*f*), productum, & inteſtini coli tractui adhærens (*g*), etiam ibi cum meſenterio confluit, ubi ileum (*h*) in cæcum (*i*) deſinit. Per hoc meſenterium, inter duas, quibus componitur, lamellas (*k*), decurrit vena meſeraica magna (*l*), venæ portarum ramus maximus, quæ, ex inteſti-

(*x*) Tab. I. inter q. & r.
(*y*) Tab. I. n.
(*z*) Tab. I. k. l. l. l.
(*a*) Tab. I. i. i. m.
(*b*) Tab. I. o. o.
(*c*) Tab. I. p. p. q. q.
(*d*) Tab. I. s. t. t.
(*e*) Tab. I. r. g. g.
(*f*) Tab. I. u.
(*g*) Tab. I. v. γ. γ. γ.
(*h*) Tab. I. z.
(*i*) Tab. I. α.
(*k*) Tab. I. p. q. q.
(*l*) Tab. I. w.

testinis pluribus ramis orta, ante duodenum sese manifestat, dein vero sese huic intestino subjicit, & in truncum venæ portarum, oblique ad hepar tendentem, sese evacuat. A latere dictæ venæ sinistro arteria mesenterica superior (*m*) descendit, quæ, ex aörta, infra cœliacam, originem trahens, multis ramis tubum intestinalem petit.

Primâ itaque tabulâ nudum conspicitur duodenum, prout in latere dextro sese manifestat, partesque cernuntur variæ, quæ ipsi incumbunt, ubi, spinæ dorsi contiguum, pone mesenterium procedit, nullæ vero ex iis, quæ inter spinam atque duodenum dantur, partes in oculos incurrunt.

Ut ergo partes illæ, vasa præsertim, quæ pone duodenum sunt, conspici possent, alia opus fuit præparatione. Cadaveris adulti viri abdomine aperto (*n*), tum crassa, tum tenuia intestina, omnia exemi, a mesocolo & mesenterio sic abscissa, ut hæc peritonæi productio integra permanserit, & versus latus sinistrum reclinari valuerit (*o*). Clausus mansit thorax, ne situs viscerum, superiorem abdominis partem occupantium, turbaretur. Præparatas partes omnes dum delineavit, ad pedes cadaveris stetit, pictor, dum,

(*m*) Tab. I. x.
(*n*) Tab. II. Fig. 1. a. a. a. a.
(*o*) Tab. II. Fig. 1. k. k.

dum, ut primam pararet iconem, cuncta a latere dextro contemplatus eſt, ſicque ſecundâ tabulâ exhiberi potuerunt multa, quæ in prima fruſtra quæruntur.

Ventriculus (*p*), inter hepar (*q*) lienemque (*r*) ſitus, a ſiniſtris ad dextra deſcendens, fundo parumper antrorſum promotus, & immiſſo aëre aliquantum turgidus, oſtio dextro (*s*) parum adſcendit: duodenum autem (*t*), pylorum amplectens, parum adſcendens, ſed ſimul retrorſum decurrens, cyſtim felleam (*u*) attingit, dein flectit ſe, deſcendit ad renem (*v*), ſic ut nunc antrorſum magis promineat, nunc retrorſum ſeſe ſubripiat, nunc iterum ab anteriore plenius ſeſe manifeſtet, & quaſi complicatum ſit. Ultra mediam renis partem ubi pervenit, rurſus incurvat ſeſe, per transverſum abdomen aliquantisper progreditur, incumbens venæ renali dextræ, vaſis ſpermaticis (*w*), ureteri (*x*), venæ cavæ (*y*), aörtæ (*z*); unde arteria meſenterica inferior (*a*) procedit; pone meſenterium (*b*) progreditur,

(*p*) Tab. II. Fig. 1. e. e.
(*q*) Tab. II. Fig. 1. b. b.
(*r*) Tab. II. Fig. 1. r.
(*s*) Tab. II. Fig. 1. f.
(*t*) Tab. II. Fig. 1. g. g. g.
(*u*) Tab. II. Fig. 1. c.
(*v*) Tab. II. Fig. 1. l.
(*w*) Tab. II. Fig. 1. u.
(*x*) Tab. II. Fig. 1. v.
(*y*) Tab. II. Fig. 1. q.
(*z*) Tab. II. Fig. 1. n.
(*a*) Tab. II. Fig. 1. p.
(*b*) Tab. II. Fig. 1. k. k.

ditur, & cum eo pone ventriculum (*c*) delitescit, donec, mesenterio egrediens, sese iterum manifestet, sed in sinistro latere, atque in jejunum (*d*) desinat.

Alia rerum facies sese offert, quando ventriculus sic attollitur, ut fundus, a quo procedit anterior omenti lamella, sursum dirigatur (*e*); descendit tunc pylorus (*f*), duodeni adscensus, superiorque curvatura, pereunt. Demittit se a pyloro directe inter hepar (*g*), atque renem dextrum (*h*), donec ad hilum renis perveniens sese incurvet (*i*), mesenterio subjiciat (*k*), pone illud, vasaque, per hanc membranam decurrentia (*l*), adscendat, &, versus anteriora promotum, ex mesenterio exeuns, terminetur in jejunum (*m*).

Quando ventriculus maxime repletur, sic adsurgere solet, ut major curvatura versus anteriora non tantum dirigatur, verum totus quasi invertatur, simulque orificium dextrum retrorsum deorsumque vergat. Ut hoc ostendi valeret,

(*c*) Tab. II. Fig. 1. e.
(*d*) Tab. II. Fig. 1. h.
(*e*) Tab. II. Fig. 2. a. a. b. b.
(*f*) Tab. II. Fig. 2. c.
(*g*) Tab. II. Fig. 2. h. h.
(*h*) Tab. II. Fig. 2. g.
(*i*) Tab. II. Fig. 2. d. d. d.
(*k*) Tab. II. Fig. 2. k. k.
(*l*) Tab. II. Fig. 2. l.
(*m*) Tab. II. Fig. 2. e.

ret, & ſimul interiora paterent, aperto infantis abdomine, ligato & abſciſſo colo, ſublatis tenuibus inteſtinis, omento, reclinato ad marginem thoracis hepate, aëre ſic implevi ventriculum atque duodenum, ut partes hæ inſigniter intumeſcerent; factam ſic præparationem frigidiſſimo aëri expoſui, partes congelatas abdominis cavo exemi, anteriorem ventriculi & duodeni partem abſcidi, ſicque forma & capacitas ventriculi (*n*), orificium ſiniſtrum (*o*), pylorus (*p*), duodenum (*q*), apertura ductus choledochi & pancreatici (*r*), dicti inteſtini (*s*) decurſus pone meſenterium (*t*), jam pro parte ablatum, ipſius tranſitus in jejunum (*u*), pancreas (*v*), aliaque optime ſeſe monſtrarunt.

Ortus, ſitus, decurſusque, duodeni videntur præcedentibus tabulis ſatis bene exhiberi, verum exitus ipſius ex ſuperiori abdominis camera in inferiorem, tranſitus in jejunum, tum demum rite apparent, quando meſocolon cum colo attollitur, ſublatum vero, & ad marginem thoracis reclinatum, ſuſtinetur; remotis tenuibus, & ad aliquam a prin-

(*n*) Tab. II. Fig. 3. c. c.
(*o*) Tab. II. Fig. 3. e.
(*p*) Tab. II. Fig. 3. f.
(*q*) Tab. II. Fig. 3. g. g. g.
(*r*) Tab. II. Fig. 3. n.
(*s*) Tab. II. Fig. 3. g. g.
(*t*) Tab. II. Fig. 3. m. m.
(*u*) Tab. II. Fig. 3. h.
(*v*) Tab. II. Fig. 3. i. i.

principio jejuni diſtantiam, tum ab ipſo hoc, tum a meſenterio, abſciſſis. Talem præparationem Tabula tertia exhibet. Prima quidem figura totum ferme meſocolon (*w*), cujus inferiori & laterali ſiniſtræ parti incumbit meſenterium (*x*), nexum ipſius cum meſenterio, tum ubi exit duodenum (*y*), tum ubi tenue ultimum in craſſorum primum terminatur (*z*), monſtrat; quæ ut tanto melius percipi poſſent, meſocolon in utroque latere ſic liberatum eſt, ut attolli, & visceribus, laterales abdominis partes occupantibus, imponi potuerit. Medio in meſocolo (*a*) duodenum (*b*) exit de ſuperiore abdominis parte, ſic ut lamina meſocoli ſuperior ſupra duodenum pergat, eique, ac proximo jejuno, externam tunicam præbeat; oſtendit hoc ſecunda ejusdem tabulæ figura, quæ partem meſocoli transverſi (*c*), meſenterium (*d*), harum membranarum continuationes (*e*), monſtrat; dum tertia meſenterium, juxta inteſtinum, nunc reclinatum (*f*), adſcendens (*g*), pariter in externam inteſtini membranam continuatum (*h*), depingit.

Ut

(*w*) Tab.III.Fig.1.a.b.b.c.d.d.
(*x*) Tab.III. Fig. 1. f. f. g. g. g.
(*y*) Tab.III. Fig. 1. e.
(*z*) Tab.III. Fig. 1. h. i. a. d.
(*a*) Tab.III. Fig. 1. e.
(*b*) Tab.III. Fig. 1. m.
(*c*) Tab.III. Fig. 2. b. b. b.
(*d*) Tab.III. Fig. 2. d. d.
(*e*) Tab.III. Fig. 2. c. e.
(*f*) Tab.III. Fig. 3. d.
(*g*) Tab.III. Fig. 3. c. c. c.
(*h*) Tab.III. Fig. 3. e. e.

Ut mesenterium, sic mesocolon, suam originem a peritonæo trahit. Ubi quippe colon ultimam suam flexuram format (*i*), peritonæum productionem, similem mesenterio, emittit (*k*), quæ illam coli flexuram sequitur, & intestinum in ea firmat ac sustinet. Hæc peritonæi productio mesocolon est, & sequitur totum tractum intestini coli, cum eoque versus lienem adscendit; hoc mesocolon sinistrum est (*l*). Inde a liene similis, & priori continua, peritonæi productio, & multo laxior, ex transverso excurrit versus hepar, infra ventriculum; hoc mesocolon transversum dicitur (*m*), colon transversum a liene ad hepar sustinens. Inde porro ab hepate cum colo inflexum descendit dextrorsum in cæcum, & hujus appendicem vermiformem (*n*), & mox ipsi mesenterio continuatur (*o*); hoc mesocolon dextrum (*p*) appellatur (*q*).

Decurrens descripto modo transversum mesocolon membranam sistit, diaphragmati nonnihil analogam, licet hujus

for-

(*i*) Tab. I. γ. γ.

(*k*) Tab. I. u. Tab. III. Fig. 1. 2. 3. a.

(*l*) Tab. III. Fig. 1. a. b. b.

(*m*) Tab. I. g. g. Tab. II. Fig. 1. b. c. d.

(*n*) Tab. I. s. Tab. III. Fig. 1. d. d.

(*o*) Tab. I. t. t. Tab. III. Fig. 1. d. f. f. g. g. g.

(*p*) Tab. III. Fig. 1. d. d.

(*q*) Conf. Marherr Prælect. in H. Boerhave Instit. Medic. Tom. I pag. 482. Haller Elem. Physiol. vol. 7. pag. 355. seq.

fornici non accurate refpondentem, fed planiorem, & obliquo fitu finiftrorfum magis adfcendentem, quæ cavum abdominis in fuperiorem & inferiorem cameram dividit. Superior camera inter fornicem diaphragmatis & mefocolon transverfum datur; hæc, a parte dextra amplior, hepar, lienem, medioque inter hæc vifcera loco fitum ventriculum, ac duodenum, continet; ventriculus autem mediam & anteriorem partem ità occupat, ut finiftrorfum magis vergat, &, dum in dextro latere extremitatem parvam fub hepatis partem convexam quodammodo abfcondit, magna extremitate finiftram partem fuperioris abdominis cameræ ferme totam occupat, & fub cavum diaphragmatis ita fefe demittit, ut marginem lobi hepatis minoris, finiftrorfum fpectantem, a margine lienis fuperiore diftinguat (*r*). Ventriculus itaque oblique pofitus eft, atque extremitas major longe fuperior, quam minor, deprehenditur (*s*); magna curvatura finiftrorfum & extrorfum vertitur, minor concavam hepatis partem refpicit. Cardia tamen & pylorus non multum diftant, fed ob fingularem ventriculi flexum a parte interiore fatis propinqua funt (*t*), præfertim, fi ventriculus diftentus, curvatura magna valide expanfa, eft. Inferior camera,

(*r*) Ludwig de fitu viscerum in infimo ventre. pag. 10.

(*s*) Tab. II. Fig. 1. e. fup. Tab. (*t*) Tab. II. Fig. 3. e. f. I. h.

mera, fub mefocolo transverfo invenienda, amplior, inteftinis, per mefenterium, curiofiffime flexum & reflexum, in fuo fitu retentis; renibus, fed lumbis pone peritonæum appofitis; & denique, cum pelvi unam eandemque capacitatem conftituens, organis, ex naturæ lege ibi inveniendis, locum præbet.

Duodenum fefe fubjicere mefenterio, pone illud, ante venam cavam, renalem dextram, aörtam, adfcendere, ex figuris, hactenus expofitis, fatis conftat; verum confpici ille decurfus nequit, nifi, fublata tota dorfi fpina, una cum mufculis, a latere ipfius inveniendis, reclinato diaphragmate, ligatis, difciffisque vafis, quæ inter fpinam atque peritonæum funt, vena cava, aörta, fublatis etiam renibus, aperto dein, & a duodeno, cui membranam externam dat, feparato peritonæo, cuncta, quæ abdomine continentur, vifcera, fuo in fitu a pofteriore examinantur, dum abdomen ab anteriore perfecte claufum eft. Talem vifcerum confpectum ex infante Tabula quarta exhibet. Eandem præparationem in adulti hominis cadavere repetii, perfuafus, fummæ utilitatis effe, ut a pofteriore partes, quotquot in collo, thorace, abdomine, dantur, quotannis demonftrentur, fed tali modo partes inter fefe conveniebant, ut vifum non fuerit, iconem, ad tale corpus paratam, reli-

quis addere. Lateralis vero earundem partium conſpectus, quo nonnulla melius in oculos incurrunt, Tabulæ quartæ figura ſecunda exhibitus; & præcedenti ſimilis præparatio, in neonato infante inſtituta, quam Tabulæ quintæ figura prima oculis offert, ſua utilitate non carere videbantur.

Oeſophagus (*u*), per partem carneam diaphragmatis (*v*) ubi penetravit, ſeſe explicat in ventriculum (*w*), verſus latus ſiniſtrum maxime expanſum. Huic lateri appoſitus lien eſt (*x*), qui, expanſo ventriculo, dum oſſa, jam ſublata, partes non amplius ſuſtinent, deſcendere ſolet. A liene pone ventriculum pancreas (*y*) decurrit, ſeque concavæ duodeni parti adplicat. Hujus inteſtini principium nunc in oculos incurrere nequit, verum decurſus ipſius inter hepar (*z*) atque renem, ſublatum, curvatura inferior, adſcenſus (*a*) pone meſenterium, a lumbis abſciſſum (*b*), tanto apparent melius. Meſenterium, inter duodenum & ventriculum,

(*u*) Tab. IV. Fig. 1. 2. b. Tab. V. Fig. 1. b.

(*v*) Tab. IV. Fig. 1. 2. a. a. Tab. V. Fig. 1. a.

(*w*) Tab. IV. Fig. 1. c. c. Fig. 2. c. Tab. V. Fig. 1. c.

(*x*) Tab. IV. Fig. 1. f. Fig. 2. l. l. Tab. V. Fig. 1. f.

(*y*) Tab. IV. Fig. 1. g. g. Fig. 2. m. m. m. Tab. V. Fig. 1. l. l. l.

(*z*) Tab. IV. Fig. 1. d. Fig. 2. d. d. Tab. V. Fig. 1. d. d.

(*a*) Tab. IV. Fig. 1. h. h. h. Fig. 2. g. g. g. Tab. V. Fig. 1. o. o. o.

(*b*) Tab. IV. Fig. 1. k. Fig. 2. h. Tab. V. Fig. 1. k.

lum, verſus anteriora progrediens, in cavum abdominis ſeſe explicat, &, ab anteriore illam duodeni partem, quæ ſpinæ dorſi accumbit, & cujus latus poſterius nunc nudum conſpicitur, integens (*c*), ſeſe infra hoc inteſtinum monſtrat (*d*). Portarum vena, quæ ex meſeraica majore, minore, & lienali, producitur, pone duodenum ad hepar tendit (*e*), concomitatur eandem arteriæ cæliacæ, jam ab aörta ſolutæ, ramus dexter (*f*), & canalis choledochus (*g*), qui, ex cyſtico & hepatico ductu enaſcens, ad pancreaticum accedit, pone inteſtinum deſcendit, & aperto oſtio intra illud hiat (*h*); quæ vaſa omnia unicum in fasciculum collecta, & celluloſæ ope nexa, eſſe ſolent (*i*).

Ut denique pateat, qualem mutationem, una cum viſceribus reliquis, ſubeat duodenum, quando thorax oſſeus naturalem amiſit formam & vel ſolus difformis eſt, vel ſpina dorſi ſimul incurvata exiſtit, ultimam iconem, poſt factam in tali corpore, dictam ſæpius, præparationem, addendam

eſſe

(*c*) Conf. Tab. I. p. p. r. q. q. t. t. Tab. II. Fig. 1. k. k. Fig. 2. k. k. Fig. 3. m. m.

(*d*) Tab. IV. Fig. 1. l. l. l. Fig. 2. i. i. i. i. Tab. V. Fig. 1. q. q.

(*e*) Tab. V. Fig. 1. m.

(*f*) Tab. V. Fig. 1. i.

(*g*) Tab. V. Fig. 1. h.

(*h*) Tab. II. Fig. 3. n.

(*i*) Tab. IV. Fig. 1. i. Fig. 2. f.

esse judicavi. Hepar (*k*), a diaphragmate (*l*) recedens, deorsum propulsum est. Ventriculus (*m*) oblique versus medium abdomen descendit. A pyloro (*n*) duodenum per transversum tendit ad hepatis marginem infimum (*o*), & vesiculam felleam, hic loci non tantum conspicuam, sed multum prominentem (*p*); inde mox reflectitur (*q*), iterum per transversum abdomen pone mesenterium (*r*) decurrit, & fit jejunum (*s*). Renes demissiori loco apparent (*t*), dexter parte sua laterali externa ossi ileo accumbit, sicque quasi inversus est (*u*).

Ex descripto hactenus, delineatoque, situ duodeni, liquet, egregie digestioni consuluisse providam naturam, designatum, non vero alium, situm notabili huic intestino concedendo; dum enim in determinata sede hæret, progressu suo, maxime flexuoso & incurvo, alimenta ad tempus retinet, efficit, ut cum utraque bile & succo pancreatico intime misceri possint, exquisitissimam digerendorum elaborationem præstat; alimenta enim semidigesta ex ventriculo re-

(*k*) Tab. V. Fig. 2. c. d.
(*l*) Tab. V. Fig. 2. b.
(*m*) Tab. V. Fig. 2. f. f.
(*n*) Tab. V. Fig. 2. g.
(*o*) Tab. V. Fig. 2. h. h. sup.
(*p*) Tab. V. Fig. 2. l.
(*q*) Tab. V. Fig. 2. h. h. inf.
(*r*) Tab. V. Fig. 2. i. i.
(*s*) Tab. V. Fig. 2. k.
(*t*) Tab. V. Fig. 2. n. n. o.
(*u*) Tab. V. Fig. 2. n. n.

recipit, ad tempus retinet, lentius movet, digerentium liquorum admixtionem absolvit, & alimenta, vere digesta, ad jejunum propellit (*k*). Hoc autem latiori expositione non indiget, omnes enim ferme, qui de functionibus corporis nostri scripserunt, hæc assumserunt, hæc explicuerunt, quemadmodum etiam probarunt, duodenum, a partibus vicinis, morbo adfectis, ventriculo e sede dimoto, hepate mole & pondere aucto, vesicula fellea, calculis distenta, colo nimis tumente, glandulis mesenterii scirrhosis, rene dextro varie adfecto, lædi, illudque pariter, nimis distentum, in dictas, vicinas, partes, malos diversi generis effectus edere, debere; quæ omnia ex nexu partium inter se abunde explicantur.

(*k*) Conf. Claussen de situ & nexu intestini duodeni §. 20. Thesaur. Dissertat. vol. 3. pag. 286.

CAPUT TERTIUM.

Figurarum Explanatio.

TABULÆ I.

Conſpectus viscerum nonnullorum abdominalium, præcipue duodeni, partiumque, ante hoc inteſtinum decurrentium; reflexo colo, ſublata inteſtinorum tenuium parte longe maxima.

a. a. a. a. Peritonæum, Muſculi, Integumenta abdominis reclinata.

b. Lobus hepatis ſiniſter.

c. c. Lobus hepatis dexter.

d. Ligamentum rotundum lato annexum, & una cum eodem peritonæo reflexo adhærens.

e. Veſicula fellis.

f. f. Colon, quod, in latere dextro abſciſſum, ligatum, margini ſiniſtro thoracis adplicatum eſt.

g. g.

g. g. Mesocolon una cum colo sublatum, & prominenti subtus ventriculo incumbens.

h. Pars ventriculi dextra versus pylorum sese contrahens, mesocolo non tecta.

i. i. Principium duodeni a pyloro.

k. Pars duodeni, quæ a pyloro adscendit.

l. l. l. Pars, quæ juxta hepar c. & renem y. descendit.

m. Curvatura ipsius inferior, ubi sese mesenterio subjicit.

n. Duodenum ex mesenterio emergens, & sub ventriculo, pone mesocolon g. g. abscondito, sese manifestans.

o. o. Pancreas, concavam duodeni partem adimplens, illudque pro parte tegens.

p. p. Mesenterium, inter ventriculum h. & duodenum m. emergens, & ab altera sua, eaque anteriore, lamella, liberatum, ut vasorum decursus pateat.

q. q. Margo sectæ lamellæ anterioris mesenterii.

r. Confluxus mesocoli cum mesenterio.

s. Mesenterii portio ad finem intestini ilei tendens.

t. t. Fimbriæ mesenterii, a quibus resecta intestina tenuia sunt.

u. Peritonæum, lumborum vertebris inferioribus appositum.

v. Mesocoli pars, ad finem coli tendens, & a peritonæo, lumborum vertebris apposito, enascens.

w. Vena meseraica magna.

x. Arteria mesenterica superior.

y. Ren dexter.

z. Ilei intestini finis.

α. Cæcum.

β. β. Appendix vermiformis.

γ. γ. γ. Colon, sensim versus pelvim descendens.

δ. Vesica urinaria, distenta, & ultra ossa pubis insigniter prominens.

ε. ε. Musculi Psoæ, quibus accumbunt, prouti solent, vasa varia, non distincta, quippe peritonæo tecta.

T A-

TABULÆ II.

Fig. 1.

Ventriculi, hepatis, lienis, duodeni ſitus a parte anteriore, una cum vaſis, quæ pone dictum inteſtinum incedunt.

a. a. a. a. Peritonæi, una cum muſculis & integumentis reclinati, lamellæ.

b. b. Hepar.

c. Veſicula fellis.

d. Ligamentum latum & rotundum hepatis.

e. e. Ventriculus.

f. Pylorus.

g. g. g. Duodeni ortus, decurſusque.

h. Jejunum.

i. Lien.

k. k. Meſenterium, a quo inteſtina tenuia abſciſſa ſunt, verſus latus ſiniſtrum reclinatum.

l. Ren dexter.

m. m. Muſculi Pſoæ.

n. Aörta.

o. o. Arteriæ iliacæ.

p. Arteria mesenterica inferior.

r. Vena iliaca dextra.

s. Vena iliaca sinistra.

t. Vertebra lumborum ultima.

u. u. Vasa spermatica.

v. v. Ureteres.

w. Vesica urinaria.

Fig. 2.

Duodeni inter hepar atque renem descensus, decursusque pone mesenterium, sublato ventriculo.

a. a. Ventriculus, sic sursum reclinatus, ut curvatura inferior jam sit superior.

b. b. Curvatura ventriculi major, unde abscissum omentum est.

c. Pylorus.

d. d. d.

d. d. d. Duodeni defcenfus juxta hepar h. h. ad renem g., donec fefe fubjiciat mefenterio l.

e. Duodenum e mefenterio exeuns, in jejunum mutatum.

f. Lien.

g. Ren dexter.

h. Hepar.

i. i. Cyftis fellea.

k. k. Mefenterium.

l. Pars mefenterii, quæ ante duodenum apparet, & in qua vena meferaica major & arteria mefenterica confpiciuntur.

m. m. Pancreas, arcum duodeni adimplens, huicque inteftino pro parte impofitum.

Fig. 3.

Interiora ventriculi atque duodeni; fuperficie horum viscerum anteriore, fectione ablata, reclinato hepate, abfcisfa portione mefenterii, quæ ante hoc inteftinum defcendit.

a. a. a.

a. a. a. Hepar, margini thoracis appreſſum.

b. Veſicula fellea.

c. c. Capacitas ventriculi, ejusque ſuperficies poſterior, anteriore parte ſectione ablata.

d. d. d. d. Margo ventriculi ſecti.

e. Cardia.

f. Pylorus, medio diſſectus, ſic ut prominentis valvulæ portio appareat.

g. g. g. Duodenum apertum.

h. Ileum.

i. i. Pancreas, arcum duodeni adimplens.

k. Ren dexter.

l. Lien.

m. m. Pars meſenterii, duodeni infimo margini appoſita, dum ea portio, quæ inteſtinum hoc integit, una cum ejus membranis ablata eſt.

n. Apertura ductus choledochi & pancreatici.

TABULÆ III.

Fig. I.

Mesocoli a peritonæo ortus, ejusdem cum mesenterio confluxus; coli nexus cum mesocolo; ilei in cæcum transitus; duodeni ex camera abdominis superiore in inferiorem progressus.

a. Peritonæum, lumbis appositum, versus sinistrum latus tendens, & mesocolon sinistrum formans.

b. b. Mesocolon sinistrum.

b. c. d. Mesocolon transversum, una cum colo sublatum, & ad marginem thoracis expansum.

d. d. Mesocolon dextrum.

e. Mesocoli confluxus cum mesenterio.

f. f. Mesenterium.

g. g. g. Fimbriæ mesenterii, a quibus abscissa tenuia intestina sunt.

h. Ileum.

i. i. Cæcum, cujus appendicula ſic pone hoc inteſtinum erat contorta, ut conſpici hoc in ſitu non potuerit.

k. k. k. k. Colon.

l. l. l. l. Unum ex tribus ligamentis, hoc inteſtinum ſic contrahentibus, ut bene multæ cellulæ producantur.

m. Duodenum, ex ſuperiori abdominis camera in inferiorem penetrans, atque in jejunum deſinens.

Fig. 2.

Meſocoli in externam duodeni tunicam continuatio.

a. Peritonæum, de lumbis ſeparatum, in meſocolon ſiniſtrum abeuns.

b. b. b. Meſocoli, a colo reſecti, pars media.

c. Meſocoli & meſenterii confluxus.

d. d. Meſenterium, verſus latus dextrum, in diverſas plicas compoſitum.

e. Duodenum, e ſuperiori abdominis camera in inferiorem penetrans, meſocoli lamina externa inveſtitum.

Fig. 3.

Fig. 3.

Mesenterium, in externam duodeni tunicam continuatum.

a. Peritonæum, de lumbis separatum, in mesocolon sinistrum abeuns.

b. b. b. Mesocoli, a colo resecti, pars media.

c. c. c. Mesenterium, versus latus dextrum in diversas plicas compositum.

d. Duodenum, e superiori abdominis camera in inferiorem penetrans, nunc sursum reflexum.

e. e. Mesenterii lamella externa duodenum jejunumque investiens.

TABULÆ IV.

Fig. 1.

Ventriculi, hepatis, lienis, duodeni, aliorumque intestinorum, situs a parte posteriore.

a. a. Diaphragmatis partes ſurſum reclinatæ.

b. Oeſophagus per diaphragma ad ventriculum tendens.

c. c. Ventriculus, maxime verſus ſiniſtrum latus expanſus.

d. Hepatis lobus dexter.

e. Vena cava inferior, juxta hepar adſcendens, illudque penetrans.

f. Lien.

g. g. Pancreas, a liene, pone ventriculum, ad duodenum tendens.

h. h. h. Duodenum, pone meſenterium, nudum ſeſe exhibens; a quo abſciſſum peritonæum, quod abit in ipſius membranam externam, & illud tum per priora ſurſum & ſiniſtrorſum veſtit.

i. Faſciculus vaſorum hepaticorum.

k. Radix meſenterii a lumbis ſeparata.

l. l. l. Meſenterium, infra duodenum ſeſe rurſus manifeſtans.

m. m. m. &c. Inteſtinorum tenuium circumvolutiones.

n. n. Coli pars ad pelvim tendens. De inteſtinis craſſis nil porro oculis ſeſe obtulit.

Fig. 2.

Fig. 2.

Earundem partium conſpectus lateralis.

a. a. Diaphragmatis partes ſurſum reflexæ.

b. Oeſophagus per diaphragma ad ventriculum tendens.

c. Ventriculus.

d. d. Hepar.

e. Vena cava inferior, juxta hepar adſcendens, illudque penetrans.

f. Faſciculus vaſorum hepaticorum.

g. g. g. Duodenum, pone meſenterium, nudum.

h. Meſenterii radix, a lumbis abſciſſa.

i. i. i. i. Meſenterium, infra duodenum, ſeſe rurſus monſtrans.

k. k. k. k. Inteſtina tenuia.

l. l. Lien.

m. m. m. Pancreas.

TABULÆ V.

Fig. I.

Eædem partes, quas Tab. IV. Fig. 1. monſtrat, aliæque, quæ dicta figura non adeo facile conſpiciuntur, a poſteriore exhibitæ.

a. a. Diaphragmatis partes, ſurſum reclinatæ.

b. Oeſophagus, per diaphragma ad ventriculum penetrans.

c. Ventriculus, pro parte liene tectus, ſeſe verſus latus ſiniſtrum expandens, ſic tamen, ut hoc in latere portio hepatis, in infante ſemper inſignem molem habentis, conſpiciatur.

d. d. d. Hepar.

e. Vena cava inferior, juxta hepar adſcendens, illudque viſcus demum intrans.

f. Lien.

g. Veſiculæ felleæ, collapſæ, portio.

h. Ductus choledochus.

i. Arteriæ cœliacæ ramus dexter, hepaticus.

k. Me-

k. Mesenterium, hic a lumbis resectum, versus anteriora incedens, dein infra duodenum sese rursus monstrans. q. q.

l. l. l. Pancreas, a liene, pone ventriculum, ad duodenum accedens.

m. Vena portarum, jam jam hepar ingressura.

n. Ramus venæ portarum a liene juxta pancreas procedens.

o. o. o. Duodenum, pone mesenterium decurrens, & nudum sese monstrans.

p. p. p. Intestina tenuia.

q. q. Mesenterium, infra duodenum rursus conspicuum.

r. r. r. Glandulæ, per mesenterium dispersæ, hoc in corpore admodum conspicuæ.

s. s. t. t. v. v. v. w. w. w. x. x. y. Colon. Hoc, ex cæco enatum s. s., adscendens ante renem dextrum ad hepar, per anteriora abdominis decurrebat, sic ut ab hepate ad pelvim fere descenderet, inde ad lienem adsurgens curvaturam magnam faceret, hoc in loco insigniter contractum; tum in sinistro latere infra lienem sese monstrabat, parum dilatatum t. t.; dein, rursus contractum, versus medium abdominis

ten-

tendebat, & adſcendendo anſam quaſi formabat. v. v. v.; porro multo magis dilatatum a ſiniſtro latere verſus dextrum progrediebatur w. w. w., iterum verſus ſiniſtrum latus reflectebatur x. x. & denique in inteſtinum rectum y. deſinebat.

Fig. 2.

Addita hæc ultima figura eſt, ut pateat, qualem mutationem ſubeat inteſtinum duodenum, morboſo in ſtatu, exhibet quippe Hepatis, Ventriculi, Duodeni, Renum, aliarumque partium ſitum in cadavere, cujus ſpina dorſi, thoraxque, multum a naturali ſanoque recedebant ſtatu.

a. a. a. a. Peritonæi, una cum muſculis & integumentis diſſecti, reclinatæ lamellæ.

b. Diaphragma, hic loci non facile ſeſe monſtrans, ſed ob depulſum verſus cavum abdominis hepar nunc maxime conſpicuum.

c. Hepatis lobus ſiniſter.

d. Lobus dexter hepatis.

e. Li-

e. e. e. Ligamentum latum hepatis, quod, a diaphragmate descendens, insignem latitudinem habet ob hepar, maxime depulsum, & in reclinatam peritonæi, cujus propago est, lamellam evanescit.

f. f. Ventriculus.

g. Pylorus.

h. h. h. h. Duodenum, quod a pyloro per transversum abdomen tendit ad hepatis marginem infimum, & vesiculam felleam, inde reflectitur, & per transversum abdomen, ductu præcedenti parallelo, ad sinistrum latus vergit.

i. i. Mesenterii, pone quod duodenum decurrebat, abscissi margo.

k. Jejunum.

l. Vesiculæ felleæ fundus, insigniter prominens, & insolito loco sese monstrans.

m. Pancreatis portio.

n. n. Ren dexter, ossi ileo appressus, & peculiarem situm habens, sic ut hilus superiora spectet.

o. Ren sinister.

p. p. Peritonæum vaſis, muſculis, partibusque aliis, hic loci ſitis, appoſitum, unde illæ, in Tab. II. Fig. 2. exhibitæ, diſtingui non facile poſſunt.

q. q. Ureteres, a renibus verſus veſicam deſcendentes, peritonæo etiam tecti.

r. r. Oſſium innominatorum interiora, iisque accumbentes iliaci interni muſculi.

s. Capacitas pelvis.

t. t. Muſculi Pſoæ, a lumbis juxta latera pelvis deſcendentes.

F I N I S.

Apud P. v. D. EYK ET D. VYGH, Proſtant.

EDUARDI SANDIFORT Obſervationes Anatomico-Pathologicæ. Liber primus. Lugduni Batavorum. 1777. Liber ſecundus. 1778. Liber tertius. 1779.

Apud Eosdem, atque S. ET J. LUCHTMANS.

Theſaurus Diſſertationum, Programmatum, aliorumque Opuſculorum ſelectiſſimorum, ad omnem medicinæ ambitum pertinentium. Collegit, edidit, & neceſſarios indices adjunxit EDUARDUS SANDIFORT. Vol. I. II. III.

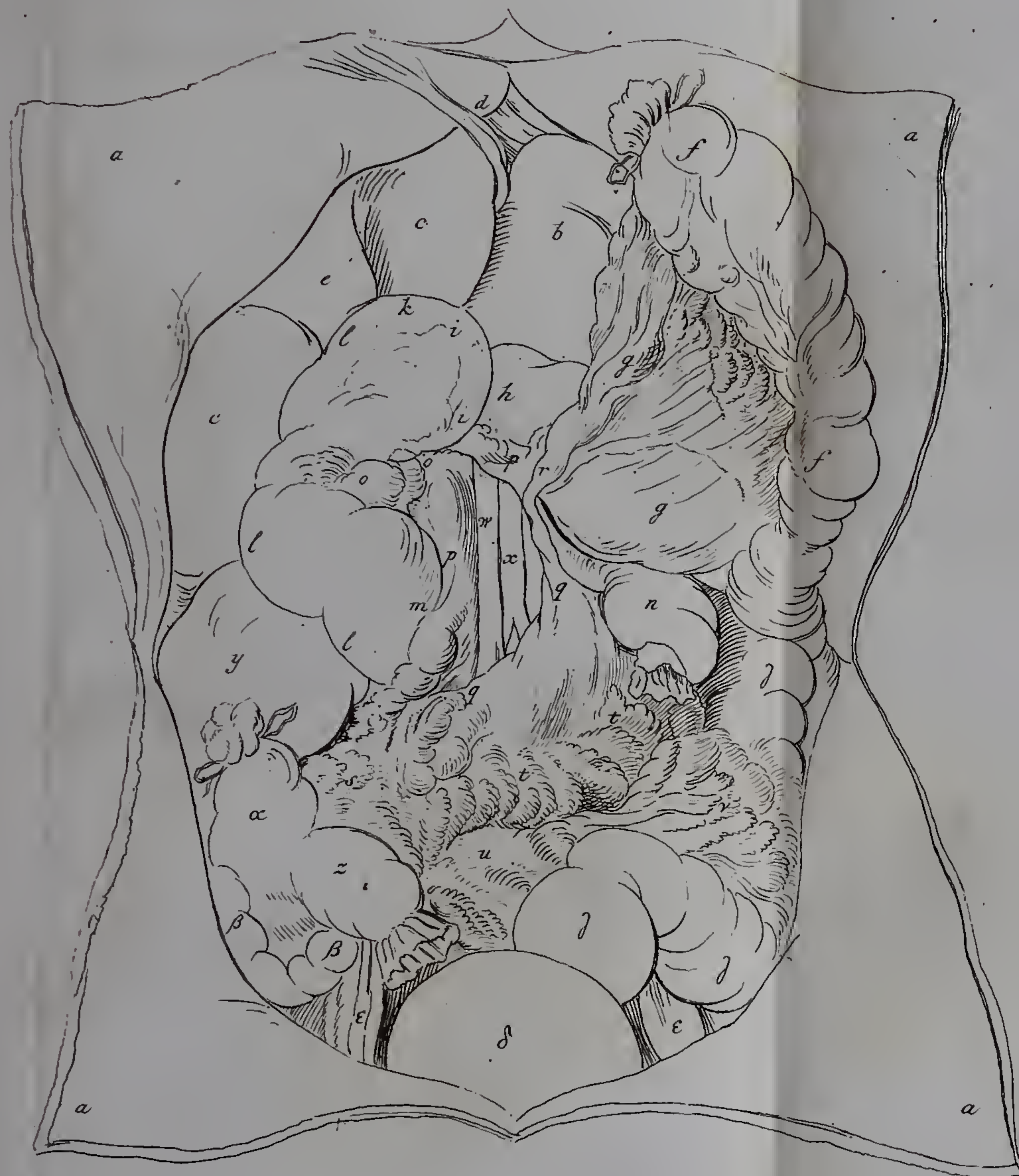
B I B L I O P E G O.

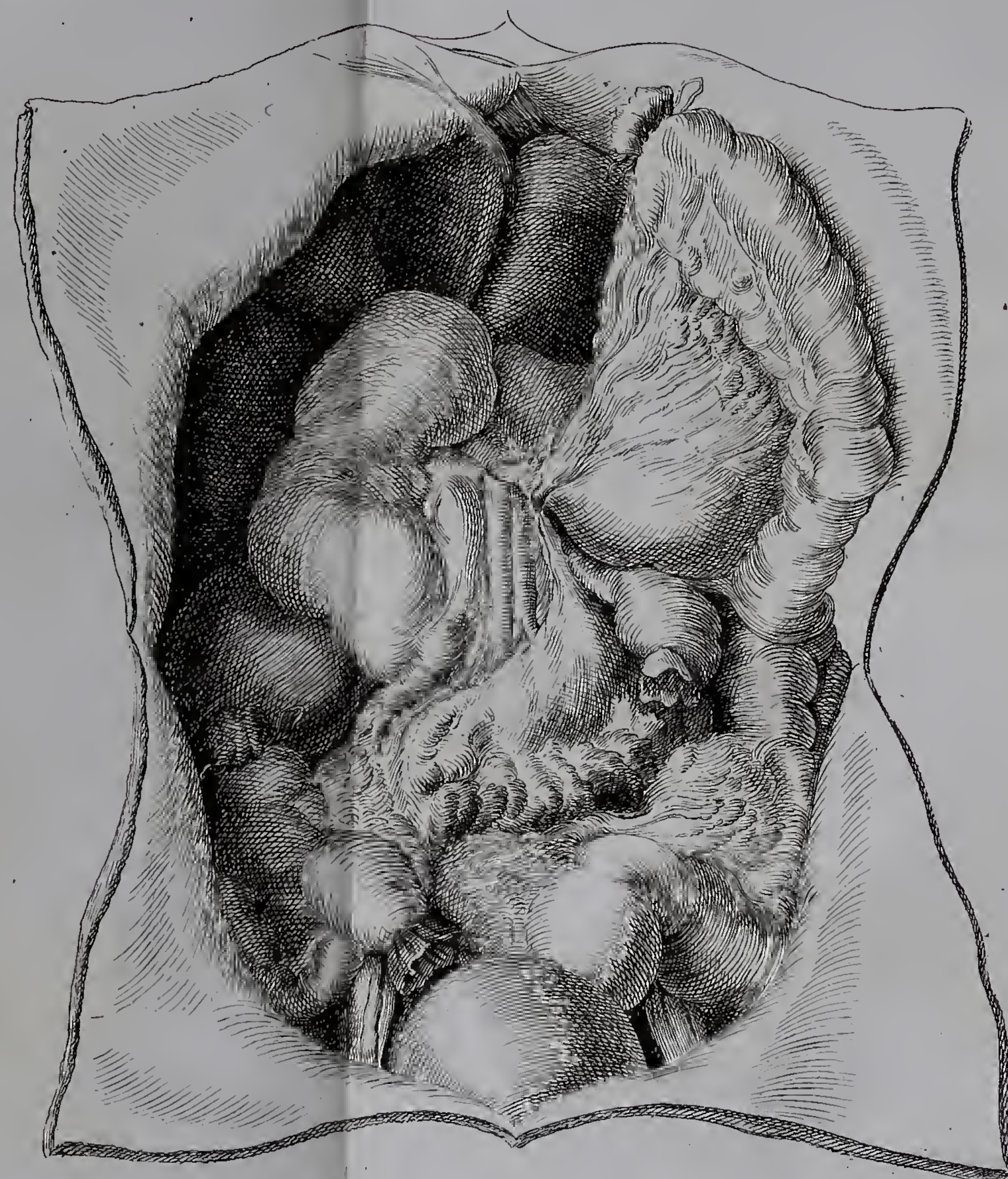
Tabulæ omnes ſic collocandæ, pone earundem explanationem, ut Tab. I. huic paginæ opponatur.

AAN DEN BOEKBINDER.

Alle de plaaten moeten, agter derzelver verklaaring, zoo geplaatst worden, dat Tab. I. tegen over deeze bladzyde kome.

Tab. I.

J. Dalsos, delineavit omnes.

R. Muys, omnes sculpsit.

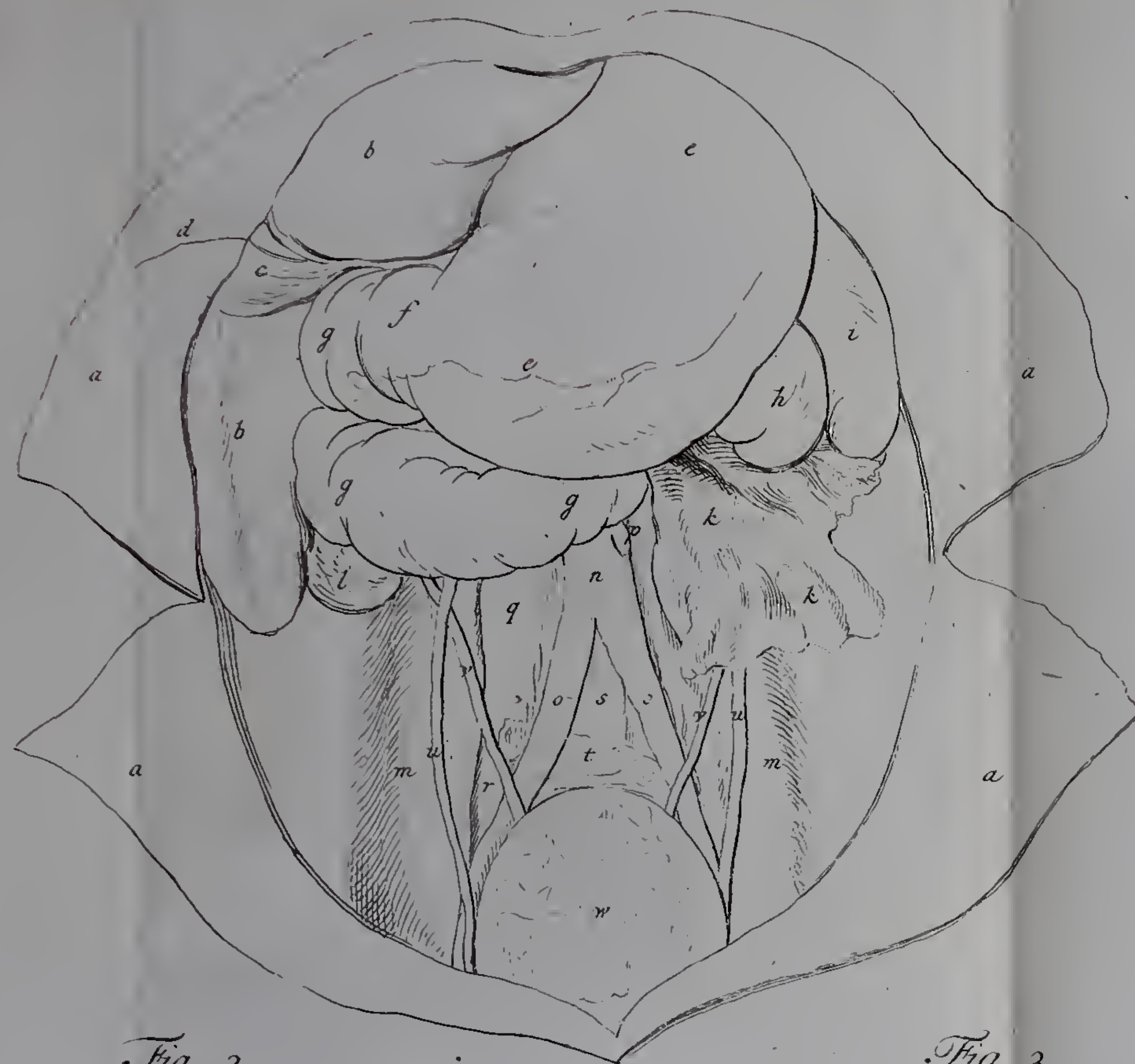

Fig. 1.

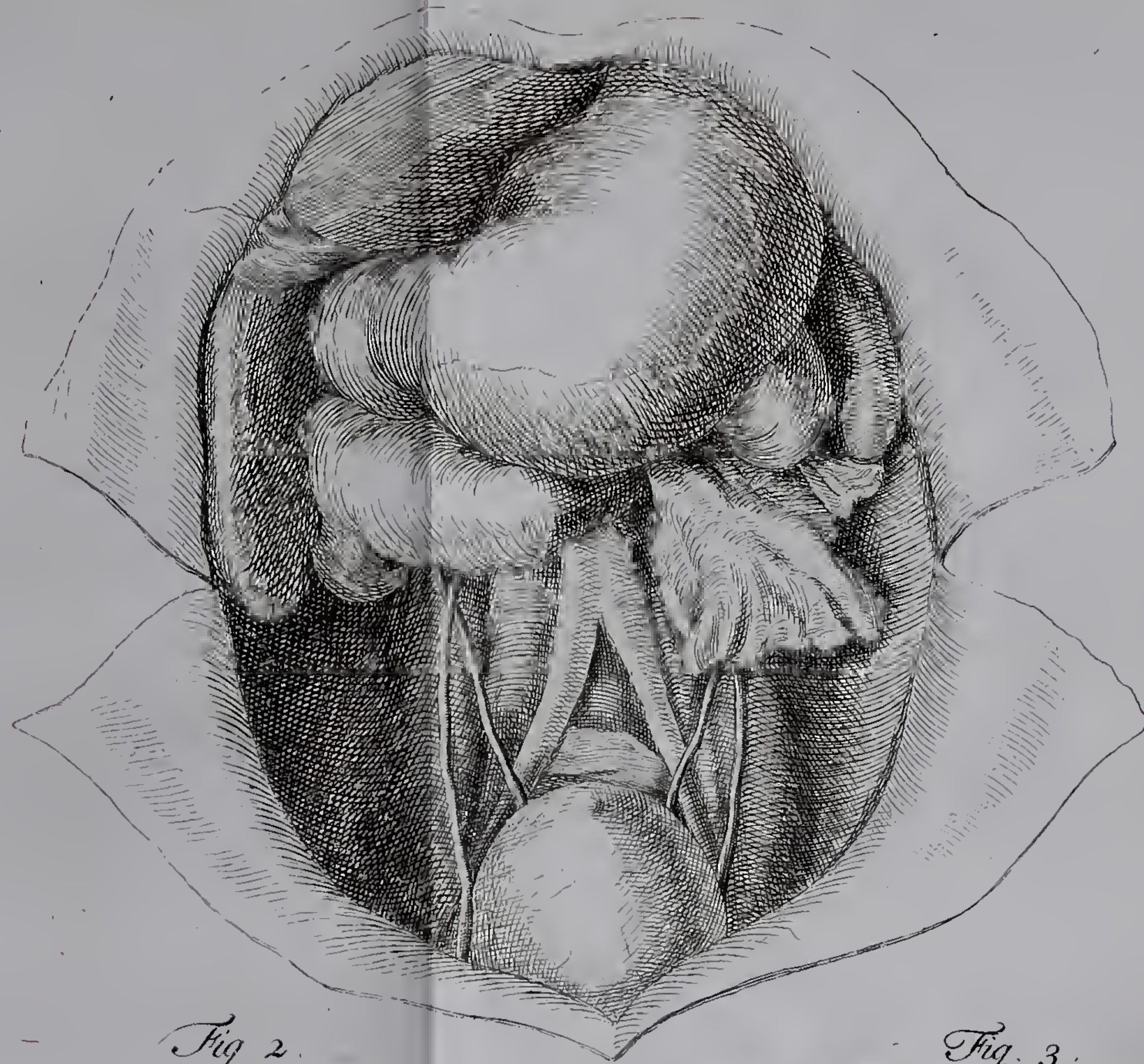

Fig. 2.

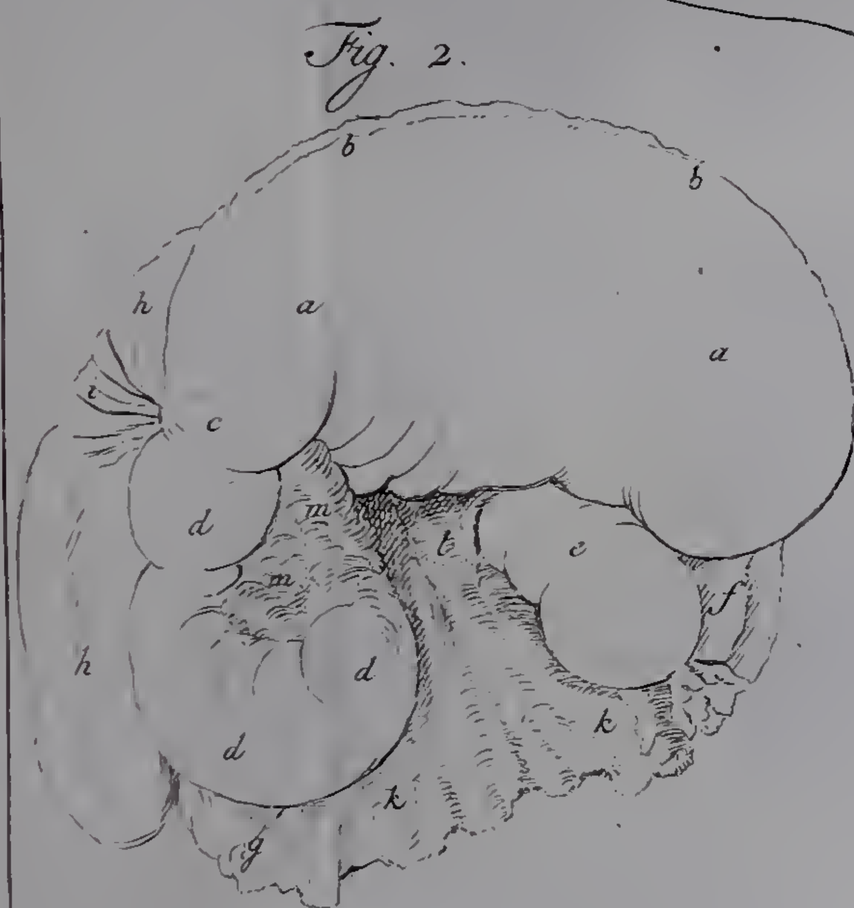

Fig. 3.

Fig. 2.

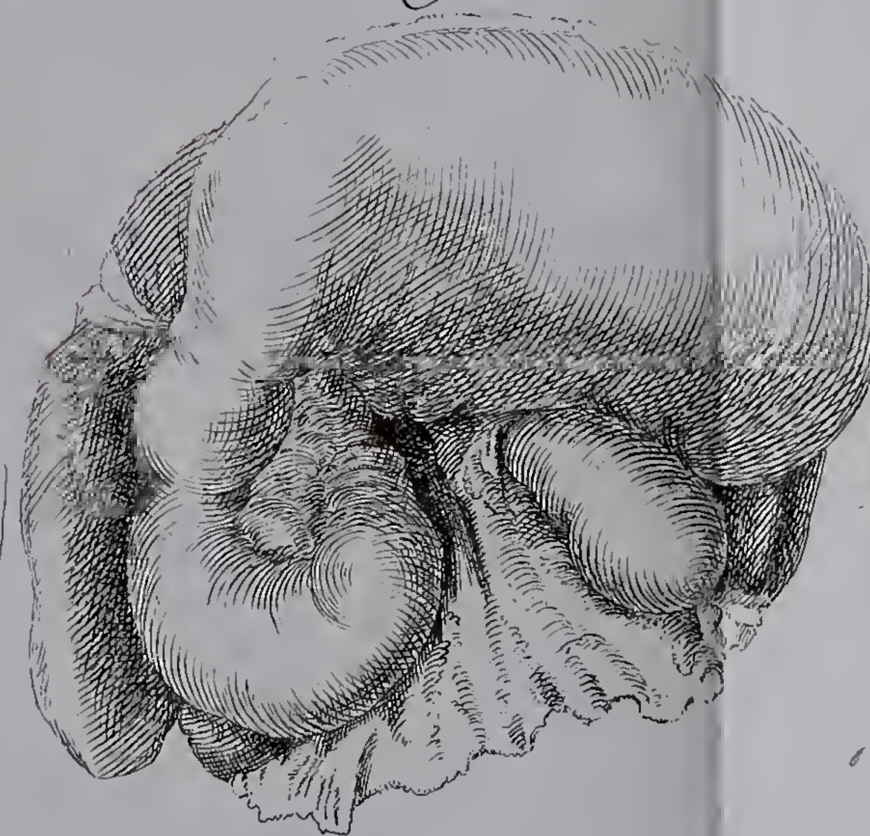
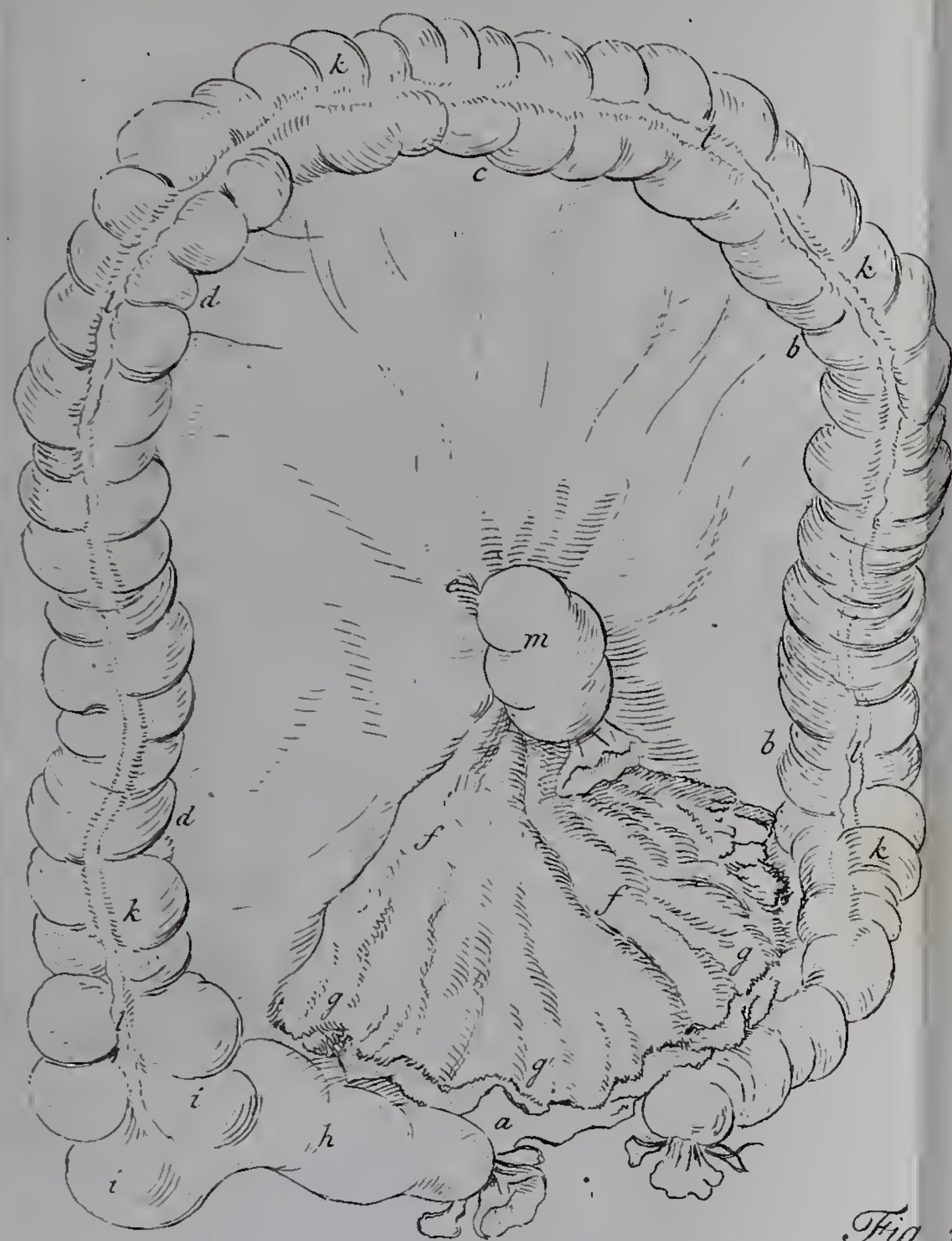

Fig. 3.

Fig. 1.

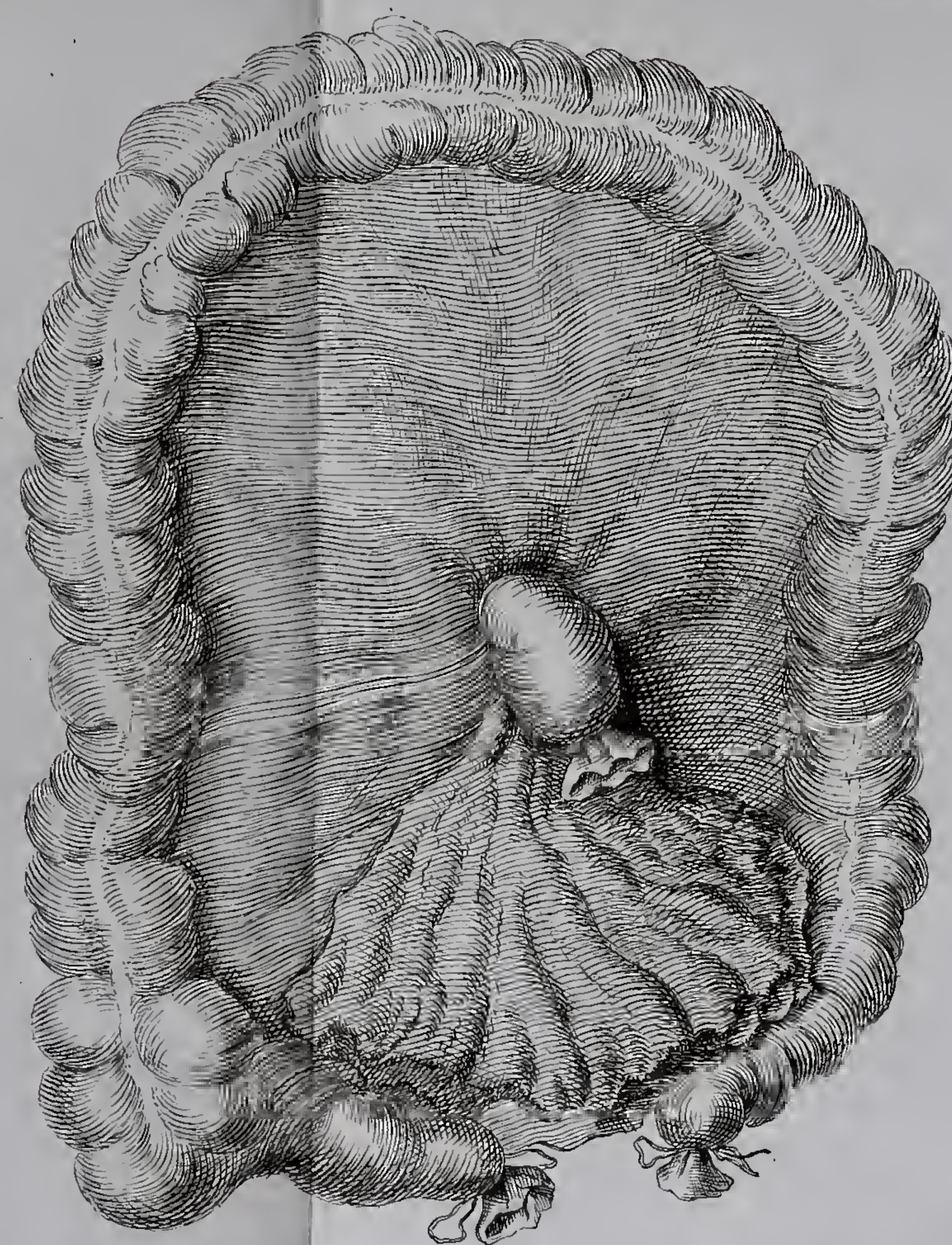

Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 2.

Fig. 3.

Tab. IV.

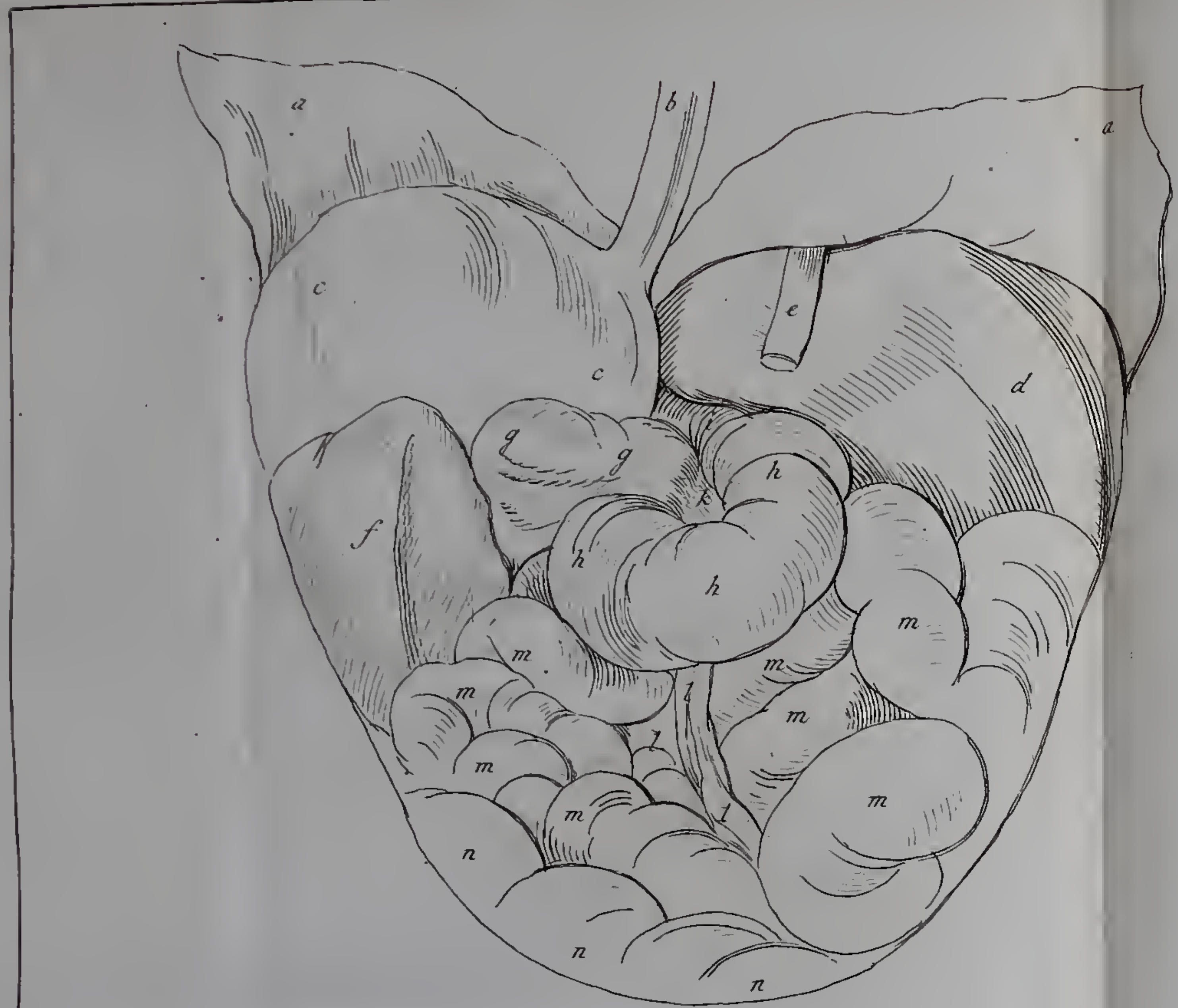

Fig. 1.

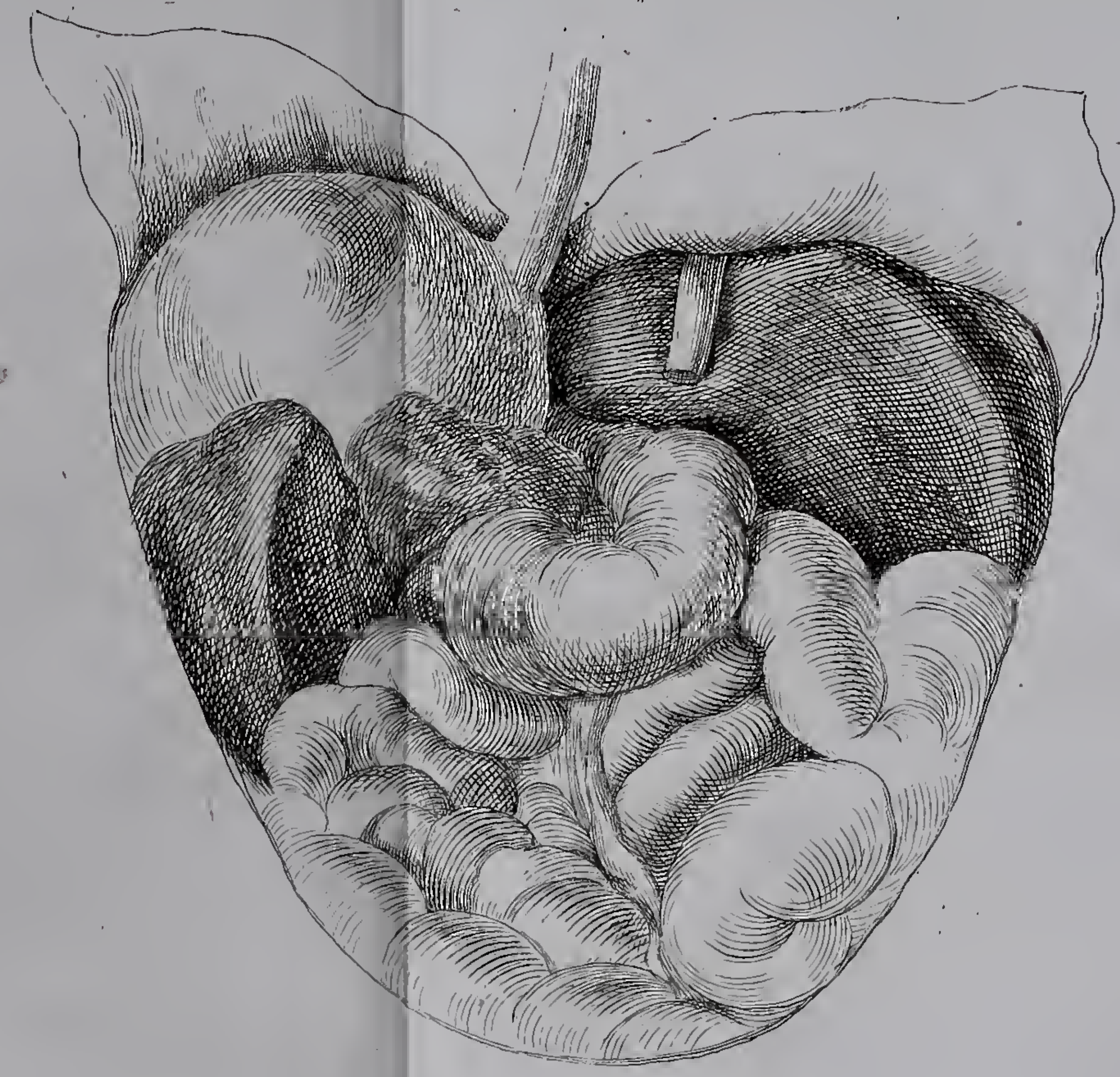
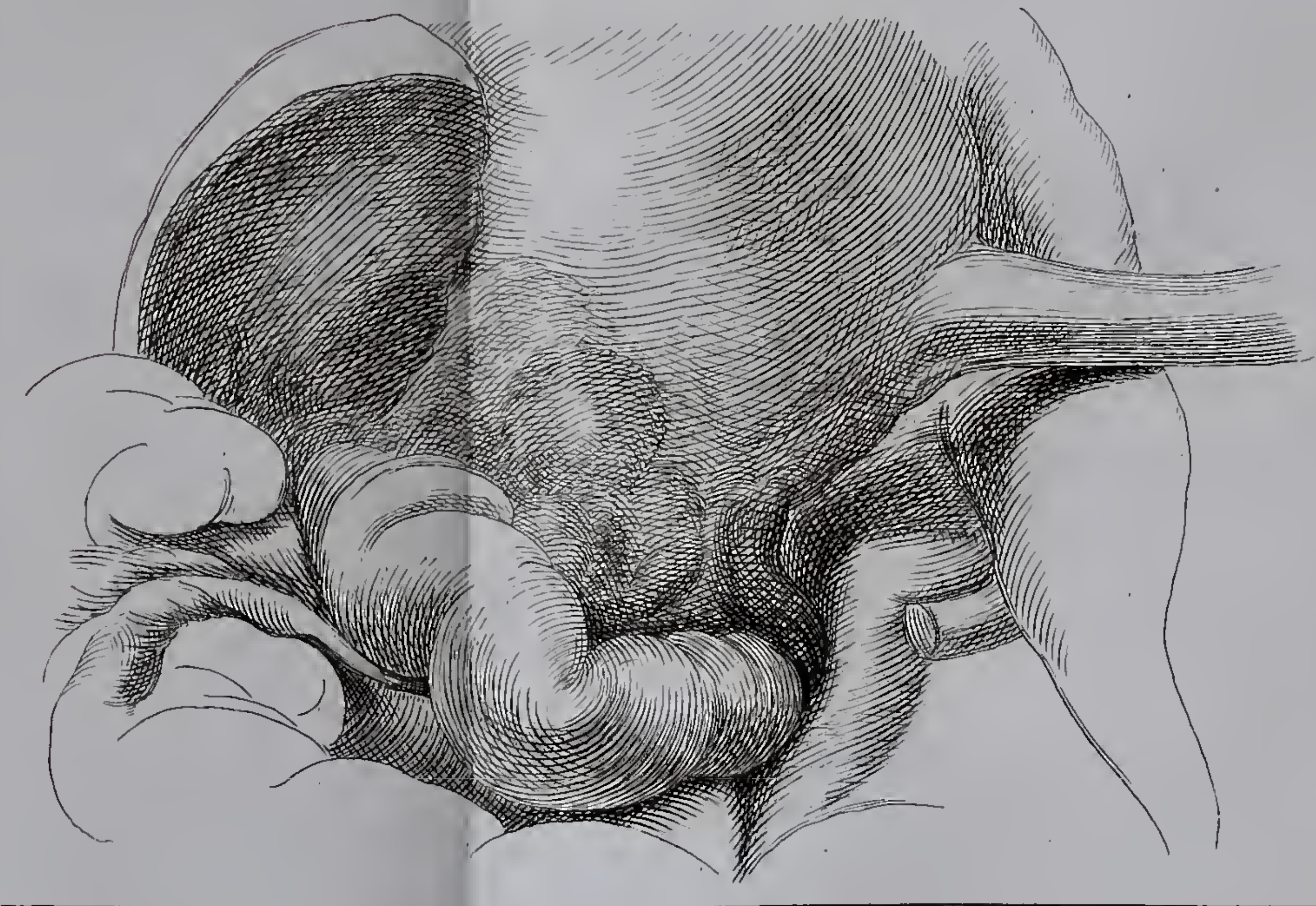

Fig. 2.

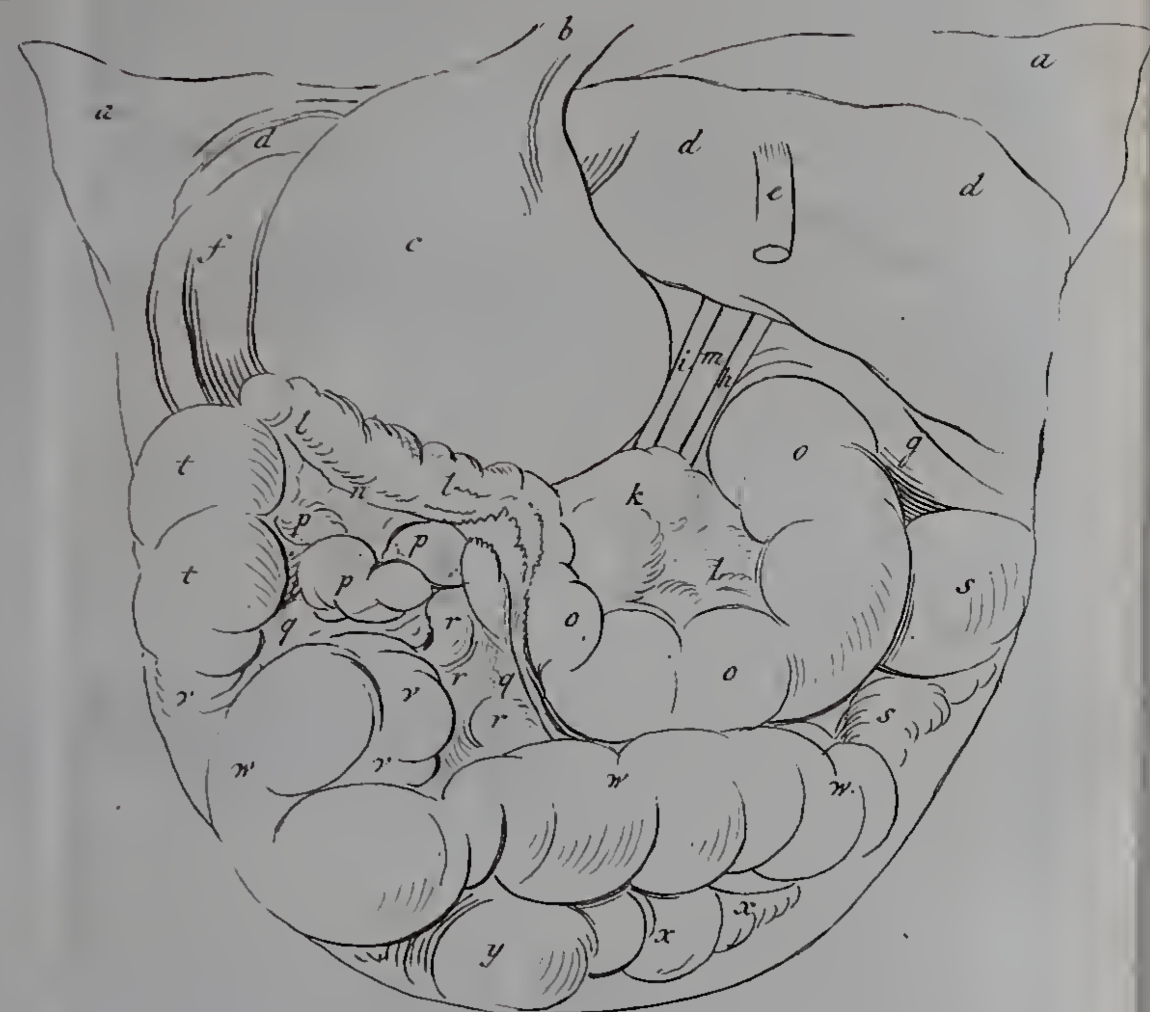
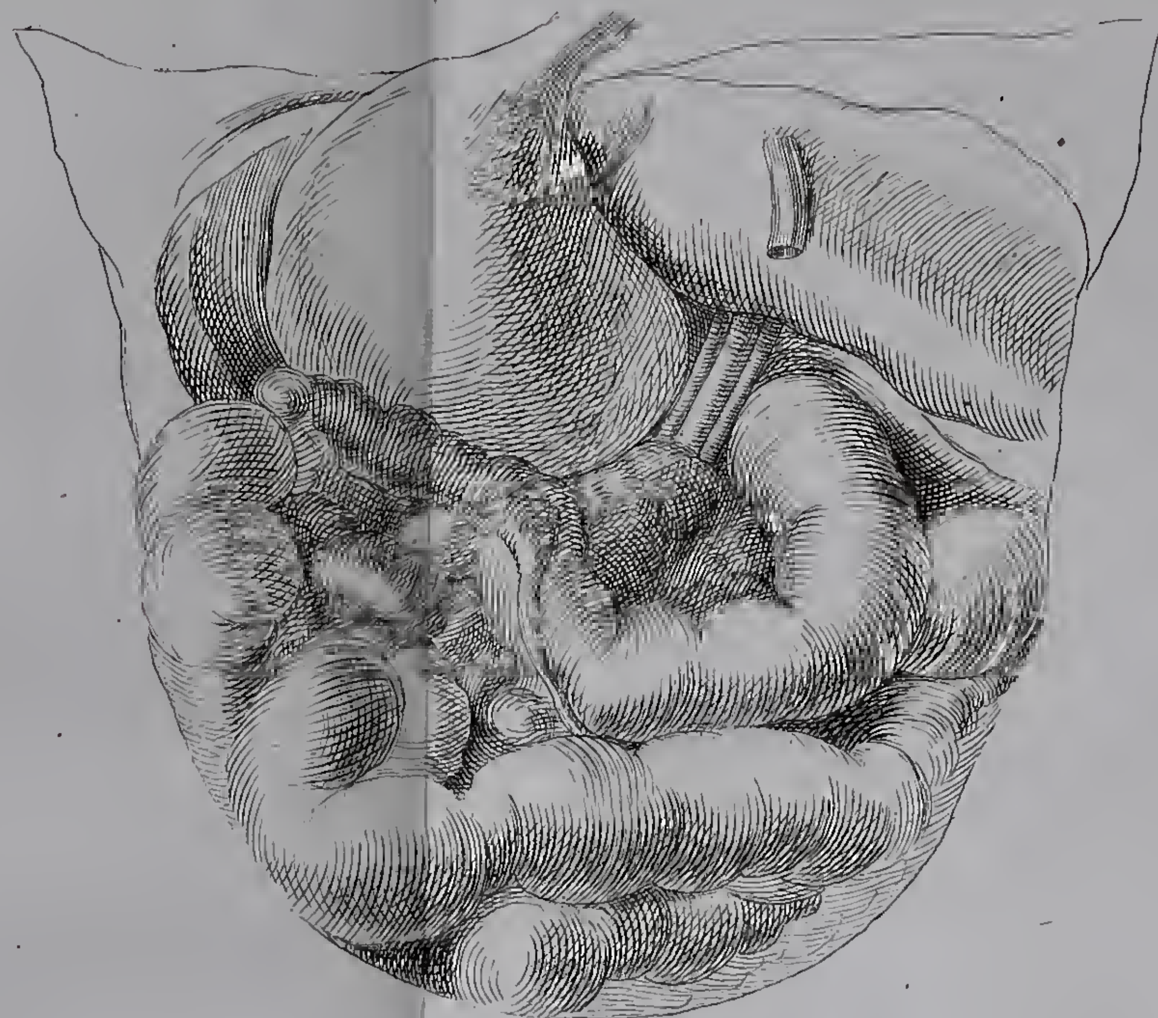

Fig. 1.

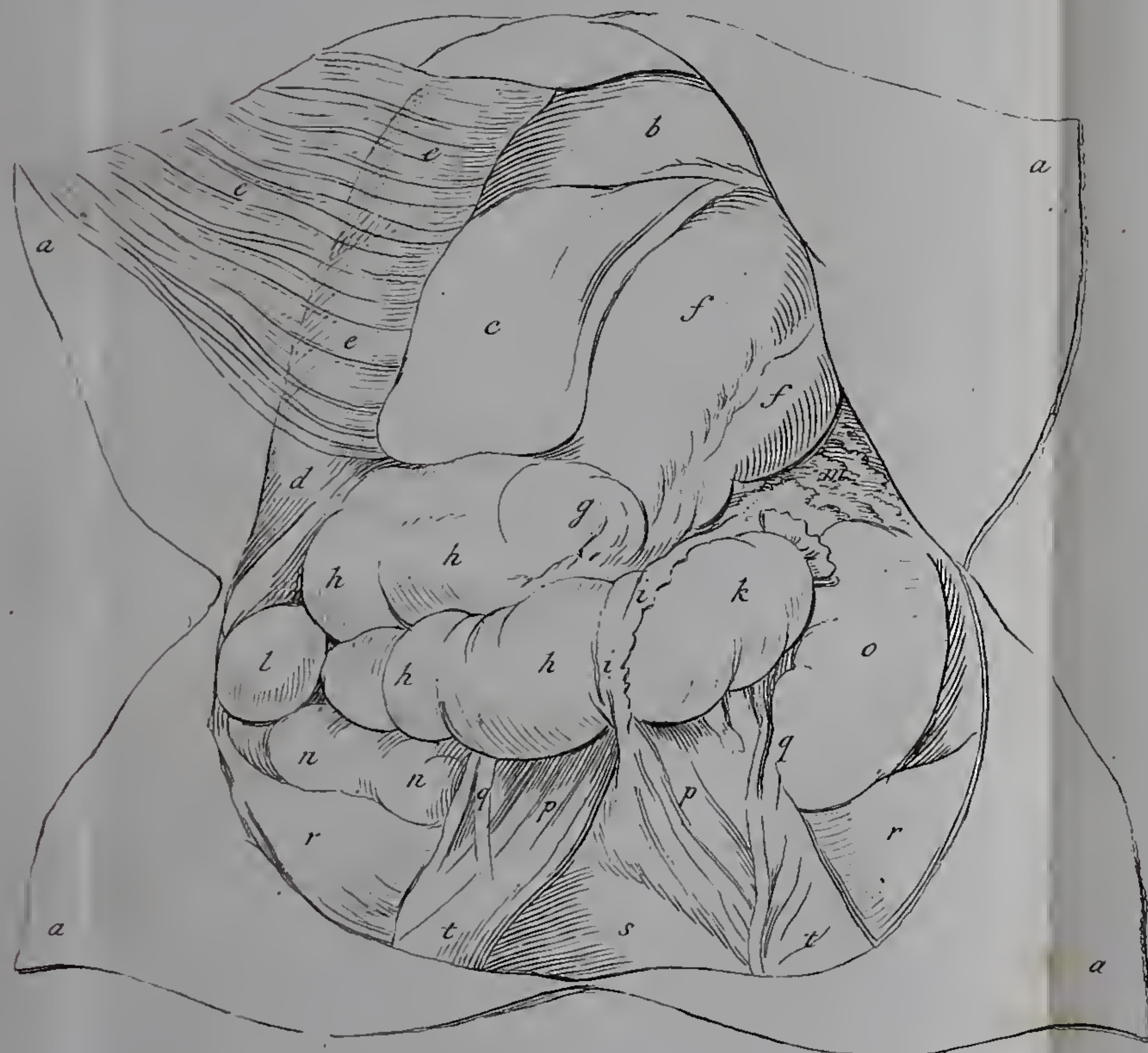
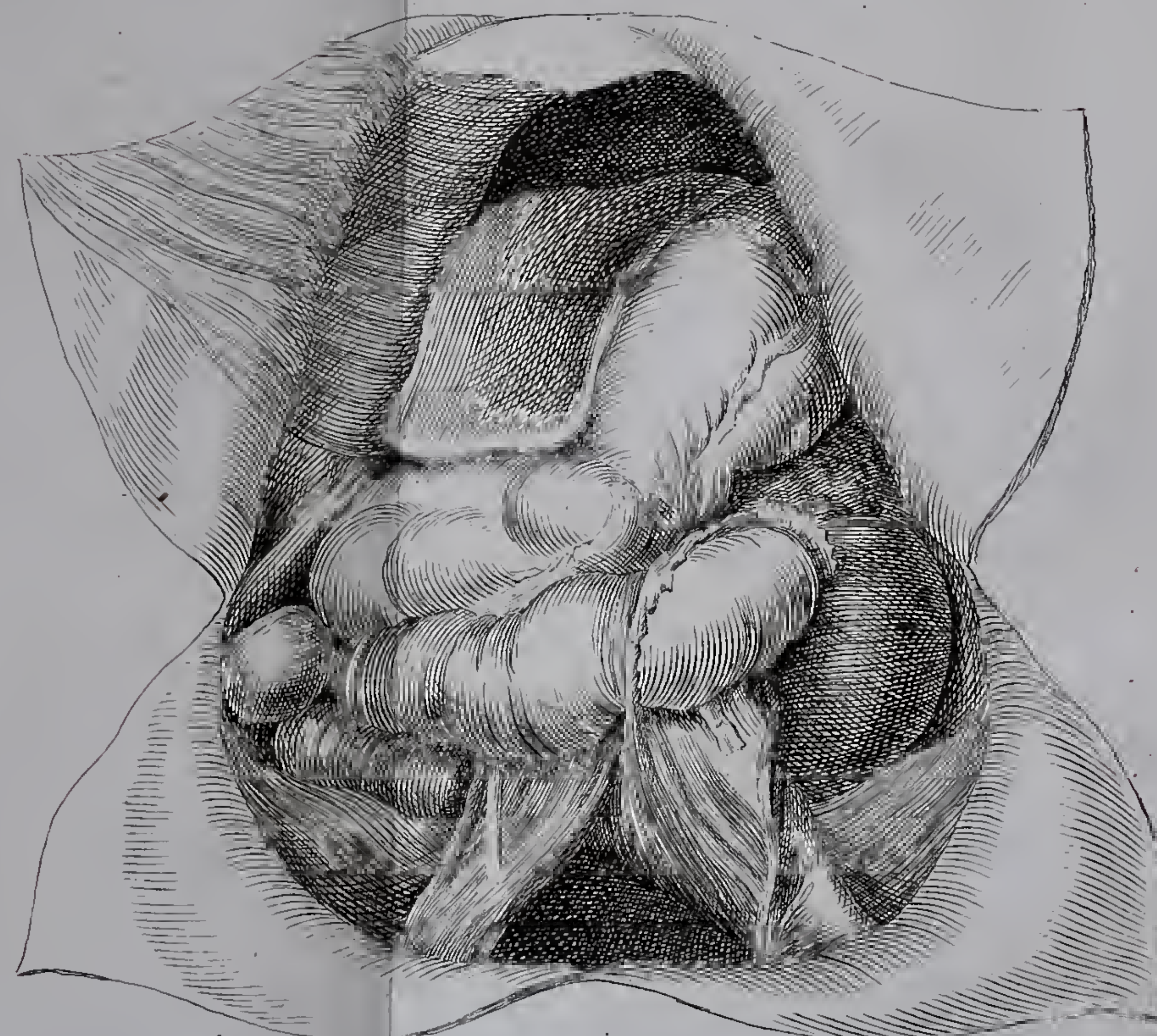

Fig. 2.

OPUSCULA

ANATOMICA.

EDUARDI SANDIFORT,

MEDICINÆ, ANATOMES, ET CHIRURGIÆ, IN ACADEMIA BATAVA, QUÆ LEIDÆ EST, PROFESSORIS,

OPUSCULA ANATOMICA.

LUGDUNI BATAVORUM,

APUD {S. ET J. LUCHTMANS, / P. v. D. EYK ET D. VYGH.} 1784.

BIBLIOPEGO.

Inserviat hæc plagula iis, qui tria Opuscula, præcedenti pagina memorata, uno volumine compacta velint; & tali in casu hoc monitum abjiciatur.

AAN DEN BINDER.

Dit Blad is alleen geschikt ten gebruike van hun, welke de drie stukken, achter dezen Tytel gemeld, by elkander verkiezen gevoegd te hebben; in welk geval dit Bericht moet weggesneeden worden.

ANATOME
INFANTIS
CEREBRO DESTITUTI.

EDUARDI SANDIFORT,

MEDICINÆ, ANATOMES, ET CHIRURGIÆ, IN ACADEMIA BATAVA, QUÆ LEIDÆ EST, PROFESSORIS,

ANATOME INFANTIS CEREBRO DESTITUTI.

LUGDUNI BATAVORUM,

APUD {S. ET J. LUCHTMANS, P. V. D. EYK ET D. VYGH.} 1784.

EDUARDI SANDIFORT,

ANATOME INFANTIS CEREBRO DESTITUTI.

PROŒMIUM.

Mirum cuique, *Anatomicorum ſcripta evolventi*, *videri debet*, *obſervatas toties*, *in infantibus*, *omni cerebro vel maxima ipſius parte deſtitutis*, *oſſium cranii & hiſce contentorum*, *degenerationes*, *hactenus*, *quantum equidem ſcio*, *a nemine*, *rite eſſe delineatas*, *multos*, *monſtrorum collectione delectatos*, *in contemplatione partium externarum ſubſtitiſſe*, *alios*, & *inter hos*, *Viros omni laude majores*, *talia diſſecuiſſe*, *accuratiſſime deſcripſiſſe*, *verum mutationes*, *quas in oſſibus diverſis*, *in cerebro*, *aliisque partibus*, *obſervarunt*, *nullis illuſtraſ-*

ſe figuris, cum tamen eædem talis naturæ ſint, ut absque exactiſſimis iconibus plane intelligi nequeant.

Hæc ratio me permovit, ut oblatam occaſionem, examinandi infantis recens nati, cerebro deſtituti, &, licet quovis alio ſenſu bene conformati, capite admodum deformi inſtructi, lubens arripuerim, ac, paratis, quæ anteriorem & poſteriorem hujus infantis faciem ſiſtunt, tabulis, mox caput, aliasque partes cultro Anatomico ſubjecerim, &, quum mirandæ ſeſe mihi obtulerint degenerationes, oſſium defectus, pravæ aliorum conformationes, inſtitutam anatomen, nitidis, & a ſummo Artifice paratis figuris illuſtratam, ſeparatim in lucem emittere decreverim, ut duobus, jam antea editis, Opuſculis Anatomicis, de duodeno, & hernia inguinali congenita, hocce jungi poſſet.

Non autem putet quis, neſcire me, datas fuiſſe a nonnullis ejusmodi cranii figuras: Hoffmanni (a), Kerkringii (b), Gohlii (c), Bromelii (d), Blanchotti (e), icones cognoſco, ſed has omnes ſummo jure mihi videor poſſe vocare, non tantum minime accuratas, verum tales, ut ex iis natura mali

(*a*) Ephem. Nat. Cur. Dec. 1. ann. 2. obſ. 56.
(*b*) Obſervat. Anatom. Tab. 9. pag. 59.
(*c*) Act. Medic. Berolin. Dec. 1. vol. 8. pag. 7. ſeq.
(*d*) Act. Litter. Sueciæ anni 1725 pag. 98.
(*e*) Select. Phyſico-Oeconom. Stutgardiæ 1749. 2. ſt. pag. 127. & Act. Phyſico-Medic. vol. 9. pag. 350.

li nullo modo cognoſci poſſit. Hoffmanni certe figuræ peſſimæ ſunt; Kerkringii meliores, ſic ut ex iis concludere liceat, in genere conformationem cranii ferme eandem fuiſſe, ac in noſtro caſu, attamen tales, ut de diverſis partibus, quæ cranii baſin conſtituunt, nulla rite diſtingui queat; multum abeſt, ut exactæ dici poſſint, quas dedit Gohlius; Bromelii figuras, reliquis præſtantiores, cum noſtris quisque comparet, & differentiam deprehendet manifeſtam. Illæ denique icones, quæ Blanchotto autore prodierunt, utpote talis naturæ, ut adſpici non mereantur, in cenſum venire nequeunt. Forte datæ ab aliis meliores, quæ ad manus non pervenerunt. Judicavi de illis, quas examinare licuit.

Infantes, deſcribendo ſenſu monſtroſos, Acephalos dicere ſolent, nullatenus autem eo nomine digni ſunt; non enim capite, ſed cerebro, deſtituuntur: illa capitis pars, quæ continendo cerebro, cerebello, &, ex his originem trahenti, medullæ oblongatæ, pro parte deſtinata eſt, & conceptaculi hujus ſolam baſin conſtituit, caput terminat, membranis tecta; varia oſſa plane deficiunt, aliorum partes deſiderantur, alia ſedem reliquerunt ſolitam, aut tali mutata modo ſunt, ut vix dignoſci poſſint; foramina alia abſunt, alia formam mutarunt, inſolito loco deteguntur nonnulla, & confluxerunt varia; verbo, tantam talemque mutationem ſubierunt cuncta,

quæ

quæ calvariam constituunt, ut degeneratum tali modo cranium, a mollibus partibus depuratum, vix humanum quis diceret, nisi ipse cadaver simile examinaverit, vel talem, qualis hoc in opusculo datur, figurarum seriem conspexerit.

Non tamen desunt exempla infantum, vere acephalorum, id est, omni capite destitutorum, sed eorum numerus tantus non est, quantum prostare quis crederet, si ad citatos ab Ill. Hallero casus attendat; auctores enim adductos si examinet, mirabitur multos descripsisse infantes, capite deformi gaudentes, paucissimos tales, qui integro capite carent. Constabit hoc luculentissime, si, data primo capite anatomica dicti infantis descriptione, secundo de veris acephalis, tertio de acephalis minus proprie dictis, egero. Hic etenim ordo est, quem in præsenti opusculo servandum esse duxi, ut, in quarto ultimoque capite, de causa maxime probabili dictæ degenerationis cranii quædam breviter monere possem.

C A-

CAPUT PRIMUM.

Anatome infantis, cerebro destituti.

Sana, robustaque, fœmina, quarta vice utero gerens, per totos novem graviditatis menses, vix ullum symptoma passa, subinde tantum majorem molestiam, singularem motum, ac pressionis quasi sensum, in abdomine perpessa, legitimo tempore, maturam, torosam, quoad truncum artusque bene conformatam, vivam, puellam in lucem emisit; hæc autem, vix dimidia a partu hora elapsa, vitam cum morte commutavit. Erat hujus infantis caput deforme, & similem exhibebat conformationem, ac in illis, quos acephalos dicunt, observare solemus. Multa ossa videbantur deficere, alia præternaturalem acquisivisse formam, &, instituta comparatione cum casibus, ab aliis descriptis, videbar jure concludere posse, cerebrum, cerebellum, medullamque oblongatam desiderari.

Facies, si partes, supra oculos positæ, tegebantur, pulchra satis apparebat: nasus enim, genæ, os, bene conformata erant. Oculi autem insigniter protuberabant, & nulla aderant supercilia. Superior capitis pars erat depressa,

ac portio ipsius fornicata videbatur quasi abscissa. Totum caput, mento pectori appresso, scapulis insidebat, & auricularum margines superiores dependentes, & antrorsum promoti, summos ferme attingebant humeros. Integumenta partis superioris capitis deficiebant, & margine albo, extenuato, hic illic capillis obsesso, terminabantur, vel potius multo tenuiora confluxerant cum dura matre, ossa, quæ basin conceptaculi cerebri constituunt, & hoc in cranio nuda comparebant, tegente. Intra huncce marginem plaga erat admodum inæquabilis, rubra, sanguinolenta, duos pollices longa, latitudinem ferme eandem habens, & hæc, parum supra radicem nasi incipiens, ad locum ferme medium inter summos humeros descendebat. Variæ hac in parte conspiciebantur protuberantiæ, duæ molles a parte anteriore, plures osseæ a parte posteriore. Molliores & anteriores videbantur cerebri membranæ, hic loci protrusæ, cum integumentis confusæ, sanguine extravasato distentæ, & hæ, parum sublatæ, rotundulam acquirebant formam, sic ut infundibulum referrent; saltem inter tumidulos margines spatium quoddam, seu cavitas, relinquebatur, in cœcum finem desinens. Duriores protuberantiæ, vere osseæ, nonnullis foraminibus pertusæ, membrana descripta tectæ, videbantur esse ossa petrosa, nexa cum parte anteriore ossis occipitis, quæ cum basi ossis multiformis sinum pro me-

medulla oblongata format. Inter prominentias osseas posteriores, & integumenta nuchæ, fissura aderat longa sex octavas pollicis Rhenolandici partes, in canalem coangustata, qui, ut postea patuit, idem ille erat, quo, in statu naturali, spinalis medulla continetur (*a*).

Sublatis a fronte (*b*), supra oculos (*c*), recta retrorsum ad auriculas (*d*), indeque ad medium dorsum (*e*), integumentis (*f*), prominuli conspiciebantur oculi, multum extra suas foveas promoti; inter hos (*g*), ut & inter eosdem atque auriculas (*h*), maxima aderat pinguedinis copia, quæ formam capiti dabat. Sequebatur margo osseus, supra radicem nasi incipiens, & in latera versus & pone aures sese extendens (*i*). Inter hunc marginem, a superciliis factum, dum deficiebant partes illæ ossis frontis, quæ, inde adsurgentes, proprie frontem formant, & cum verticis ossibus conjunguntur, & inter reliqua ossa, summo in vertice, non longe ab oculis, pars detegebatur mollis, tumidula,

(*a*) Descripta hactenus cranii conformatio externa optime cognosci potest ex Tab. I. & II., quibus litteras nullas adscripsi, quia partes diversæ, latius jam exponendæ, ex subsequentibus figuris melius cognoscuntur.

(*b*) Tab. III. Fig. 1. a.

(*c*) Tab. III. Fig. 1. b. b.

(*d*) Tab. III. Fig. 1. e. e.

(*e*) Tab. III. Fig. 1. o.

(*f*) Tab. III. Fig. 1. a. a. a. a. a.

(*g*) Tab. III. Fig. 1. c.

(*h*) Tab. III. Fig. 1. d. d.

(*i*) Tab. III. Fig. 1. f. f. f. f.

dula, rotundula, ex diverſis eminentiis compoſita (*k*), quæ cavum quoddam includebant: videbantur eſſe cerebri velamenta, ſanguine effuſo turgida, & ex his producebantur venæ, in quoque latere per foramen ſingulare ad jugularem internam tendentes.

Reliquam ſuperiorem cranii partem, nunc magis denudatam, conſtituebant oſſa petroſa (*l*), facillime nunc diſtinguenda, & nexa cum oſſis occipitis parte (*m*), quæ a foramine magno ad partem poſteriorem baſis oſſis multiformis adſcendere ſolet, cum eaque connecti. Foramina itidem apparebant, pro nervis auditoriis parata (*n*). Verſus latera reclinatæ videbantur partes oſſis occipitis laterales, quæ foramen magnum, in ſtatu naturali, a lateribus formant (*o*), ut & duæ aliæ, in quas apex hujus oſſis erat diviſus (*p*), & quæ, ut poſtea patuit, reclinatæ, ad os frontis usque ſeſe extendebant. Oſſa verticis plane aberant. De partibus ſquammoſis oſſium temporum nihil hactenus conſpiciebatur. Videbantur hæ multum a ſe invicem remotæ, minimæ, applanatæ, ut auriculæ etiam cedere debuerint, aliam longe formam acquirere, & meatus auditorius, quamvis pervius, ſic compreſſus eſſet, ut vix conſpici potuerit.

A di-

(*k*) Tab. III. Fig. 1. g g.
(*l*) Tab. III. Fig. 1. h. h.
(*m*) Tab. III. Fig. 1. k.
(*n*) Tab. III. Fig. 1. i. i.
(*o*) Tab. III. Fig. 1. m. m.
(*p*) Tab. III. Fig. 1. l. l.

A dictis partibus osseis in utroque latere pars tensa, crassa, dura, ligamentosa quasi, descendebat ad spinam dorsi (*q*), & inter hanc atque vicinam ossis occipitis partem, hiatus (*r*) patebat, intra quem, atque canalem, deorsum tendentem, vera, suis involucris tecta, distinguebatur medulla spinalis. Ipsa denique spina dorsi in colliculos varios, qui cæterum adesse tali modo non solent, desinebat (*s*).

Separatis porro cunctis partibus mollibus, ossa melius sese manifestarunt. Margo osseus, glabellam & supercilia formans (*t*), os frontis hac in parte terminabat; inde retrorsum tendebant lamellæ, quæ inter oculorum cava & cerebri conceptaculum semper inveniuntur (*u*). Inter has & pone easdem basis erat ossis multiformis, suis processibus clinoïdeis instructa (*v*). Hæc cum parte media ossis occipitis (*w*), ad quam petrosa ossa (*x*) accedebant, connectebatur. Cum petrosis cohærebant partes laterales ossis occipitis (*y*); & hujus ossis apex, sese inter ossa verticis interserere solitus, in duas partes fissus erat, quæ multum remotæ,

(*q*) Tab. III. Fig. 1. n. n. n.
(*r*) Tab. III. Fig. 1. o.
(*s*) Tab. III. Fig. 1. q. q. r.
(*t*) Tab. III. Fig. 1. f. f. ant. Tab. III. Fig. 2. a. a. a.
(*u*) Tab. III. Fig. 2. b. b.
(*v*) Tab. III. Fig. 2. f.
(*w*) Tab. III. Fig. 2. g.
(*x*) Tab. III. Fig. 2. h. h.
(*y*) Tab. III. Fig. 2. k. k.

tæ, & in latera reflexæ, lateralem marginem cranii conſtituebant, ſeſeque ad os frontis usque extendebant (z). Cerebri aderat nihil, niſi hoc nomine inſignire velimus ſubſtantiam duram ſatis, granuloſam, albicantem (a), cum nervis, ut videbatur, cohærentem, in quam paucum illud, quod de encephalo ſupermanſerat, commutatum videbatur. Sita erat hæc ſubſtantia inter partes anteriores oſſium petroſorum (b), & marginem oſſeum, factum ex lamellis, inter cava oculorum & cerebri conceptaculum inveniri ſolitis (c); erat in duas partes diviſa per mediam baſin oſſis multiformis (d), unde vaſculum paulo majus (e) ad anteriora procedebat. Nervi, quantum detegere licuit, aderant omnes, & ſecundum, tertium, quartum, quintum, ſextum, par per foramina, infra dictam ſubſtantiam invenienda, & inſolito modo ſeſe habentia, ad deſtinata loca decurrebant. Alii, quorum origines conſpici non potuerunt, in foraminibus ſuis tamen detegebantur, & per partes, quas naturali in ſtatu petere ſolent, ſeſe diſtribuebant.

Membrana, quæ fiſſuram in nucha detectam terminabat

(z) Tab. III. Fig. 2. l. l.
(a) Tab. III. Fig. 2. m. m.
(b) Tab. III. Fig. 2. h. h.
(c) Tab. III. Fig. 2. b. b.
(d) Tab. III. Fig. 2. f.
(e) Tab. III. Fig. 2. inter a. & f.

bat (*f*); & ligamentum referebat, ipsa dura mater erat, vertebris adnexa, & in earum canalem descendens; ea autem usque ad primam, quæ sese monstrabat, vertebram, ablatâ, patuit singularis nexus spinæ cum capite, & contenta canalis vertebrarum oculis sese offerebant. Epistrophei dens (*g*) ossis occipitis parti, quæ cum basi multiformis nectitur, erat non tantum appressus, sed firmiter per ligamenta cum ea nexus. In canali vertebrarum aderat dura mater (*h*), quæ medullam spinalem (*i*) continebat involucri adinstar; & ex medulla versus latera procedebant nervi spinales. In quoque latere arteria vertebralis, in apicem obtusum, clausum, desinens, sese monstrabat (*k*). Dictæ seu secundæ vertebræ partes laterales osseæ, in duos mucrones obtusos desinebant (*l*); perierat enim non tantum cartilago, quæ has partes a posteriore nectere solet, sed ipsæ illæ multum a se invicem erant remotæ, & defectum pars membranacea supplebat. Præter Epistropheum quatuor tantum adesse videbantur vertebræ, verum deficiebat nulla. Atlas quippe, maxime compressus, parte anteriore arcus inter dentem Epistrophei & os occipitis sic delitescebat, ut conspici non posset; a parte posteriore arcus totus deficie-

bat;

(*f*) Tab. III. Fig. 1. n. n. n.
(*g*) Tab. III. Fig. 2. n.
(*h*) Tab. III. Fig. 2. o.
(*i*) Tab. III. Fig. 2. p.
(*k*) Tab. III. Fig. 2. q. q.
(*l*) Tab. III. Fig. 2. s. s.

bat; partes laterales cum ſinu, in occipitis oſſe, a quoque latere nexæ, pro parte diſtingui poterant (*m*), ſed non, niſi ſeparata membrana, quæ partes omnes integebat, firmiterque connectebat. Tertia vertebra etiam deficiebat a parte poſteriore, & hujus, ut & quartæ vertebræ latera ſic erant appreſſa Epiſtropheo, ut vix quicquam de iis apparuerit; quinta, ſexta, & ſeptima (*n*), ferme naturali in ſtatu erant: ſed de collo latius agendum erit, abſoluta cranii deſcriptione.

Ad Faciëi examen progreſſus, oſſa, hanc, ut & foveas oculorum componentia, adeo degenerata (*o*) vidi, ut, calvariam humanam eſſe, vix quiſquam crederet.

Maxilla inferior (*p*), ſolito majorem longitudinem, altitudinem, craſſitiem, habens, ſic erat in lateribus compreſſa, ut latera hæcce ab anteriore vix dimidium pollicem diſtarent, a poſteriore, quia ibi hæc oſſa magis introrſum prominent, diſtantia etiam non adeo magna eſſet (*q*). Unicum os totam conſtituebat maxillam, non ergo aderant duæ illæ partes, quæ cæterum ſemper in fœtu, in neonato, ſeſe offerunt, & temporis lapſu invicem concreſcunt; linea quædam conſpiciebatur, in figura etiam notata (*r*), quæ nexum

(*m*) Tab. III. Fig. 2. r. r.
(*n*) Tab. III. Fig. 2. t. u. v.
(*o*) Tab. IV. Fig. 1. & 2.
(*p*) Tab. IV. Fig. 1. a. a. Fig. 2. a.
(*q*) Tab. V. Fig. 2. a. b. b.
(*r*) Tab. IV. Fig. 1. b.

nexum duarum partium, cartilaginis interventu, indicare videbatur; ſed ad parvam tantummodo a margine alveolari (*s*) diſtantiam levis fiſſura erat, reliqua pars penitus concreta eminentem & acutiuſculam lineam formabat.

Maxillæ ſuperioris ea pars, quæ, cum palati oſſibus, palatum oſſeum conſtituit (*t*), pariter valde anguſta erat, ſi comparatur cum palato in cranio infantis neonati & bene conformati, & latitudinem trium octavarum partium pollicis vix ſuperabat. A ſuſtentaculis oſſium jugalium maxillaria oſſa inſigniter verſus anteriora erant promota (*u*), unde forma faciei ab humana multum differebat. Jugalia oſſa (*v*) deſcendebant nimium.

Foveæ oculorum multo minus erant excavatæ, quam eſſe ſolent, & oſſa, quæ eaſdem componunt, omnia figuram, a ſtatu naturali alienam, monſtrabant. Qui in bene conformatis foraminibus oculorum inferiores partes formant, vertices oſſium maxillarium, (qui pariter ſinuum, in his oſſibus inveniendorum ſuperiorem partem conſtituunt, & in quibus ſemicanalis conſpicitur, transmittens ramum ſecundi rami quinti nervorum paris, qui ex foramine infraorbitali (*w*) exit) latera conſtituebant interna (*x*). Singula-

(*s*) Tab. IV. Fig. 1. f.
(*t*) Tab. V. Fig. 2. c. c.
(*u*) Tab. IV. Fig. 1. d. d, Fig. 2. d.
(*v*) Tab. IV. Fig. 1. k k.
(*w*) Tab. IV. Fig. 1. g. g.
(*x*) Tab. IV. Fig. 1. o. o.

gulari ratione partibus suis inferioribus versus foramina oculorum, superioribus versus nares, erant promota ossa plana (y), cum dictis ossium maxillarium verticibus nexa. Inferiores foraminum oculorum partes constituebant sola ferme ossa jugalia (z), multum excavata, & versus latera pariterque deorsum promota. Latera externa formabant pro parte ossa jugalia, pro parte os frontis, illæ enim processuum lateralium ossis multiformis portiones, quæ latera dictorum foraminum cæterum perficiunt, magis versus partem superiorem erant dimotæ (a). Reliquas superiores partes lamellæ illæ ossis frontis formabant, quæ semper oculorum foramina a conceptaculo cerebri distinguunt, sed hoc in capite vix duas octavas pollicis partes latæ erant (b). Foramen in quoque cavo oculi non nisi unicum erat (c); confluxerant enim tria, quæ adesse debuissent; illud, quod inter basin ossis multiformis & processum priorem invenitur, atque nervum opticum transmittit; lacerum, inter dictum processum & lateralem ejusdem ossis obvium pro tertio, quarto, sexto nervo cerebri, & primo ramo quinti; & illud, quod inter os maxillare & processum lateralem ossis multiformis datur, atque versus tempus tendit.

A ca-

(y) Tab. IV. Fig. 1. q. q.
(z) Tab. IV. Fig. 1. k. k. r.
(a) Tab. IV. Fig. 1. s.
(b) Tab. IV. Fig. 1. t.
(c) Tab. IV. Fig. 1. inter o. r. s. q.

A capite versus latera duæ quasi alæ secedebant, factæ ex partibus squammosis ossium temporum (*d*), admodum parvis, & portionibus ossis occipitis, in quas apex hujus ossus divisus erat (*e*), quæ partes in laterali capitis adspectu una cum processibus zygomaticis patebant melius.

Talem itaque figuram, quæ admirandum hocce cranium a latere exhibet, adjunxi, ut partes, cava oculorum constituentes, os frontis (*f*), planum (*g*), vertex ossis maxillaris superioris (*h*), os unguis (*i*), processus nasalis ossis maxillaris superioris (*k*); porro ejusdem ossis corpus, maxillam suriorem stricte dictam constituens (*l*), & alveolarem marginem formans (*m*), multum antrorsum promotum; introitus narium (*n*), os jugale (*o*), processus zygomaticus ossis temporis (*p*), ejusdem ossis reliqua pars squammosa (*q*), pars apicis ossis occipitis (*r*), rite distinguantur. Eadem hac in icone conspiciuntur quidem ossa omnia, quæ posteriorem hujus cranii partem constituunt, pars lateralis ossis occipitis (*s*), pars petrosa ossis temporis (*t*), processus lateralis

ossis

(*d*) Tab. IV. Fig. 1. u. u.
(*e*) Tab. IV. Fig. 1. v. v.
(*f*) Tab. IV. Fig. 2. m.
(*g*) Tab. IV. Fig. 2. n.
(*h*) Tab. IV. Fig. 2. k.
(*i*) Tab. IV. Fig. 2. l.
(*k*) Tab. IV. Fig. 2. g.
(*l*) Tab. IV. Fig. 2. d.
(*m*) Tab. IV. Fig. 2. e.
(*n*) Tab. IV. Fig. 2. i.
(*o*) Tab. IV. Fig. 2. o.
(*p*) Tab. IV. Fig. 2. p.
(*q*) Tab. IV. Fig. 2. s.
(*r*) Tab. IV. Fig. 2. t. ant.
(*s*) Tab. IV. Fig. 2. u. u.
(*t*) Tab. IV. Fig. 2. v.

offis multiformis (*u*); ejusdem offis bafis (*v*); lamella offis frontis, fuperiorem cavi oculi partem conftituens (*w*); & ejusdem offis margo, qui fupercilium format (*x*). Sed ut partes hæ omnes tanto melius in oculos incurrerent, alio modo depingendum, & a fuperiore luftrandum, hocce cranium cenfui.

Hoc pacto itaque depictum (*y*) cranium, in quoque latere & a priori fupra oculorum cava, exhibet marginem, quo os frontis definit (*z*), lamellas, quæ oculorum cava a conceptaculo cerebri diftinguunt (*a*); inter quas vix quicquam de cribriformi delitescit (*b*). Adfurgit multum bafis offis multiformis (*c*); cujus proceffus priores infolitum occupare videntur locum (*d*). A quoque latere hujus bafis cavitas eft (*e*), quæ omne, quod de cerebro degenerato fupererat (*f*), reconderat, facta præcipue ex proceffibus lateralibus offis multiformis, ibique confpiciuntur foramina pro ramis fecundis (*g*), & tertiis (*h*) quinti nervorum pa-

ris,

(*u*) Tab. IV. Fig. 2. x.
(*v*) Tab. IV. Fig. 2. y.
(*w*) Tab. IV. Fig. 2. z.
(*x*) Tab. IV. Fig. 2. α. α.
(*y*) Tab. V. Fig. 1.
(*z*) Tab. V. Fig. 1. a. a.
(*a*) Tab. V. Fig. 1. b. b.
(*b*) Tab. V. Fig. 1. c.
(*c*) Tab. V. Fig. 1. d.
(*d*) Tab. V. Fig. 1. e. e.
(*e*) Tab. V. Fig. 1. f.
(*f*) Tab. III. Fig. 2. m. m.
(*g*) Tab. V. Fig. 1. g.
(*h*) Tab. V. Fig. 1. h.

ris, & pro vafis (*i*). Pone bafin multiformis cartilago (*k*) eft, cujus ope pars anterior offis occipitis (*l*) cum hac bafi conjungitur. Partes petrofæ offium temporum (*m*), quæ defcendunt & verfus anteriora decurrunt in bene conformato cranio, multum adfurgunt, & in parte, nunc fuperiore, confpicitur foramen, quod fine dubio intravit feptimum nervorum par (*n*). Inter illud foramen, atque fupra nominata, aliud eft, maxime contractum, per quod arteria carotis adfcendere debuit (*o*). Cum partibus pofterioribus horum offium petroforum cohærent, multum a fe invicem remotæ, partes laterales offis occipitis (*p*), & in ipfis illis offibus diverticulum adeft (*q*), multum excavatum, unde vena jugularis interna accepit fanguinem. Laterales cranii partes conftitui ab offe occipitis (*r*), hac ex figura egregie etiam patet; confirmatque eadem, maximam, pro parte ex aliis figuris jam cognitam, mutationem fubiiffe os occipitis. Hoc os in fœtu ex quatuor componitur partibus (*s*), quæ invicem nectuntur fic, ut inter easdem foramen magnum re-

(*i*) Tab. V. Fig. 1. i.
(*k*) Tab. V. Fig. 1. *.
(*l*) Tab. V. Fig. 1. k.
(*m*) Tab. V. Fig. 1. l. l.
(*n*) Tab. V. Fig. 1. m. m.
(*o*) Tab. V. Fig. 1. n. n.
(*p*) Tab. V. Fig. 1. o. o.
(*q*) Tab. V. Fig. 1. p. p.
(*r*) Tab. V. Fig. 1. r. r. r. r.
(*s*) Albini Icon. off. fœt. Tab. III. Fig. 10. 11. 12. 13.

remaneat; harum maxima illa eſt, quæ apicem conſtituit (*t*), ſeſe inter oſſa verticis interſerit, & cum iisdem poſtea ſuturam lambdiformen conſtituit. Deficiebant in deſcripto cranio oſſa verticis, occipitis oſſis portio dicta ſuperior erat ad foramen magnum usque diviſa, altera pars dextrorſum, ſiniſtrorſum altera receſſerat, & cum reliquiis partium ſquammoſarum oſſium temporum atque frontis quæque cohærebat: in his etiam partibus illæ aderant fiſſuræ (*u*), quæ in hac maxima oſſis occipitis parte in fœtu ſemper adeſſe ſolent (*v*). Receſſerant præterea multum ab invicem partes laterales oſſis occipitis (*w*), & hinc non niſi margo anterior foraminis magni (*x*) ſupererat, qui formari ſolet ab illa parte dicti oſſis (*y*), quæ, inter petroſa (*z*) ſeſe interſerens, cum baſi oſſis multiformis (*a*) conjungitur. Et, cum his in partibus lateralibus condyli ſunt (*b*), cum quibus Atlantis ſinus (*c*) conjunguntur, removeri illi ſinus & partes laterales dictæ vertebræ (*d*), debuerunt, atque Epiſtro-

(*t*) Albin. Icon. oſſ. fœt. Tab. III. Fig. 10. 11.
(*u*) Tab. V. Fig. 1. s. s.
(*v*) Albin. loc. cit. Fig. 10. 11. g. g.
(*w*) Tab. V. Fig. 1. o. o.
(*x*) Tab. V. Fig. 1. t.
(*y*) Tab. V. Fig. 1. k.
(*z*) Tab. V. Fig. 1. l. l.
(*a*) Tab. V. Fig. 1. d.
(*b*) Albin. Icon. oſ. fœt. Tab. III. Fig. 12. f.
(*c*) Id. Ibid. Tab. VIII. Fig. 56. d. e. d. e.
(*d*) Conf. Tab. III. Fig. 2. r. r.

ſtrophei dens (*e*) ſtatim in conſpectum venit; & hinc etiam pars inferior hujus cranii longe aliam partium formam exhibuit, quam in ſtatu naturali.

Quæ in hac figura exhibita ſunt, multo melius in dextro, quam in ſiniſtro, apparent latere, quoniam in hocce relicta membrana eſt, quæ partes omnes integebat, in illo verum ſic depurata oſſa omnia ſunt, ut penitus nuda appareant.

Quamvis eum in finem deſcripto jam modo, in prima tabulæ quintæ icone, cranium exhibitum eſt, ut mutationes, quas conceptaculum cerebri ſubiit, optime pateant, attamen partes, quæ naſum oſſeum, oculorum cava, maxillam ſuperiorem conſtituunt, exacte etiam inde cognosci poſſunt. Frontis oſſis portiones duæ (*f*), media linea diſtinctæ, inter oculorum cava ſeſe multum extendunt, & cum naſi oſſiculis (*g*) conjunguntur. In oculorum foraminibus oſſa jugalia (*h*), vertices oſſium maxillarium ſuperiorum (*i*), oſſa plana (*k*), unguis (*l*), proceſſus laterales multiformis (*m*), conſpiciuntur, & in fundo foramina (*n*), in utroque cavo unum, ex confluentibus variis enatum; quæ quidem majora ſunt, quam hic apparent, quo-

(*e*) Tab. III. Fig. 2. n.
(*f*) Tab. V. Fig. 1. u. u.
(*g*) Tab. V. Fig. 1. v. v.
(*h*) Tab. V. Fig. 1. y. y.
(*i*) Tab. V. Fig. 1. z. z.
(*k*) Tab. V. Fig. 1. α. α.
(*l*) Tab. V. Fig. 1. β. β.
(*m*) Tab. V. Fig. 1. γ. γ.
(*n*) Tab. V. Fig. 1. δ. δ.

quoniam hoc in ſitu capitis, per inferiorem eamque ampliorem partem, transparent interiores maxillæ inferioris portiones.

In baſi ſeu inferiore parte cranii; quæ denique examinanda & icone illuſtranda videbatur (*o*); pone palatum oſſeum (*p*) duæ narium cavitates, medio vomere (*q*) ſeparatæ, apparent; ab horum lateribus proceſſus pterygoïdei oſſis multiformis (*r*), oſſium temporum annuli (*s*), tympani membranas continentes; partes mammillares oſſium temporum (*t*), a lateribus foramina (*u*), inter partes laterales oſſis occipitis, multum remotas (*v*), atque illas ejusdem oſſis portiones, in quas ſeceſſerat apex (*w*), ut & inter partes petroſas oſſium temporum. Ad hæc deſinebant venæ jugulares internæ, ex diverticulis antea deſcriptis (*x*) ſanguinem accipientes.

Oſſa petroſa inter ſe magnum relinquunt hiatum, ſeu ſulcum, enatum exinde, quod pars anterior oſſis occipitis (*y*), quæ ſe inter dicta oſſa interſerit, & cum baſi multiformis conjungitur, multum ſurſum eſt protruſa, & illæ oſſium

pe-

(*o*) Tab. V. Fig. 2.
(*p*) Tab. V. Fig. 2. c. c.
(*q*) Tab. V. Fig. 2. d.
(*r*) Tab. V. Fig. 2. e. e.
(*s*) Tab. V. Fig. 2. f f.
(*t*) Tab. V. Fig. 2. g. g.
(*u*) Tab. V. Fig. 2. h. h.
(*v*) Tab. V. Fig. 2. i. i.
(*w*) Tab. V. Fig. 2. m. m. m. m.
(*x*) Tab. V. Fig. 1. p. p.
(*y*) Tab. V. Fig. 2. l.

petroſorum partes, quæ cum dicto oſſiculo cohærent, pariter adſcendunt, depreſſis partibus lateralibus. Dictum hiatum adimplebant colli vertebræ. Loco etenim condylorum ſeu proceſſuum coronoïdeorum, in partibus lateralibus oſſis occipitis ſemper præſentium pro nexu cum Atlante, duæ ſatis æquabiles, parum excavatæ, erant ſuperficies (*z*), cum quibus prima vertebra, una cum ſequentibus maxime mutata, committebatur.

Pars quippe anterior arcus Atlantis (*a*), tota, ut ſolet, cartilaginea, & tenuiſſima, oſſis occipitis parti, anteriorem foraminis magni marginem facienti (*b*), ſic fuit appreſſa, ut conſpici non potuerit. Partes Atlantis laterales oſſeæ ſuperficies duas monſtrabant, parum prominulas, cartilagine incruſtatas (*c*), quæ dictis planitiebus in partibus lateralibus oſſis occipitis (*d*), ſeſe accommodabant. Ab inferiore earundem partium lateralium, duo erant ſinus, cartilaginea cruſta obducti (*e*), pro nexu cum partibus lateralibus Epiſtrophei (*f*). Deficiebat arcus poſterior Atlantis, ſeceſſerant hoc in loco partes laterales multum a ſe invicem, & deſinebant in mucronem, tuberculatum (*g*). Epi-

(*z*) Tab. V. Fig. 2. k. k.
(*a*) Tab. VI. Fig. 3. 4. a.
(*b*) Tab. V. Fig. 1. t.
(*c*) Tab. VI. Fig. 4. b. c.
(*d*) Tab. V. Fig. 2. k. k.
(*e*) Tab. VI. Fig. 3. b. c.
(*f*) Tab. VI. Fig. 1. e. e.
(*g*) Tab. VI. Fig. 3. 4. d. d.

Epiſtrophei dens (*h*), propter dictum ſitum arcus anterioris Atlantis, ejusque tenuitatem, videbatur ſoli occipitis oſſi accumbere (*i*). Partes ſecundæ hujus vertebræ laterales (*k*), ſuis ſuperficiebus, cartilagine tectis (*l*), pro nexu cum Atlante (*m*) inſtructæ, multum a ſe invicem remotæ, deficiente apice cartilagineo, depreſſæ (*n*) prætérea, ſic ut ultra ſubſequentis vertebræ partes laterales (*o*) deſcenderent, deſinebant in apicem obtuſum, cartilagine obductum (*p*). Tertiæ (*q*), & quartæ (*r*) vertebræ partes laterales, ſolito tenuiores, pro parte ſecundâ (*s*) tectæ, cartilaginis ope a parte poſteriore cohærebant (*t*). Quartæ (*u*), ut & quintæ (*v*) apices magis adſcendebant: ſexta (*w*) atque ſeptima (*x*) erant naturales. Corpora harum vertebrarum (*y*), ut & proceſſus articulares (*z*), ſolito modo erant fabrefacta.

(*h*) Tab. VI. Fig. 1. 2. a.
(*i*) Tab. III. Fig. 2. n.
(*k*) Tab. VI. Fig. 1. c. c. Fig. 2. o.
(*l*) Tab. VI. Fig. 1. e. e.
(*m*) Tab. VI. Fig. 3. b. c.
(*n*) Tab. VI. Fig. 2. o.
(*o*) Tab. VI. Fig. 1. g. g. Fig. 2. p.
(*p*) Tab. VI. Fig. 1. d. d.
(*q*) Tab. VI. Fig. 1. g. g. Fig. 2. p.
(*r*) Tab. VI. Fig. 1. h. h. Fig. 2. q.
(*s*) Tab. VI. Fig. 1. c. d. c. d. Fig. 2. o
(*t*) Tab. VI. Fig. 1. i.
(*u*) Tab. VI. Fig. 1. h. h. Fig. 2. q.
(*v*) Tab. VI. Fig. 1. k. k. Fig. 2. r.
(*w*) Tab. VI. Fig. 1. l. l. Fig. 2. s.
(*x*) Tab. VI. Fig. 1. m. m. Fig. 2. t.
(*y*) Tab. VI. Fig. 2. b-g.
(*z*) Tab. VI. Fig. 2. h-n.

C A-

CAPUT SECUNDUM.

De Acephalis veris.

Non desunt exempla infantum, toto capite carentium, qui itaque veri Acephali dicendi sunt. Ii vero, qui hoc sensu monstrosi erant, vel solo destituti fuerunt cranio, vel præter caput, aliis, pluribus paucioribus, ad vitam magis minusve necessariis caruerunt partibus, vel & massam retulerunt informem.

Minimus videtur esse numerus eorum, quibus, omni alio sensu, saltem quoad formam externam, perfectis, truncus supra humeros, rotundo fine desinebat, nullumque adnexum caput erat. Tot quidem a variis auctoribus adducuntur casus, qui huc viderentur referri debere, ut magnum potius, quam parvum, horum numerum quisque crederet, verum si Pareum (*a*), Schenkios, patrem (*b*), filium (*c*), Licetum (*d*) aliosve evolvimus, aut ab Hallero

(*a*) Oeuvres Paris 1628. liv. 25. chap. 8.
(*b*) Observat. Medicor. rar. pag. 8.
(*c*) Monstror. Histor. mirab. Francof. 1609. pag. 1.
(*d*) De monstris ex recensione Blasii. pag. 138.

ro citatas obſervationes (*e*) intuemur, rarius ſolum caput defeciſſe, merito concludimus.

Narrat Du Cauroy, natum fuiſſe infantem absque capite, & ullo indicio ipſius, ſed quanta fides haberi huic obſervationi debeat, ex iis, quæ ſuperaddit, quisque concludet, relatum ſibi hunc caſum ab obſtetrice fuiſſe, ſe infantem non vidiſſe, multo minus examinaſſe (*f*).

Videretur in Muſeo Regis Galliarum adſervari fœtus trium menſium, quoad truncum artusque bene conformatus, ſed capite carens, quem ad Morandum anno 1746. miſit Vacher (*g*). Verum ſi adtendimus ad ea, quæ Academici Pariſini de eodem hoc fœtu, a Morando Academiæ oſtenſo, dicunt, partes alias etiam male conformatas fuiſſe, liquet (*h*).

Mappus autem verum acephalum, cui partes reliquæ omnes rite conſtructæ erant, delineavit. Huic infanti, præter caput, deërat omnino nihil. Dolendum, quod cultro

(*e*) Lib. de monſtris Oper. minor. Tom. 3. pag. 35. Elem. Phyſiol. Tom. 4. pag. 353.

(*f*) Journal des Sçavans 1696. Collect. Acad. Part. etranger. Tom. 7. pag. 27.

(*g*) Hiſtor. natur. avec la deſcription du Cabinet du Roy. Tom. 5. pag. 268. Edit. in 8.

(*h*) Hiſtoir. de l'Acad. R. des Sciences année 1746. pag. 40.

tro anatomico hocce monſtrum ſubjicere non licuerit, adeoque, præter brevem deſcriptionem formæ externæ, & exactam delineationem, prout ab anteriore & a poſteriore ſeſe exhibuit, nihil dare potuerit (*i*).

Vidit Littre fœtum ſeptimeſtrem, capite colloque carentem, cujus trunci pars ſuperior iisdem tegebatur integumentis, quibus reliquum corpus; aliumque octimeſtrem, ſolo capite deſtitutum, cujus ſupremam colli partem cutis inveſtiebat (*k*).

Stetini in Pomerania vidiſſe ſe infantem ſine capite, cui nihil ulterius videtur defuiſſe, memoriæ prodidit de Superville (*l*).

Longe major numerus eorum, quibus præter caput, etiam aliæ defuerunt partes, tantus profecto, ut tædium Lectori crearem, ſi omnia annotata exempla repeterem. Sufficiant ſequentia.

Poſt teneram, bene conformatam, puellam, in lucem emiſſam, anno 1690. Magdeburgi monſtrum acephalum fuiſſe natum, tradit Schelhammer (*m*). Artus difformes erant; corde & pulmonibus carebat; ſternum nullum conſpi-

(*i*) Hiſtor. Med. de Acephalis Argent. 1687. pag. 24.

(*k*) Memoir. de l'Acad. R. des Sciences 1701. pag. 119. 120. Edit. Amſt.

(*l*) Philoſoph. Tranſact. 1740. Num 456. pag. 303.

(*m*) Ephem. Nat. curioſ. Dec. 2. ann. 9. obſ 258.

ſpiciebatur, coſtæ autem omnes cum diaphragmate aderant, nec deficiebant abdominalia viscera.

Bononiæ 1720. natam, & paululum motam, monſtroſam puellam refert Vogli, non cerebro tantum, ſed & capite, brachiis, pulmonibus, corde, diaphragmate, hepate, liene, renibus ſuccenturiatis deſtitutam, ſpinali autem medulla ampla, renibus permagnis, rudi ventriculo, inteſtinis, veſica urinaria, utero cum annexis tubis & teſtibus, gaudentem; pedibus tamen tribus tantum digitis inſtructis, prioribus quidem digitis in eorum altero ſimul preſſe junctis, in altero vero belle diviſis; ſexuque adeo diſtincto, ut nunquam melius. Enixa eam erat mater poſt partum alius puellæ vivæ, & completæ: utraque peculiari ſuo funiculo umbilicali, placenta vero communi, ditabatur (*n*). Videtur hic fœtus idem cum eo, quem anno pariter 1720. Bononiæ ſe vidiſſe, tradit Bianchi, licet deſcriptio paulo alia ſit. Nonimeſtrem enim fœtum ſeſe ibidem obſervaſſe notat, ſine capite, ſine thorace, ſine corde, ſine pulmonibus & vaſis majoribus ſanguineis, ita ut ſumma trunci pars diaphragmate finiretur (*o*). Bianchi ſaltem inſtitutæ a Vogli ſectioni adſtitit (*p*). Una

(*n*) J. H. Vogli fluidi nervei hiſtoria Bononiæ 1720. pag. 38. A. Vallisneri Opere Fiſico-mediche. Tom. 2. pag. 302.

(*o*) De naturali in humano corpore vitioſa, morboſaque generatione hiſtoria pag. 245.

(*p*) Vallisneri loc. cit. pag. 303.

Una cum viva puella, sexto graviditatis mense, enixam mortuam descripsit Mery, cujus trunci pars superior terminabatur primâ dorsi vertebrâ. Caput, collum, scapulæ, claviculæ, brachia, deficiebant, infra umbilicum perfecta erat, sic ut solummodo in utroque pede minimus deëßet digitus. Unicæ placentæ ambæ adhæserant intra eadem velamenta, ex unico fune, sed circa mediam longitudinem bifido, dependentes. Ventre aperto ventriculus, omentum, intestina tenuia, hepar, vesicula fellea, pancreas, lien non inveniebantur, sed aderant crassa intestina una cum utero. Cœcum superiorem capacitatis partem occupabat, duæ ipsi adhærebant appendices vermiculares, & principium ipsius erat clausum. Mesenterio crassa adhærebant, venas a vena umbilicali, arterias a trunco magno accipientia. Renes, massa informi carnosa tecti, alto admodum loco deprehendebantur, indeque nati ureteres ad vesicam decurrebant. Novem costæ, cum vertebris articulo nexæ, partibus anterioribus liberæ erant, deficiente sterno, licet cartilago ensiformis adesset. Juxta corpora vertebrarum duo incedebant canales, alter a sinistro latere officio aörtæ fungebatur, alter a dextro officio venæ cavæ. Pulmones cum corde aberant (*q*).

Argen-

(*q*) Memoir. de l'Acad. R. des Sciences 1720. pag. 10. seq. edit. Amst.

Argentorati fœtus, sex circiter mensium, acephalus, dissectus dicitur. Medium pectoris occupabat excrescentia spongiosa, parvis glandulis obsita. Extremitates superiores & inferiores erant præternaturales. Ad supremam corporis partem spina dorsi versus anteriora erat inclinata, & ad dictam excrescentiam desinebat. Supra scapulas substantia fungosa erat, intra quam nullum vestigium ossiculorum cranii, cerebri, aliarumve partium capitis detegebatur. Hepar, ventriculus, lien aberant. Renes occupabant hypochondria: intestina membranæ interventu adhærebant vertebris, & canalis hic superiore in parte erat perfecte clausus. Thoracis capacitas, diaphragmate a ventre separata, parva admodum, nullum continebat viscus (*r*).

Exactam anatomen fœtus sine capite, collo, pectore, corde, pulmonibus, ventriculo, hepate, liene, pancreate, & parte intestinorum tenuium, dedit Clar. Winslow. Mater, in lucem emisso puero bene conformato, hunc, ventre, lumbis, coxis, artubusque inferioribus compositum fœtum peperit, dimidium ergo fœtum referentem, & longitudine sua octo pollices non superantem. Crassities coxarum femorumque enormis erat. Superior pars, rotunda, iisdem integumentis investiebatur, quæ reliquum

(*r*) Memoir. de l'Acad. R. des Sciences année 1740. pag. 822.

liquum corpus tegebant. Crura incurvata, pedes contorti, digiti præternaturales erant. Funis umbilicalis cum demiſſiori, quam cæterum ſolet, abdominis loco cohærebat. Ad diſtantiam ſesqui lineæ ſupra umbilicum parva eminentia aderat cutanea, & a latere dextro ſimilis, minor. — Secta cute, membrana adipoſa, ſimilis madidæ ſpongiæ, ſeroſum humorem magna copia emittebat. Inter cutem & telam celluloſam ſupra eminentiam cutaneam, muſculus conſpiciebatur, tenuis, excolor; qui ſummitatem corporis infantis conſcendebat, & a poſteriore usque ad infimam lumborum partem deſcendebat. Supra dictam eminentiam cutaneam musculus hic ex puncto quaſi incipiebat, fibræ autem, adſcendendo, radiorum adinſtar, divergebant, donec dictum attingebant locum, ubi in celluloſa videbantur evanescere. Nihil aliud muſculoſi circa ventrem detegebatur, &, inter cutem atque peritonæum, præter craſſam celluloſam, & pauca vaſa ſanguinea, nihil erat. — Ventre aperto, mox inteſtina ſeſe offerebant. Deficiebant ventriculus, hepar, lien, pancreas, veſicula fellis, omentum, duodenum. Inteſtina reliqua meſenterio adhærebant: extremitas eorum ſuperior perfecte erat clauſa, inferior ſolito modo & loco deſinebat. Veſica urinaria, ferme naturalis, urachum, vaſaque arterioſa, nexa monſtrabat. Vena umbilicalis, poſtquam receſſerat a fune umbilicali, &

E ab-

abdomen intraverat, formabat truncum, admodum brevem, qui recta adſcendens ſeſe infigebat baſi eminentiæ cutaneæ, conjuncta ibi cum trunco alius vaſis, ex eadem baſi exeuntis, quod inflexum pone inteſtina deſcendebat, ferme in eundem modum, ac aörtæ pars inferior, & plures emittebat ramos. —— Eminentiâ cutaneâ diſſectâ, ſublatisque hunc in finem integumentis, hoc in loco ſatis craſſis, inclуſus ipſi conſpiciebatur ſaccus membranaceus, albus, ex parvis cellulis membranaceis, humore ſeroſo-lymphatico plenis, compoſitus; harum autem conformatio & diſpoſitio circa aperturam venæ umbilicalis & ſimilem trunci arterioſi, inveſtigari non poterat. Aderat ren unicus, magnus, naturalis, ſed transverſim vertebris lumborum impoſitus, ſic ut concava pars inferiora verſus dirigeretur; variæ hunc renem intrabant arteriæ, ſed nulla partem concavam, ex qua duo exibant ureteres, ſolito more deſcendentes. Capſulæ atrabilariæ aberant. —— Vaſorum arterioſorum decurſus erat ſingularis. Continebant ſimilem humorem, qualem ſaccus, eminentiæ cutaneæ incluſus. Ne guttula quidem ſanguinis conſpiciebatur. Venarum nullum apparuit veſtigium. —— Oſſa ferme omnia bene conformata erant. Tria metacarpi detegebantur, & tres ordines digitorum. Patellæ deficiebant (s).

Una

(s) Memoir. de l'Acad. R. des Sciences année 1740. pag. 811.

Una cum vivis ſanisque gemellis in lucem emiſſum monſtrum deſcribitur ſine capite, thorace, brachiis (*t*). Abdomen cum partibus inferioribus & genitalibus rite erat conformatum; pedes vario modo intorti; utrique tres adhærebant digiti, quorum medius, in ſiniſtro latere, ex duobus, minoribus, concretis invicem, conſtabat, & duplici inſtructus erat ungue. Abdomen craſſa, ſpongioſa, carne, compoſitum, cavitate parva gaudebat, præter renes, inteſtinum, & veſicam urinariam, nihil continente.

Fœtum octimeſtrem obſervavit de Superville, ſine capite & brachiis, ſolo abdomine, artubusque inferioribus, conſtantem. Unica intus erat capacitas, cujus in ſuprema parte veſica parva conſpiciebatur, ſed quæ præter pauca inteſtina, duos renes, veſicam urinariam, ac dextrum teſticulum, continebat nihil. Caro admodum dura erat. Cor, pulmones, ventriculus, hepar, lien, pancreas, meſenterium, aberant (*u*).

Deſcripſit quoad formam externam fœtum, nono graviditatis menſe, una cum alio in partu defuncto, natum, capite,

(*t*) Breslauiſche Sammlungen von Natur-und Medicin-Kunſt- und Literatur-Geſchichten 1722. Jun. pag. 626. Conf. etiam J. C. Kundmann Seltenheiten der Natur und Kunſt. pag. 809. Tab. 16. Fig. 3. 4.

(*u*) Philoſoph. Transact. vol. 41. pag. 303. 1740. n. 456.

pite, corde, pulmonibus, ventriculo, liene, pancreate, hepate, renibus, destitutum, Le Cat, ejusque sectionem anatomicam dedit (v), quam observationem olim exacte communicavi (w).

Dicitur etiam adservare Cl. Sue monstrum, cujus caput, pedes, & extremitates superiores deficiunt, inferior trunci pars & pedes adsunt, nullum vero umbilicalis funis vestigium reperitur (x).

Simile denique monstrum examinare & mihi licuit, quemadmodum alibi dixi (y), idemque hoc delineatum exhibetur (z).

Veri acephali subinde massam informem retulerunt. Pertinet huc Everhardi observatio (a), quam repetiit Blasius (b). Monstrosus hic fœtus, pro carnea mole duntaxat habitus, sine capite, collo, pectore, brachiis, instructus solummodo erat lumbis atque natibus, quas excepere femora, crura, pedes, quorum dexter tribus tantum munitus digitis, ac

(v) Philosoph. Transact. vol. 57. part. 1. pag. 1.
(w) Natuur-en Geneesk. Bibliotheek VI. D. pag. 117. seq.
(x) Burdach de læsione partium, fœtus nutritioni inservientium. pag. 5. not. b.
(y) Observat. Anatom. Patholog. Lib. 2. pag. 101. not. z.
(z) Geneeskundige Jaarboeken I. D. 2. st. pag. 113.
(a) Descripta hæc est in libro, cui titulus: lux e tenebris effulsa ex viscerum monstrosi partus enucleatione. Medioburgi 1663.
(b) In Appendice ad Licetum de monstris pag. 300.

ac œdematofus admodum; finifter quatuor digitis gaudebat, & ambo decuffatim excurrebant. Aderant podex, membrum virile, ac umbilicalia vafa longo fatis itinere placentam uterinam fubeuntia, iisque glandula quædam incubuit. Ultima lumborum vertebra in apicem defınebat. Diffecto corpusculo, neque cor, multo minus pulmones, neque lienem, renes, veficam urinariam, neque inteftina obtegens omentum reperire licuit. Unicum hepar, vafis fuis inftructum, & ratione corpusculi mole vaftiffimum, ac inteftina, pauca, vacua, breviffima, fuo colligata mefenteriolo, pluresque glandulæ, in peritonæo fuere recondita. Ventriculus nifi fuperioris inteftini pars quædam expanfior, craffiorque apparuit. Cœcum inteftinum non aderat. Colon ob incifuras facillime diftingui potuit. Rectum imperforatum extitit. Jecur veficula fellea poroque bilario caruit.

Ovum, ab utero ejectum, circa feptimum graviditatis menfem, una cum ingenti mole veficularum, examinavit Vallisneri. Magnitudo erat ovi anferini; continebat molem imperfectam & morbofam. Caput, pedes, & crura deërant, folus corporis truncus, ruditer compactus, obfervabatur, & in eo cor erat amplum cum aörta & vena cava inter geminos utriculos, qui pro pulmone habiti funt. In imo ventre informis fanguinea moles vices hepatis ge-

rebat. Loco pancreatis & lienis gemina congeries incomposita glandularum apparuit. Ventriculus cum elongatis intestinis mollibus & friabilibus patuit (*c*).

Observavit etiam Mappus massam deformem, ex qua intestina propendebant nuda, cui infimus erat uterque pes, alter plenior, alter extenuatus. Cute incisa & remota, inferiorum artuum ossa, carnibus tecta; cum ossibus innominatis & sacro, carne itidem non destitutis, molem constituere, manifestum erat (*d*).

Talem informem molem paucis etiam descripsit, & delineavit Burton (*e*).

Huc denique accensendum videtur monstrum, cujus descriptionem delineationemque dedit Buttner (*f*). Caput, brachia, deficiebant; pedes, genitalia, difformia erant; anus clausus, &, quoad viscera interna multi etiam observabantur defectus: cor enim, pulmones, ventriculus, hepar, lien, pancreas, renes, testes deerant, & intestinorum canalis brevis admodum erat. In sceleto non minus variæ difformitates notabantur.

(*c*) Malpighii Oper. posth. pag. 87.
(*d*) Histor. Medic. de Acephalis pag. 25.
(*e*) An Essay towards a complete new system of Midwifry pag. 274. Tab. 17. fig. 1.
(*f*) Anatom. Wahrnehm. pag. 188.

C A-

CAPUT TERTIUM.

De acephalis, minus proprie dictis.

Ad Acephalos, improprie dictos, refert citatus antea Mappus (*a*), 1. tales, qui primo solum intuitu acephali omnibus videntur, sed rite examinati caput monstrosum habent; 2. qui parte capitis carent, fronte, cranio, cerebro; 3. qui gemellis adhærentes colletenus, ex pectore aut ventre illorum integri pendere visi sunt, capite quasi in ventre aut pectore gemelli fratris aut sororis recondito, qualia observata, ut alii enumerarunt, sic & Mappus plura collegit (*b*).

Dicen-

(*a*) Histor. Medic. de Acephalis pag. 15. seq.

(*b*) Ipse, casum hujus generis describens, observationes similes, bene multas, adduxi, in Nov. Act. Physico-Medic. vol. 4. pag. 150. Meretur pueri monstrosi historia hic paucis repeti. — Infra sternum pueri, omni sensu perfecti, inter cartilagineos costarum spuriarum margines, magis ad dextrum, quam ad sinistrum latus, abdomini adhærebant nates, femora, crura, ac pedes alterius infantis, per solam cutem, quæ latitudinem dimidii pollicis non excedebat. Linea, qua nates separari solent, non erat distinguenda, & nulla ani comparuit apertura, & in ipsius loco cutis exiguam exhibebat foveam. Genitalia aderant nulla, sed eorum loco pars quædam, ex duplicata cute constans, nulla apertura prædita, ad dextrum latus

Dicendum nobis præsertim erit de illis, qui secundo loco memorati sunt, casibus, de iis itaque infantibus, qui instar nostri, hoc opusculo descripti, capite gaudent, sed adeo deformi, ut locus pro cerebro ferme nullus supersit, illudque ea propter una cum ossibus variis, aliorumque partibus, deficiat.

Qui autem observata talia annotarunt, vel externam tantum conformationem delinearunt, vel anatomen minime exactam instituerunt (c), de his itaque non dicam, sed exem-

tus reflexa, compressa, & hac sub parte linea transversa cutem dividebat. ——— Femora ferme recta versus latera procurrebant; cum iis ad angulum parum acutum connectebantur crura. Pedes erant perfecti. Tertio a partu die infans obierat, convulsionibus validis, quæ totum corpus, &, referente matre, adnexas etiam partes adfecerant, vexatus. ——— Columbus anatomen talis monstri descripsit. Anatom. lib. 15.

(c) Mauriceau observat. sur la grossesse & l'accouchement des femmes obs. 348. Velschii Observat. Med. Episagmate 9. in Ejusdem sylloge Curat. & Observat. Medicinal. Van Meekeren Genees- en Heelk. Waarnem. pag. 445. Bartholini Cent. 1. hist. anatom. 83. pag. 124. Van Horne in litteris ad Wepferum in Ephem. Nat. curios. Dec. 1. ann. 3. pag. 223. Slegel ib. pag. 224. Hunerwolf Ibid. Dec. 2. ann. 9. obs. 98. Journal des Sçavans 1697. pag. 581. Os occipitis, ossa verticis, tota pars ossis frontis, quæ in superciliis ad suturam coronalem sese extendere solet, partes squammosæ ossium temporum aberant. Vixerat infans quatuor vel quinque dies. ——— Göckel Consil. & curat. medicin cent. 2. obs. 50. Littre Histoir. de l'Academie R. des Sciences 1700. pag. 58. Edit. Amst. 1701. Mem. pag. 120. La Motte traité des accouchemens pag. 542. A pedibus ad palpebras superiores bene formata erat puella, sed loco ossium

exempla annotabo, quæ cum noſtro, vario ſenſu, conveniunt, & ad illuſtrandum illud inſervire poſſunt.

Caput infantis, cerebro carentis, quem vidit Mauritius Hoffmannus (*d*), plane monſtroſum erat, facies deformis fere caninam exprimebat, auriculis pendulis; oculi ſolitæ magnitudinis eminentiorem faciëi partem occupabant. Frons, calvaria, cerebrum, & cerebellum ſeſe non offerebant. In parte, faciëi oppoſita, durum quoddam corpus, figura primæ vertebræ, alata, carnea mole obductum, protuberabat, ſub quo foramen inſigne penetrabat ad vertebrarum cervicalium

ſium frontis, verticis, occipitis, lamella oſſea erat, intime nexa illis partibus, ad maxillam ſuperiorem pertinentibus, quibus cerebrum incumbere ſolet. Cerebrum nullum erat. Sub lamella externa dicti oſſis ſubſtantia ſpongioſa & tenera deprehendebatur. —— Denys ampt en pligt der Vroedmeeſters pag. 197. fig. 5. 6. Blanchott in ſelect. Phyſico-oeconom. Stutgardiæ 1749. 2. ſt. pag. 127. Pettman Nov. Act. Phyſ. Medic. Tom. 3. pag. 493. Cl. van Doeveren Obſervat. Academ. pag. 45. Fœtus, de quo agit, capitis, collo breviore ſuffulti, ſuperiore parte maxima erat deſtitutus. Cranii quippe galea fere a ſuperciliis, oculos permagnos & valde protuberantes ſuperne definientibus, usque ad imam occipitis partem deërat; oſſa temporum compreſſa, & in duo quaſi tubera nonnihil elevata erant. Oſſium defectum adimplebat maſſa ruberrima, deformis, cerebri rudera exhibens, tenui membrana tecta, humorem ſanguinolentum, per foraminulum, quod durante partu factum erat, effundens. Cultro anatomico fœtum non ſubjecit. ——— Acrel tal om fostrets sjukdomar i Moderlifvet. Stockh. 1770. pag. 24. J. Bang Societ. Medic. Havnienſ. Collect. vol. 1. pag. 92.

(*d*) Ephem. Nat. Cur. Dec. 1. ann. 2. obſ. 36.

calium & dorſalium thecas, quæ, licet membrana quadam firma ſuccinctæ, omni tamen medulla deſtitutæ conſpiciebantur. Diſſecto cadavere, nullibi præterquam in capite naturæ defectus inſignis notabatur. Figuras capitis, ab anteriore & poſteriore viſi, ut & oſſium mundatorum adjecit Obſervator, ſed tales, ut partes ex iis determinare non liceat. Nec accuratior in hisce fuit Kerkringius (*e*), qui deſcripſit, & delineavit infantem ſimilem, cujus caput cum noſtro in multis convenire videtur. Exactam vero talis caſus inveſtigationem inſtituit, & cum Wepfero communicavit Harderus (*f*). Puellæ in loco naturalis hiatus oſſa cranii in peripheria ſeſquipalmæ latitudine diſtabant, aperta plane ac late ſuperiori cranii parte, ac ſi ab oculorum ſummitate ſupra aures ad occiput usque cultro lato prædicta oſſa eſſent abſciſſa. In medio divulſorum oſſium propullulabat, loco cerebri, maſſa quædam, carnea, ſolidior intus, & extus ſaturato rubore perfuſa, ex quatuor vel quinque portionibus, ceu adunatis glandulis majoribus, compoſita, quæ tamen nec cerebri anfractus vel mæandros, nec cerebrum & cerebellum ullatenus exprimebant. Maſſa hæc membrana valida tecta fuit, qua adaperta, nihil præter carnem

(*e*) Spicileg. Anatom. obſ. 23. pag. 56. tab. 9.

(*f*) Ephem. Nat. Cur. Dec. 1. ann. 3. pag. 224.

nem ſanguinolentam viſum eſt, atque veſiculas, in dextro latere eminentiori aquâ flavâ plenas. Nulli ventriculi vel eorum veſtigia detegi potuerunt, multo minus reliquarum cerebri partium apparatus. Inter protuberantias anteriores ac poſteriores, digito leniter divulſas, ductus erat ſatis patulus, ut calamum ſcriptorium admitteret, in ſpinalem medullam deſinens, quæ hic ad naturalem conſtitutionem quam maxime accedebat. Rudimenta nervorum mollium, fractu facilium, ab utroque latere in baſi maſſæ carneæ, & principio ſpinalis medullæ, comparuerunt.

Deſcribit ipſe Wepferus (g) puellam, quæ diem circiter vixit, ſed vitæ hujus uſuram, convulſionibus attrita, amiſit, cujusque caput monſtroſum erat. Primo intuitu occurrebat moles convexa, rubicunda, anfractuoſa, ſimilis fere cerebro jam denudato, ſuperficies vero rubicundior & quaſi carnoſa erat. In dextro latere, blanda manu, membrana rubicunda, tenui, ſeparata, tota moles conſtare viſa eſt ex plurimis veſiculis, tenuiſſimorum filorum ope inter ſe cohærentibus, majoribus, minoribus, limpidiſſimam aquam continentibus, vices cerebri ſupplentibus. His ablatis baſis cranii maximam partem plana erat. Oſſa petroſa utrimque & anterius criſta galli leviter prominebant, cribro-

(g) Ibid. pag. 205.

brosum os videbatur obliteratum. In media basi, ubi sella equina ossi sphenoïdi insculpta est, sinus erat superficiarius, in quo duo inveniebantur corpuscula, phaseoli magnitudine, juxta se posita, quibus in parte postica aliud rotundum, pisi mediocris magnitudine adjacebat. A tribus illis corpusculis medulla spinalis, in progressu amplior, procedebat per sinum alium superficiarium, ad foramen magnum occipitis. — Tria hæc corpuscula medullosa erant, subcineritia, æqualia, anfractibus & sinibus ferme destituta. Ab illis antrorsum duo nervi ad oculos pergebant; ab utroque latere procedebat nervus major, foramini ossis petrosi insertus. Aliæ fibrillæ ex lateribus dictorum corpusculorum prodibant. Aberat os frontis ad cristam galli, syncipitis, temporum, lambdoïdei maxima pars. In facie omnia rite erant conformata.

Infanti, quem vidit Saviard (*h*), maxima pars ossis frontis, occipitis, temporum deficiebat, & tota aberant verticis ossa. — Magnum ossis occipitis foramen tectum erat membranâ, simili duræ matri, & in hac sinus erant laterales, unde sanguis sese evacuabat in jugularem internam. — A latere sellæ turcicæ duo cernebantur corpora spongiosa, quorum alterum magnitudinem nucis juglandis, alte-

(*h*) Heelkund. Waarneem. pag. 174.

alterum olivæ habebat. —— Vixit ſex horas. —— In altero infante, quem idem obſervavit (*i*), aderat ſolummodo pars inferior oſſis frontis, quæ ſuperiorem portionem orbitarum facit; parva linea ab oſſiculis naſi ſeſe extendebat ad ſellam turcicam, pro parte oſſe frontis tectam. Verticis oſſa aberant; occipitis non niſi pars inferior conſpiciebatur, quæ foramen magnum format; hoc autem, a poſteriore planum, ad altitudinem ſex linearum adſcendebat. Supra hoc foramen rubicundus ſeſe offerebat tumor, cum medulla ſpinali communicans, ſanguine repletus. Squammoſa oſſium temporum pars deficiebat, multiforme aderat; ſed cribriforme cum criſta galli non conſpiciebatur. Vixit quatuor dies, ſeſe movebat, ſugebat, clamabat.

A ſana matre, nullum omnino malum per totum graviditatis tempus paſſa, natus puer traditur, omni modo bene conformatus, ſi ſolum excipiatur caput, cujus pars ſuperior, depreſſa, inæqualis, integumentis rubris tecta. His ſeparatis os frontis videbatur in os multiforme depreſſum; partes ſquammoſæ oſſium temporum deërant, ut & oſſa verticis; occipitis oſſis ſola aderat baſis, quæ conjungitur cum multiformi, & in media ipſius parte erat foramen pro medulla ſpinali. Cerebrum nullum. Caroti-

(*i*) Heelkund. Waarneem. pag. 180.

rotides & vertebrales in membranam, oſſa tegentem, parvos ſpargebant ramos. — Medulla ſpinalis infra tertiam vertebram incipiebat, conſueto modo nervis originem præbens. Oculi, qui ad ſummitatem frontis videbantur poſiti, & maxime prominebant, erant naturales, omnibusque ſuis gaudebant nervis. In facie nil notatu dignum occurrebat. — Adfirmabat obſtetrix, vivum in lucem prodiisſe hunc infantem. Gravida motus maxime moleſtos circa finem geſtationis perceperat (*k*).

Caput puellæ, quam examinavit Monton (*l*), parte maxima carebat. Pars ſuperior oſſis frontis, oſſa verticis, partes ſquammoſæ oſſium temporum, pars ſuperior oſſis occipitis deſiderabantur. Loco cerebri ſaccus erat, ferme rotundus, ex dilatata dura matre formatus, materiam rubellam, ſpongioſam, fibroſam continens, unde nervi originem ducebant. Ad tertiam usque colli vertebram ſeſe extendebat ſaccus hicce. Pars inferior & poſterior osſis occipitis ſeceſſerat in portiones duas, & colli, dorſique vertebræ pariter a poſteriore hiabant usque ad primam lumborum, ac tegebantur dura matre, non cute, quæ, fiſſa, & in utroque latere cicatrice obducta videbatur.

Unde-

(*k*) Buſſiere in Philoſophical Transact. N. 251. pag. 141.

(*l*) Lettre a Mr. Andry au ſujet d'un Enfant monſtreux. Journal des Sçavans. Août 1722. pag. 186.

Undecim horas poſt partum vixit puer ſeptimeſtris, a matre morboſa in lucem emiſſus, cujus cranium ſimili laborabat deformitate, ac in præcedente infante. Os frontis, occipitis, & oſſa bregmatis plane aberant. Oculi ſummum tenebant faciëi, ſuis orbitis vix incluſi. —— Tota facies referebat faciem capitis, cui, conſueta methodo conſuetaque dimenſione, cranium eſt ſerrâ amputatum: ſaltem hic ora oſſium, a natura aberrante, ita decurtatorum communi integumento eousque erat coöperta, quo membrana quædam reliquam cranii baſin in plano contegebat; ſaltem in medio fere hujus ſpatii prominebat os ſphenoïdes nudum, & inæquali bifida facie ſtatim conſpicuum. Expanſa ſuper planam baſin cranii dicta membrana rubicunda & ſanguine ſuffuſa apparebat, ſuisque ſulcoſis tractibus ita transparentibus, ſpem ante aperturam faciebat ſubtus latentis cujusdam tenuis cerebroſi tractus, ſed ſpes fefellit. In medio baſeos cranii conſpicui inæquales, & bifidi quaſi proceſſus oſſis ſphænoïdis, nonnullis corneæ excreſcentiæ eſſe videbantur. In poſtica occipitii parte membranæ ſuper extenſæ rotundum habebant foramen, per quod ſtilo explorare licebat, hic latere aliquid cerebri. —— Reliquæ corporis partes erant bene fabrefactæ. ——— Membranis, baſin cerebri contegentibus, decuſſatim diſſectis, nihil in anteriore baſeos cranii parte, ubi alias bina cerebri hæmiſphæria eſſe

ſolent,

ſolent, inventum fuit, quam membrana, venoſis tractibus turgida, ſanguine quaſi ſuffuſa. — Sub iſta autem membranæ parte perforata, quæ occipitii baſin contegebat, ſtatim in conſpectum venit medulla ſpinalis, inter quam & os ſphænoïdes bina cerebroſa hæmiſphæriola cum interjacente conariolo conſpiciebantur, quæ reclinata uni quartæ ſegmenti cutanei, in crucem facti, parti adhærebant. — Ex medulla ſpinali nervi oriebantur. Duo exiles ad anteriorem cranii baſin procedebant, & inde ad oculos. Sed nervorum diſtributio non exacte inveſtigata eſt (*m*).

Celebris olim Holmienſis medicus van Horne Bromelio diſſecandum obtulit infantem maſculum, novimeſtrem, mortuum editum, cujus truncus & extrema ſatis bene formata erant, ſed vultus deformis. Tota quippe cranii pars ſuperior, ſerrâ quaſi in orbem ablata, deërat, deficientibus ejuſdem binis oſſibus frontalibus, ſyncipitis, & maxima parte temporalium atque occipitis, cujus tamen extremitati, adhuc ſuperſtiti & inclinatæ, cutis capillata & calloſa quaſi adhærebat. Totum capitis globum dura mater nuda & naturalis obtegebat, qua ſublata proceſſus quidam falciformis, & ſimul laterales, ſub eadem obſervabantur, ſed ne minimum quidem cerebri & cerebelli vel medullæ

ob-

(*m*) Act. Medic. Berolin. Dec. 1. vol. 8. pag. 7. ſeq.

oblongatæ veſtigium, verum illorum loco totam cavitatem adimplebat lympha rutilans. Medulla ſpinalis theca ſua vertebrali integra continebatur, auditorii etiam, optici, & ad oculos, linguam, naſumque excurrentes cæteri nervi, exiles, & quaſi membranacei, per foramina ſua diffundebantur, ſed unde ortum traxerint, & quomodo vaſa arterioſa & venoſa diſtributa ſint, ob partium corruptelam, effuſumque ſanguinem mucoſum, certius cognoscere, non licuit (*n*). —. Hoc in caſu & frontis & occipitis partes majores ſupererant, quam in noſtro.

Exempla, quæ hactenus enarravi, quæque non omnia æque accurate deſcripta ſunt, magis minusve, non autem perfecte conveniebant cum obſervatione, quam primo capite dedi; aſt illi caſus, quos memoriæ prodiderunt Morgagni, Haller, Buttner, talis naturæ ſunt, ut ferme ſimiles, ſi non plane easdem, deviationes exhibeant, & ea propter vel tanto magis hic ſubjungi mereantur, quia ex noſtris figuris horum virorum annotata non parum illuſtrari poſſunt.

Ter infantem, cerebro deſtitutum, cultro anatomico examinavit Ill. Morgagni, & omnes hosce caſus, qui annotarentur, dignos cenſuit, nullum vero figuris illuſtravit.

(*n*) Acta Litterar. Sueciæ anni 1725. pag 98.

vit. Breviter de primo casu, quem una cum Vallisnerio vidit, agit (*o*), dicitque, infantem, optimo habitu totius corporis, cunctisque visceribus rite constitutis, præditum, cerebro cerebelloque caruisse, nervos autem eodem modo sese habuisse, ut sanissimo cerebro solent. Huic, ut alibi monet (*p*), cranii nihil, præter basin, erat, neque hæc tota, nam quicquid de ipsa esse solet, post magnum ossis occipitis foramen, desiderabatur. Prolixius vero, & admodum exacte, cranium alterius infantis describit (*q*).

Collum huic infanti nullum, nullum occiput, nullum syncipút, frons nulla; pro his omnibus membrana erat, laxa, rubicunda, mediocri tenuitate, nisi qua in hydatidem unam aut alteram majusculam haud procul ab anterioribus finibus, nonnihil crassescebat. Sub his oculi, cum anterior pars maxima deesset orbitarum, antrorsum prominebant. Ab lateribus pariter utriusque auriculæ pinna, deorsum concidens & convoluta, speciem insolitam exhibebat. Hæc tamen si excipiantur, & dexter pes introrsum contortus, reliquum faciëi, atque adeo corporis, ubique ferme secundum naturam constitutum, & probe nutritum apparebat, magnitudine, quæ fœtui semestri aut paulo majori

(*o*) Adversar. Anatom. 2. animadv. 35. pag. 72.
(*p*) De sed. & caus. morb. Epist. 12. art. 6.
(*q*) Epistol. Anatom. XX. artic. 56.

jori convenire videtur. Sublata rubicunda membrana, quæ integumentorum, offeique fornicis cranii loco erat, nihil illi, nisi cranii basis, suberat, & hæc informis atque imperfecta; quippe maximam partem efficiebant ossa petrosa, prædura, & secundum naturam se habentia; nihil usquam cerebri, nihil cerebelli, nihil oblongatæ medullæ, nihil incipientium nervorum. Optici, ab oculis introrsum investigati, intra crassitiem basis cranii finiebantur. Qua vertebræ cervicales esse debuissent, foramen ad summam dorsi spinam conspiciebatur, non parvum, & secundum ejusdem longitudinem illic apertum. Intra hoc spinalis medullæ initium conspiciebatur. Hæc repente ibi & per se incipiebat, inde per universum spinæ tubum producebatur. Nervi, ex hac ex ordine emissi, erant tenues; medulla ipsa ab summo ad imum prætenuis, & ex rubente tunica, sed non ex medullari constabat substantia. Itaque spinæ tubus erat propemodum inanis, & illius parietes rubicunda investiebat membrana, ejus simillima, quæ pro cranii fornice fuit, ut pro dura matre utrobique haberi debuerit.

His addit sectionem puellæ a Santorino institutam, sibique ab amicis communicatam (*r*). Corpus optime nutritum ea magnitudine erat, quæ conveniret justo partus tempore

(*r*) De sed. & caus. morb. Epist. 12. art. 6.

pore in lucem emissæ puellæ, ut hæc statim a partu mortua erat. Summum duntaxat caput valde erat depressum, a quo cum sublata esset membrana crassa, capillatæ cuti penitus connata, non cranii fornix, non cerebrum; quæ nusquam erant, sed quædam quasi vesica conspiciebatur, in qua nil nisi aqua flava. Ab hac vesica; quæ anteriora tenebat, prorsus sejuncta in cranii basi, atque adeo in ipsa medullæ oblongatæ sede, erat particula, nucleo amygdalæ non major, quæ cerebelli loco esse posset.

Tertium exemplum, quod Cl. Morgagni memoriæ prodidit (*s*), quoad cerebrum, maxillam inferiorem, cum nostra observatione convenit. Nullum apparebat collum, supra oculos vix aliquid erat frontis, ex eoque loco pro communibus corporis integumentis, una erat membrana rubra, quæ capitis, minime ibi extuberantis, imo in posteriora declivis, superiora obducens, per medium dorsum ad thoracem ferme infimum pergebat, quanto magis descendens, tanto minus lata; sub qua posteriore membranæ parte assurgebant protuberantiæ duæ osseæ, ut videbantur; quæ singulæ a singulis lateribus capitis profectæ, & quo longius ab ipso descendebant, eo minus elatæ, magisque inter se accedentes, spinam subesse bifidam indicabant. —— Sub inci-

(*s*) De sed. & caus. morb. Epist. 48. art. 50.

incisa capitis membrana rubra, quæ erat tenuis, nihil quod pro cerebri, cerebelli, & oblongatæ medullæ reliquiis accipi posset; apparuit, nisi duo quasi cornicula, quæ crassa, mollia, & ex rubro fusca, singula in singulis anterioribus basis cranii lateribus prominebant, dissecta enim, præter concretum sanguinem, mucosam quamdam ostendebant materiam. Iis corniculis illa ossis frontis pars suberat, quæ fornicem orbitæ posteriorem facit; nam anterior deërat, deërantque syncipitis ossa, & de osse occipitis quidquid non est, ante magnum, quod nullum propterea hic erat, ipsius foramen. Temporum autem ossa erant quidem, sed deorsum in latera retrorsumque protensa. Ad quorum illa foramina, quæ auditorii ingrediuntur nervi, frustra horum nervorum, ut aliorum pariter, in hac cranii basi, quærebantur initia. —— Maxillæ inferioris ea erat longitudo, ut ultra superiorem, quamvis hic inter descendendum valde in anteriora protensam se antrorsum extenderet. Intervallum inter partem dextram & sinistram longius quidem, sed multum, quam consuevit, angustius erat, & hoc singularis insuper arctabat utriusque crassitudo. Ad menti inferiora ambæ hæ partes in unum os coaluerat. —— Spina erat bifida, & singulari ratione incurvata. Huic observationi adjunxit Morgagni aliam Valsalvæ (t), aliam Baronii (u),

Septi-

(t) De sed. & caus. morb. Epist. 48. art. 48. 49.
(u) Ibid. art. 53.

Septimestri fœtui, quem secuit Hallerus (*v*), facies justo brevior erat, oculi valdé prominuli, frontis insolita brevitas. Deërat frons pene tota, & supra oculos cutis cum dura matre continuabatur. Deficiebat omnis illa ossea compages, quæ a superciliis ad crucem occipitis convexa, & ovi dimidium referens, capitis fornicem efficit. —— Cerebri loco nihil aderat, incisa dura, & in hoc corpusculo mire carnosa membrana, præter glandulosa quædam corpuscula, non dissimilia lymphaticarum glandularum. Nudatis ossibus, os petrosum inter omnia ossa cranii elatissimum & nudum erat, quod caput utrimque terminabat. Foramina cæterum solita vasorum, & nervorum & carotidum trunci & fossæ jugulares suis locis reperiebantur, nervorumque consuetæ viæ, inque ipsis aliquot funiculi. Sella equina & processus clinoïdei legitimi aderant; verum deërat ossi frontis perpendicularis lamina, ea vero, quæ, horizonti parallela, orbitæ lacunar perficit, brevior justo remanserat, unde indecora oculorum prominentia, pulsis quasi antrorsum a depresso osse oculis. Squammosum os inclinatum erat, & in horizonti parallelam planitiem reflexum, in cranium introcesserat, nullo manente elevatæ laminæ

(*v*) Opusc. Anatom. pag. 282. seq. Eundem hunc casum, titulo Exempli deficientium ossium cranii, descripsit etiam tractatu de monstris Oper. min. Tom. 3. pag. 13.

minæ temporalis veſtigio. Syncipitis oſſium ne veſtigium aderat. Sed & occipitis os vix aliquantum ſuper magnum foramen adſcendebat, tota ea parte mutilum, quæ poſteriorem capitis rotunditatem perficit. Vertebræ colli tantum quinque fuerunt, earumque quinta, amplior, hiabat. Spinalis medulla inebriata quidem rubro gelatinoſo liquore, adfuit tamen, dura ſua, & molli, membrana & arachnoïdea defenſa.

Puellam, poſt enatum puerum vivum, mortuam in lucem emiſſam, ſine cranii fornice, cerebroque, deſcribit Buttner (*w*), & hæc obſervatio magis, quam ulla alia præmiſſa, cum noſtra convenit. Corpus, artusque bene erant conformati, ut in juſto tempore enatis. Oculi multum prominebant. Convexa cranii pars aberat, & videbatur fornix ſerræ ope ablatus. Cutis frontem ſolito modo tegebat, ſed, ubi ad planam capitis partem devenerat, albido margine circumcirca terminabatur, a quo membrana tenuis mollis, fuſca, tres pollices longa, totidemque lata oriebatur, quæ tamen veræ cutis, ſed hic degeneratæ, continuatio videbatur. Media in parte apex oſſiculi cujusdam prominebat, & ante hunc apicem foramen erat, inſtar valvulæ, quod ſtilum admittebat, quæ ſub dicta tenui membrana

(*w*) Anatomiſche Bemerkungen pag. 92. 100. ſeq.

brana fic potuit moveri, ut conftaret, hanc offibus non adhærere. Offa, quæ fuperiorem cranii partem formant, aberant; in nucha molle quid detegebatur, parvumque foramen, per quod ftilus immitti potuit, & ex quo medullofi aliquid proveniebat. — Separata membrana a fubjectis offibus, ne minimum cerebri aut cerebelli fefe offerebat; bafis cranii offea mox in confpectum veniebat, & prominens offeus apex erat illa offis occipitis pars, quæ cum pofteriore parte bafeos offis multiformis, feu fellæ turcicæ, connecti femper folet, & huic medulla oblongata incumbebat. Carotides arteriæ, cervicales, finus laterales duræ matris aderant. Ex medulla oblongata omnes ferme prodibant nervi. Optici vero originem trahebant ex parva portione medullari, a quoque latere offis frontis fita. — Crifta galli non confpiciebatur, fed ad partem offis frontis fuperftitem videbatur definere fella turcica, cujus figura etiam infolita erat. — Superiores offis frontis partes deficiebant, illiusque lamellæ, quæ fupremam cavi oculi partem formant, erant admodum tenues; cava hæc ergo folitam non habebant profunditatem. Verticis offa duo una cum fquammofis defiderabantur, aderant vero petrofa. Offis occipitis pars fuperior non animadvertebatur, fed in utroque latere portio inferior hujus partis, cum qua pars lateralis ejusdem, offis conjungitur (os occipitis enim in neonato ex quatuor par-

partibus conſtat) ſupererat, & verſus exteriora in apicem deſinebat, qui, oſſi temporum incumbens ad frontis os ſeſe extendebat. Hæ duæ portiones, ubi dura mater medullam ſpinalem in ſpecu vertebrarum comitatur, non junctæ, ſed ab invicem ſeparatæ erant. —— Palatum fiſſum erat, eique duplex adhærebat uvula.

Bene conformata cæterum hæcce puella vixit, ſeſe movit intra uterum, ſicque confirmavit, absque cerebro fœtus vitam ſubſiſtere poſſe; ſed & tales infantes ſubinde (ut caſus alii, allati, etiam probarunt) vivos in lucem prodire, atque per aliquot temporis ſpatium vitam protrahere poſſe, eidem Buttnero conſtitit (x), cum puellam, ſimili ferme cranio, ac præcedens, gaudentem examinavit. Baſis cranii membrana etiam tecta erat. Cerebri, cerebelli, & medullæ oblongatæ nihil aderat. Pars parva oſſis frontis ſuperſtes, oſſa petroſa, ſella turcica, cum parte oſſis occipitis, firmiter invicem concreta, formabant dictam baſin. Os cribroſum adeo erat compreſſum, ut criſta galli & lamina cribroſa conſpici non potuerint. Sub margine oſſis frontis in quoque latere portio parva medullaris erat, unde nervi optici progrediebantur. Parti oſſis occipitis, quæ cum baſi oſſis multiformis conjungitur, non accumbebat medulla oblon-

(x) Ibid. pag. 110.

oblongata, sed sanguis coagulatus, qui foramen magnum etiam intrabat. Separata dura matre ab interna ossis occipitis superficie, comparebant sinus laterales. Ossa verticis deficiebant. — Ossa petrosa conjungebantur cum osse occipitis; ab anteriore superstes ossis frontis pars incumbebat parti squammosæ ossis temporis, quæ crassum marginem formabat. Multiforme os carebat processu magno laterali, cum quo, in aliis craniis, pars squammosa ossis temporis conjungitur. Sella turcica multum erat compressa, & processibus clinoïdeis anterioribus os frontis adeo incumbebat, ut cribriforme distingui non posset.

Longe sæpius in fœtubus sexus sequioris deformitates, hactenus descriptas, fuisse visas, quam in maribus, observavit Morgagni (y), confirmat hoc noster casus, ut & alius, quem postea vidi, fœtus septimo graviditatis mense, una cum alio, bene conformato potioris sexus, in lucem emissi, cui cranium simili modo erat conformatum, ac infanti, cujus descriptionem primo capite dedi: integumenta, qualia totum corpus investiebant, caput integebant, nullaque aderat fissura, ad medullam spinalem tendens, sed ibi loci fovea quædam conspiciebatur satis profunda, in cœcum, tenui membrana obductum, finem termi-

(y) De sed. & caus. morborum Epist. 12. art. 6. Epist. 48. art. 49.

minata. Quantum conjectura aſſequi licuit, ſectionem enim inſtituere non potui, cranium, ſi non perfecte eodem modo erat conformatum, ſaltem pro maxima parte cum dicto conveniebat. Nullum adeſſe videbatur foramen magnum. Frontis oſſis maxima pars aberat, & verticis oſſa deficiebant penitus. Adeo complanatum erat totum cranium, ut vix ullum cerebrum adeſſe potuerit.

Obſervationem Clar. Morgagni probant ulterius ferme omnia exempla, quæ attuli. Singularis autem eſt Henckelii obſervatio fœminæ, quæ duas puellas, monſtroſo tali capite præditas, duos vero pueros, bene conformatos, in lucem emiſit. Alteram puellam ſecuit, &, licet anatome nullo modo exacta ſit, inde tamen conſtat, cerebrum adfuiſſe nullum; oſſis occipitis apicem fuiſſe bifidum, duas vero, in quas receſſit partes, verſus latera fuiſſe reclinatas (z).

(z) Neue Medicinifche und Chirurgifche Anmerkungen. I. Samml. pag. 74. ſeq.

CAPUT QUARTUM.

De causa maxime probabili degenerationis cranii hactenus descriptæ.

Qui attendit ad communicatas hactenus verorum acephalorum, illorumque, qui minus bene sic dicuntur, & quorum catalogus adaugeri facillime posset (*a*), observationes, mirabitur, toties tales obtigisse casus, tot miseros in lucem emissos fuisse infantes, qui vel omni encephalo, vel maxima cerebri parte, destituti, aut in partu mortui sunt, aut e vita, cujus usura vix ipsis erat concessa, mox secesserunt, sed simul hanc movebit quæstionem, cuinam causæ hæcce monstrositas sit adscribenda?

Si

(*a*) Conf. Mauriceau Traité des maladies des femmes grosses, pag. 115. 116. Preston in Philosoph. Transact. n. 226. pag. 439. Tyson ib. N. 228. pag. 533. Heister Observ. Medic. Miscell. obs. 14. pag. 30. in Halleri Collect. Disput. Anatom. Tom. 6. pag. 740. Johnston in Philosoph. Transact. vol. 57. pag. 115. Heuermann Vermischte Bemerkungen 1. Band pag. 313. Tab. 4. —— Adservatur etiam in Museo Societatis Scientiarum Harlemensis sceleton talis acephali. Hujus cranium in multis cum nostro convenit, spina bifida est, totaque hiat. Cum exsiccatum sit, & hinc cartilagines, inter ossa mediæ, formam amiserint suam, partes omnes non tali distinguere modo licet, ac in recenti.

Si illos effectus imaginationi adſcribendos eſſe cenſerem, quos inde derivant multi, memoratum etiam caſum ipſi tribuere, foret facillimum: interrogata etenim de omnibus, quæ, durante graviditate, acciderant, mater, primo quidem, nullam ſibi cognitam cauſam eſſe, cui deformitatem ſui infantis adſcriberet, faſſa eſt, poſtea autem in mentem ſibi revocavit, ſe, in principio graviditatis, ſuos, qui ſimiarum geſticulationes admirabantur, vocaſſe infantes, ne forte ab iisdem læderentur, &, cum non obedirent, alterum, manu prehenſa, ad ſe traxiſſe, mox vero majorem ſimiam in ſe inſiliiſſe, atque abdominis dolorem excitaſſe, ſic ut maxime perterrita receſſerit. Verum a tot viris celeberrimis, exemplis adeo luculentis, demonſtratum eſt, omnes monſtroſitates ab imaginatione (licet negari non poſſe videatur, illam diverſos in corpus humanum effectus exſerere) non eſſe derivandas; alia itaque cauſa videtur quærenda, & hæc duplex eſſe poteſt, vel externa vel interna.

Cel. Hallerus, poſtquam fœtum humanum ſeptimeſtrem, ſine cerebro editum, examinaverat, & ſuam hanc obſervationem cum multis ſimilis fabricæ exemplis contulerat, fœtum hunc ab aliqua injuria externa in monſtri formam fuiſſe deturpatum, non vero a primis retro principiis peculiarem fabricam retuliſſe, ſtatuit (*b*). Rationes, quas adducu-

(*b*) Opuscul. Anatom. pag. 290.

ducit, optime in noſtrum etiam caſum quadrant, & hujusmodi videntur, ut vix ullus dubitandi locus ſuperſit. Nervorum aderant foramina, arteriarum & venarum, & non ſolum alieniſſimum a ſapientia naturæ ipſi videtur, iviſſe ad cranium arterias, venas, nervos, in quo nullum cerebrum eſſet, verum omnino ſanæ rationi contrarium. Veſtigia paſſæ violentiæ ubique nimis manifeſta erant; introrſum eliſum os ſquammoſum injuriam exprimebat comprimentis potentiæ; conſentiebat undique occipitis & frontis deficiens lamina. Dubium itaque Hallero non videbatur, aliquo tempore, a vehementi cauſa, fœtus caput elidente, mollia adhuc capitis oſſa, undique compreſſa, crepuiſſe, & fluidum hactenus cerebrum & cerebellum eliſiſſe, minima ſuperſtite particula; & periiſſe in ea tempeſtate oſſa ſyncipitis; & oſſa temporum figuram mutaſſe, quemadmodum a ſimili violentia frequenter in fœtubus, cerebro deſtitutis, tumores, ſanguine pleni, reperti ſunt, herniæ cerebri, ut multis adductis exemplis probat; videtur autem ipſi hoc tempus præcox fuiſſe, & inter initia humanæ formæ, quia cutis cum dura membrana continuo nectitur; dura autem membrana a pericranio, in primis vitæ initiis, nullo intervallo diſtat, ſed nuda nudo, tanquam altera lamina ſubeſt, & ſenſim ſeparatur a pericranio, internaſcente oſſea materie cranii.

Si

Si jam mutationes adtendimus, quas in noſtro fœtu ſubierunt oſſa cranii, illa certe ex compreſſione, ex violentia externa, (forte a ſimia inſiliente) ſuperiori capitis parti illata, derivari, explicari, poſſunt, præſertim, quia hæc locum habuit eo tempore, quo oſſa nondum oſſeam duritiem induerant. Potuit fornix cranii ſic deprimi, ut oſſa temporum, lateralem ipſius partem conſtituentia, a ſe invicem removeri debuerint, apex oſſis occipitis in duas ſecedere partes, alteram dextrorſum alteram ſiniſtrorſum dimotam, ſic ut, deſtructis oſſibus verticis frontisque, conſumto cerebro & cerebello, cui vix ullum ſpatium amplius ſupererat, nuda baſis conceptaculi cerebri, non tantum ſeſe monſtraverit, verum etiam hujus media pars multum adſurrexerit, lateralibus depreſſis. Tanto autem probabilior videtur hæc ſententia, quoniam plurimi infantes, qui tali deformitate laborarunt, una cum alio, robuſtiore, vivo, valente, fœtu in utero fuere contenti, quo certe in caſu alter alterius incrementum impedire potuit. Rationes, ob quas cum Hallero hac in re ſentio, eædem etiam ſunt, quæ Celeberrimum hunc virum permoverunt, ut dictam amplecteretur ſententiam. Aderant nervi omnes, aderant vaſa vertebralia, carotides arteriæ, venæ jugulares, aderant ſolita foramina, per quæ decurrebant, aut transire debuerant, licet non omnia ſolitis locis poſita eſſent, & nonnulla confluxerint; partes omnes

col-

colli, maxime compreſſi, ob ſanguinis circulum, his in locis non adeo liberum, ſed multum impeditum, ſuffuſo quaſi ſanguine turgebant. Dictæ autem partes omnes vaſculoſæ, ſi a primo initio caput ſic fuiſſet formatum, non adfuiſſent, non ſanguinem accepiſſent, nervi non fuiſſent detecti, propriis in foraminibus non eſſent viſi, niſi olim adfuerit cerebrum.

Verum etiamſi hoc modo ortus dictæ degenerationis explicari poſſe videatur, conſtetque, cauſam externam illi malo originem præbere poſſe, tamen ab interna ſimile malum etiam deduci poſſe, jure oſtendit Clar. Morgagni, eique pariter adſtipulatur Hallerus.

Mirabile viſum in ejusmodi obſervationibus eſt, inquit Morgagni (*c*), cerebrum defuiſſe, id vero aliquanto minus homines fortaſſe mirarentur, ſi cogitarent, minime neceſſe eſſe, ut a primordiis defuerit, ſed, cum primum eſſet, poſtea vi morbi ingruente, ſenſim extenuari, & demum abſcedere potuiſſe. —— Quid, ſi hydrocephalum aut ſolum, aut cum tumore ad cervicales vertebras conjunctum, fœtui accidat? Quid ſi poſtquam tenera adhuc cranii oſſa, premendo urgendoque, alia ab incremento ulteriore prohibuit, alia pervertit; ſi poſtquam cerebrum multo tenerri-

(*c*) Epiſtol. Anatom. 20. artic. 57.

nerrimum, incredibilem in modum attenuavit, demum crescente usque & usque aqua, tumoris integumenta perrumpat, indeque & aqua & cerebrum, magna ex parte in aquam resolutum, effluant? — Quam sententiam confirmare videntur & hydatides, in multis talibus casibus in dura matre visæ, & foramina ad initium medullæ spinalis conspecta, quale in casu, primo capite descripto, etiam obvium fuit. Suam autem hancce opinionem ulterius postea exposuit (*d*), ostenditque, quales inde mutationes in ossibus suboriri soleant. Vertebrarum degenerationes in ita dicta spina bifida quis attendat, easque cranio applicet, & intelliget, aquam, quæ, antequam tumor disrumpitur, in fœtubus partes laterales vertebrarum, cum suis corporibus inter se cartilaginis ope nexas, tantopere ab invicem removet, ut insignis hiatus detur, ubi processus spinosus adesse debebat, in capite etiam collectam, sic a se invicem dimovere cranii ossa posse, ut planiorem offerant superficiem (*e*). Ex hydrocephalo disrupto illum etiam explicari posse casum, monet Morgagni (*f*), quem supra attuli (*g*), in quo cranium

(*d*) De sed. & caus. morb. Epist. 12. art. 6. 8.

(*e*) Conferantur, quæ hac de re dixi Exercitat. Academ. cap. 4. pag. 50. 64.

(*f*) De sed. & caus. morb. Epist. 48. art. 50.

(*g*) pag. 52.

nium defcripto modo erat vitiatum, & fimul tota fpina bifida; & Hallerus (*h*) fpinam bifidam & deformia absque cranio capita pleraque hydrocephalo tribuit, qui paulatim cerebrum confumit, ut aqua fola fuperfit, dein offa tenuia reddit, inde deftruit, hiatumque facit, per quem cerebrum exit, & aqua fub ipfa integumenta erumpit.

Ex dictis hactenus formanda hæc conclufio videtur, tales, quales multi defcripferunt, qualem ipfe hoc in opufculo delineavi, infantes, ita dictos acephalos, a caufa vel externa vel interna, ex preffione, in tenerum caput agente, vel ex hydrocephalo, dicto modo defcriptas mutationes producente, verofimiliter effe deformes, & monftrofitates has dirorum morborum, embryones affligentium, connatorum, minimeque infrequentium, ingratas effe fequelas (*i*), non vero tales una cum fœtu eodem tempore effe formatas (*k*). Novi equidem effe Auctores celeberrimos, & inter hos Clar. Prochaska (*l*), qui dictis caufis non multum

(*h*) De monftris lib. 2. cap. 6. Oper. minor. Tom. 3. pag. 136.

(*i*) Conf. Roederer Diff. de vi imaginationis in fœtum negata. Petropol. 1756. pag. 78. & Opufcul. pag. 124.

(*k*) Hanc fententiam, allato exemplo, probare etiam ftuduit Tyfon Philofoph. Transact. n. 228. pag. 533.; pluribusque oftendit Buttner Anatom. Wahrnehm. pag. 100. 120. hanc caufam defcripti vitii probabilem effe.

(*l*) Annot. Acad. fafc. 2. pag. 71. 139.

tum tribuunt, & posteriorem sententiam esse amplectendam censent; stet sua cuique in re, quæ decidi nunquam potest, salva sententia. Mihi, qui hypotheses plane inules, sæpe maxime noxias, puto, sufficit, brevibus ostendisse, probabiliter in meo infante, in similibus aliis, rite formatum fuisse cranium, sanum adfuisse cerebrum, cum inde originem trahentes, & ad illud tendentes partes omnes bene conformatæ & sanæ fuerint; cranium autem vel a causa externa, in caput agente, vel a collecta intus aqua potuisse sic mutari, ut, destructis, consumtis, partibus nonnullis, degeneratis aliis, solam basin oculo exhibuerit, & cerebri vix ac ne vix quicquam retinuerit; quemadmodum in fœtu, septimo mense eliso a fœmina, quæ primis graviditatis mensibus per scalas præceps ceciderat, & caput in parte postica graviter alliserat, occiput admodum deformatum, prorsusque depressum & planum, cerebri & cerebelli ne vestigium quidem, sed loco horum massam quamdam confusam & informem, grumosi instar sanguinis, peculiari tunica obductam, vidit Pauli (*m*); & a fœmina, quartum impraegnata, satis bene valente, sed quæ mense quarto gestationis, in genua & alterum latus abdominis prociderat, elapso termino prolem masculam enixam obser-

(*m*) Act. Physic. Medic. vol. 5. pag. 242. obs. 62.

ſervavit Spoërlin (*n*), a parte capitis tam vitioſe conformatam, ut pro monſtroſa merito haberetur; defuit enim tota calvaria, ſi baſin excipias; oſſa frontis, ſincipitis, occipitis cum temporalibus maximam partem deſiderabantur: oculi ſummum tenebant faciëi; loco cerebri aderat ſubſtantia quædam mollis, inſtar cerebri ac cerebelli, ſuis meningibus incluſi, configurata, ſed hydatidibus, lumore limpido, viscidiusculo, ſubflavo, diſtentis, conſpicuo. — Compreſſionem certe in tenerum fœtum, utero contentum, tali agere modo poſſe, ut deformitates inde producantur, alia occaſione luculentiſſimo probavi exemplo (*o*). Clar. vero Prochaska (*p*) fœtum humanum ſine pedibus & crure ſiniſtro, crure vero dextro valde imperfecto, & cum magna hernia ventrali, natum, deſcribens, annotavit, nullius cauſæ prægreſſæ recordari potuiſſe fœminam, neque imaginationis inſolitæ neque lapſus in ventrem tempore geſtationis, & ſuperaddidit, ſe vel ideo præſertim hoc monere, quoniam ego (*q*), ſimilem herniosum fœtum deſcribens, quem præceſſerat matris tertio menſe gravidæ in ventrem lapſus,

ab

(*n*) In Diſſert. de prole quadam cranii experti, Baſileæ 1728. defenſa.

(*o*) Obſervat. Anatom. Patholog. lib. 3. cap. 1.

(*p*) Annot. Acad. faſc. 2. ſect. 4.

(*q*) Obſervat. Anatom. Patholog. lib. 3. cap. 1.

ab hac violenta caufa fœtus herniofi ac valgi, pluribusque aliis vitiis monftrofi originem derivandam effe cenfui, & aliis obfervationibus probare contendi; ipfe vero putat, quod longe prius horum vitiorum pofitæ caufæ effe videantur, quam quod tertio menfe in meo cafu, ferius in aliis obfervatis, contigerint, quoniam fœtus non videtur falva vita ferre poffe talis cutis & musculorum abdominis & peritonæi rupturam, ut omnia viscera abdominis prolabantur, quin vel pereat hæmorrhagia ruptorum vaforum, aut inflammatione, tantum vulnus neceffario infequente. Verum liceat, pace viri eruditiffimi, monere, tali in cafu, ut etiam in herniis umbilicalibus, diu a nativitate fubortis (quem admodum hoc olim (*r*) probavi) peritonæum, quod eo loco, ubi umbilicus eft, nullo foramine hiat, integerrimumque exiftit (*s*), non lacerari, multo minus musculos abdominales atque integumenta, fed integrum peritonæum per hiatum, inter musculos rectos relictum pro tranfitu vaforum umbilicalium, protrudi, hunc hiatum fenfim dilatari, musculos a fe invicem multum recedere, & inteftina, fuo facco, peritonæo, contenta, inter musculos prolapfa, fub integumentis expanfis, fefe exhibere, quæ partes quidem

(*r*) Obfervat. Anatom. Patholog lib. 1. cap. 4. pag. 75.
(*s*) Conf. Icon. herniæ inguinalis congenitæ, pag. 18. Tab. IV.

dem omnes, ob nimiam extenuationem, pellucentes, interanea oculis exhibent, quemadmodum in diffecto illo corpore luculentiffime patuit; tumor enim abdominis, inter femotos, & rotundulum marginem formantes, musculos, exiftens, conftabat peritonæo, maxime elongato, & in principium funiculi umbilicalis protrufo (*t*); ex quibus fequi videtur, rationem, quare meam opinionem rejiciendam effe cenfuit Vir Clariffimus, talem non effe, ut admitti poffit.

(*t*) Obfervat. Anatom. Patholog. lib. 3. cap. 1. pag. 10.

F I-

FIGURARUM EXPLANATIO.

TABULÆ I.

Facies anterior infantis cerebro deſtituti.

TABULÆ II.

Facies poſterior ejusdem infantis.

TABULÆ III.

Fig. 1.

Caput ejusdem infantis, prout ſeſe exhibuit, ſublatis a fronte ſupra oculos recta retrorſum ad auriculas, indeque ad medium dorſum integumentis.

a. a. a. a. a. Margo integumentorum ablatorum.

b. b. Oculi admodum prominentes, & extra ſuas orbitas protruſi.

c. Pinguedinis copia notabilis, inter duos oculos obvia.

d. d. Similis pinguedo inter oculos atque aures.

e. e. Auriculæ multum dependentes, & antrorſum promotæ, ſic ut ſummos humeros ferme attingerent.

f. f. f. f.

f. f. f. f. Margo offeus, fupra radicem nafi incipiens, & ad latera pone aures fefe extendens.

g. g. Portio mollis, membranacea, fanguine effufo turgida, cavum quoddam, in cœcum finem terminatum, includens.

h. h. Offa petrofa multum furfum protrufa.

i. i. Foramina pro nervis auditoriis.

k. Pars media offis occipitis, quæ a foramine magno ad partem pofteriorem bafis offis multiformis adfcendere folet, & cum ea connecti.

l. l. Verfus latera reclinatæ partes offis occipitis, in quas apex hujus offis divifus erat.

m. m. Partes ejusdem offis laterales, multum a fe invicem remotæ.

n. n. n. Ligamentofa, craffa faltem & firma, fubftantia a dictis partibus offeis in fpinam dorfi tendens.

o. Hiatus ante dictam fubftantiam verfus fpecu vertebrarum tendens.

p. Dorfum.

q. q. Prominentes mucrones partium lateralium Epiftrophei.

r. Apices, in quos definit vertebra quinta colli.

Fig. 2.

Fig. 2.

Idem cranium cum adnexa ſpina, magis denudatum; ſublatis oculis, auriculis, integumentis omnibus.

a. a. a. Margo oſſeus ſupra radicem naſi incipiens, & verſus latera ſeſe extendens. Pars eſt oſſis frontis, quæ glabellam & ſupercilia conſtituit, rotundulo margine terminata, deficientibus illis ejusdem oſſis portionibus, quæ frontem formant, & cum oſſibus verticis coronali ſutura necti ſolent.

b. b. Superſtites partes lamellarum oſſis frontis, quæ inter oculorum cava & cerebri conceptaculum inveniuntur.

c. Partes oſſis frontis, quæ inter oculorum cava deſcendunt, & cum quibus oſſicula naſi cohærent.

d. Naſi osſicula.

e. e. Partes laterales orbitarum, hic loci ex oſſibus jugalibus factæ.

f. Baſis oſſis multiformis, unde verſus latera procedunt proceſſus clinoïdei.

g. Pars media oſſis occipitis, quæ a foramine magno ad partem poſteriorem baſis oſſis multiformis adſcendere ſolet, & cum ea connecti.

h. h. Oſſa petroſa, multum ſurſum protruſa.

i. i. Foramina pro nervis auditoriis.

k. k. Partes laterales oſſis occipitis, multum a ſe invicem remotæ, & verſus latera ferme recto tramite procedentes.

l. l. Separatæ & verſus latera reclinatæ partes oſſis occipitis, in quas apex diviſus erat.

m. m. Subſtantia ſingularis, granuloſa, cum nervis cohærens, cerebri forte reliquiæ.

n. Dens Epiſtrophei, appreſſus parti oſſis occipitis, quæ a foramine magno procedens cum baſi oſſis multiformis connectitur.

o. Pars anterior duræ matris, quæ medullam ſpinalem ab anteriore inveſtit, & per ſpecu vertebrarum deſcendit.

p. Medulla ſpinalis.

q. q. Arteriæ vertebrales, in apicem obtuſum deſinentes.

r. r. Partes laterales Atlantis, a parte poſteriore a ſe invicem ſeparatæ, & partibus lateralibus oſſis occipitis k. k. appreſſæ.

s. s. Epiſtrophei partes oſſeæ laterales, in duos mucrones deſinentes, & hiantes, deſtructa cartilagine, quæ a poſteriore illas nectere ſolet.

t. Vertebra quinta colli.

u. Vertebra colli ſexta.

v. Septima colli vertebra.

T. A-

TABULÆ IV.

Fig. I.

Cranium, ab omnibus partibus exactiſſime depuratum, ab anteriore.

a. a. Maxilla inferior ex unico oſſe conſtans.

b. Linea quædam, maxillam veluti in duas partes dividens, ſed ad parvam tantummodo a margine alveolari diſtantiam ſeſe extendens, & extrinſecus ſolum conſpicua.

c. c. Foramina, per quæ exeunt rami tertii rami quinti nervorum paris.

d. d. Oſſa maxillaria ſuperiora.

e. e. Margo alveolaris maxillæ ſuperioris, dentium rudimenta continens, & membrana inveſtitus.

f. Similis margo in maxilla inferiore.

g. g. Foramina, per quæ exeunt rami ſecundi rami quinti paris nervorum.

h. h. Proceſſus naſales oſſium maxillarium ſuperiorum.

i. i. Foramina narium, ſepto membranaceo diſtincta.

k. k. Oſſa jugalia.

l. l. Oſſicula naſi.

m. m. Oſſis frontis partes, cum oſſiculis naſi nexæ, & glabellam conſtituentes.

n. n. Supercilia.

o. p. q. r. s. Foveæ oculorum.

o. o. Vertices ossium maxillarium, sinus maxillares a cavis oculorum distinguentes.

p. p. Ossicula unguis.

q. q. Ossa plana.

r. r. Ossium jugalium partes, ad cava oculorum pertinentes.

s. s. Processuum lateralium ossis multiformis partes, quæ oculorum cava a latere exteriore perficiunt, vix hoc in situ conspicuæ.

t. t. Ossis frontis partes, quæ cava oculorum a conceptaculo cerebri distinguunt, pro parte tantum cognoscendæ.

u. u. Partes squammosæ ossium temporum admodum parvæ.

v. v. Partes duæ ossis occipitis, in quas apex hujus ossis, cæterum cum verticis ossibus conjungendus, separatus erat, quæque se supra partes squammosas ossium temporum extendebant ad os frontis.

Fig. 2.

Idem Cranium a latere exhibitum.

a. Maxilla inferior.

b. Fo-

b. Foramen, quo exit ramus tertii rami quinti nervorum paris.

c. Margo alveolaris maxillæ inferioris, dentium rudimenta continens, membrana tectus.

d. Maxilla ſuperior.

e. Ejusdem margo alveolaris.

f. Foramen, quo exit ramus ſecundi rami quinti nervorum paris.

g. Proceſſus naſalis oſſis maxillaris ſuperioris.

h. Oſſiculum naſi.

i. Septum cartilagineum narium.

k. Vertex oſſis maxillaris ſuperioris.

l. Os unguis, a cujus parte anteriore conſpicitur ſinus, cui incumbit ſaccus lachrymalis.

m. Oſſis frontis pars.

n. Os planum.

o. Os jugale.

p. Proceſſus zygomaticus oſſis temporis.

q. Oſſis jugalis pars, quæ cum oſſe frontis connectitur.

r. Proceſſus maxillæ inferioris, cui adhæret tendo Temporalis, pone jugum conſpicuus.

s. Pars ſquammoſa oſſis temporis.

t. t. Pars altera earum duarum, in quas apex oſſis occipitis ſeceſſit.

u. u. Pars lateralis oſſis occipitis.

v. Pars petroſa oſſis temporis.

w. Excavata pars in parte laterali oſſis occipitis, & petroſa oſſis temporis, diverticulum quaſi formans, intra quod ſanguis colligebatur, ad venam jugularem, cum foramine, ad fundum hujus excavatæ partis inveniendo, communicantem, tendens.

x. Proceſſus lateralis oſſis multiformis.

y. Baſis ejusdem oſſis.

z. Lamella oſſis frontis, cavum oculi a cerebri conceptaculo diſtinguens.

α. α. Oſſis frontis margo, ſupercilium formans.

Tabulæ V.

Fig. I.

Idem cranium, a parte ſuperiore exhibitum.

a. a. Margo, quo os frontis deſinebat, glabellam, ſuperciliaque formans.

b. b. Lamellæ oſſis frontis, oculorum cava a conceptaculo cerebri diſtinguentes.

c. Cribriformis oſſis parva portio ſuperſtes.

d. Baſis oſſis multiformis.

e. e.

e. e. Proceſſus priores hujus oſſis, inſolitum locum occupantes.

f. Excavatio quædam, quæ degenerati cerebri reliquias continuit. Similis aderat in oppoſito latere.

g. Foramen pro ramo ſecundo quinti nervorum paris.

h. Simile pro ramo tertio ejusdem nervi.

i. Foramen pro vaſis.

In dextro latere his foraminibus tantummodo litteras adſcripſi, ejusdem naturæ in latere ſiniſtro aderant. Quæ nervos opticos transmittunt foramina cum laceris, illisque quæ ex parte laterali cavi oculi ad tempus tendunt, confluxerant, & in quoque latere non niſi unum conſtituebant.

*. Cartilago, baſin oſſis multiformis cum oſſe occipitis nectens.

k. Oſſis occipitis pars, quæ cum multiformis oſſis baſi connectitur.

l. l. Partes petroſæ oſſium temporum, oblique ad baſin dicti oſſis adſcendentes.

m. m. Foramina pro nervis auditoriis.

n. n. Foramen pro carotide arteria interna, maxime contractum.

p. p.

o. o. Partes laterales offis occipitis.

p. p. Diverticula in his partibus lateralibus offis occipitis, unde venæ jugulares internæ fuum accipiebant fanguinem.

r. r. r. r. Partes, in quas apex offis occipitis fecefferat, quæque a fe invicem multum remotæ latera cranii conftituebant, & ad os frontis fupra fquammoforum offium reliquias fefe extendebant.

s. s. Fiffuræ, quæ in parte hacce offis occipitis femper adeffe folent.

t. t. Margo anterior foraminis magni, ex parte illa offis occipitis factus, quæ adfcendens cum bafi multiformis nectitur.

u. u. Frontis offis portiones, media linea diftinctæ, inter oculorum cava defcendentes, & cum officulis nafi nexæ.

v. v. Officula nafi.

w. w. Maxilla fuperior.

x. Maxilla inferior.

y. y. Offa jugalia.

z. z. Vertices offium maxillarium fuperiorum.

α. α. Oſſa plana.

β. β. Oſſicula unguis.

γ. γ. Proceſſuum lateralium oſſis multiformis partes, quæ cava oculorum perficiunt.

δ. δ. Foramen, in quoque latere unicum, ex multis confluentibus natum. Hoc minus apparet, quam revera eſt, quoniam per illud transparentes partes nonnullæ etiam delineatæ ſunt.

Fig. 2.

Idem cranium ab inferiore viſum.

a. Maxillæ inferioris pars anterior, mentum conſtituens.

b. b. Maxillæ inferioris partes poſteriores, unde condyli cum oſſibus temporum conjungendi ſurſum tendunt.

c. c. Palatum oſſeum.

d. Vomer, narium cavitates, a latere ipſius obvias, diſtinguens.

e. e. Proceſſus pterygoïdei oſſis multiformis.

f. f. Annuli oſſium temporum, membranas tympani continentes, præternaturalem formam habentes.

g. g. Partes mammillares ossium temporum; & inter has hiatus notabilis.

h. h. Foramina, inter partes laterales ossis occipitis, inter partes ejusdem ossis, in quas apex secesserat, & inter ossa petrosa: ad quæ desinebant venæ jugulares internæ.

i. i. Partes laterales ossis occipitis.

k. k. Superficies, æquabiles, parum excavatæ, in hisce partibus lateralibus, cum quibus Atlas cohærebat.

l. Pars illa ossis occipitis, quæ cum basi ossis multiformis conjungitur.

m. m. m. m. Partes illæ duæ ossis occipitis, in quas apex divisus erat.

n. n. Juga, ex processibus zygomaticis ossium temporum & ossium jugalium partibus, facta.

o. o. Partes squammosæ ossium temporum.

TABULÆ VI.

Vertebræ colli omnes ejusdem infantis. Sex inferiores invicem nexæ; prima, seu atlas, separata a reliquis, & tum a superiore tum ab inferiore exhibita.

a. Epi-

Fig. 1.

Sex inferiores colli vertebræ a parte poſteriore viſæ.

a. Epiſtrophei dens, in duas ſuperficies diviſus.

b. Ejusdem vertebræ corpus, cartilaginis ope cum dente cohærens.

c. c. Partes laterales epiſtrophei.

d. d. Mucrones obtuſi, in quos partes illæ laterales deſinunt.

e. e. Superficies in partibus lateralibus obviæ pro nexu cum Atlante.

f. Corpus vertebræ tertiæ.

g. g. Partes laterales vertebræ tertiæ.

h. h. Vertebræ quartæ partes laterales.

i. Locus, ubi tertiæ & quartæ vertebræ, multum ſibi invicem appreſſæ, cartilaginis ope cohærent.

k. k. Vertebra quinta.

l. l. Vertebra ſexta.

m. m. Vertebra ſeptima.

Fig. 2.

Eædem vertebræ a latere visæ, ut mutationes, quas partes laterales quoad situm subierunt, & membranæ, inter illas obviæ, conspiciantur.

a. Dens Epistrophei.

b. Corpus secundæ vertebræ.

c. Corpus vertebræ tertiæ.

d. Quartæ vertebræ corpus.

e. Vertebræ quintæ corpus.

f. Sextæ vertebræ corpus.

g. Septimæ vertebræ corpus.

h. i. k. l. m. n. Processus transversales harum vertebrarum.

o. p. q. r. s. t. Partes laterales vertebræ o. secundæ; p. tertiæ; q. quartæ; r. quintæ; s. sextæ; t. septimæ, magis, minusve ad se invicem accedentes, & membranis distinctis, quæ inter easdem delineatæ sunt, nexæ.

Fig. 3.

Fig. 3.

Atlantis facies inferior, qua respiciebat Epistropheum.

a. Arcus anterior cartilagineus, tenuissimus, qui parti anteriori foraminis magni sic erat appressus, ut conspici non potuerit.

b. Superficies excavata in parte laterali, ossea, dextra, quæ cum Epistrophei parte laterali nectebatur.

c. Similis superficies in parte sinistra. Conf. Tab. VI. Fig. 5. e. e.

d. d. Mucrones inæquabiles, in quos partes laterales desinebant. Deficiebat arcus posterior, & partes dictæ laterales, maximopere a se invicem remotæ, partibus lateralibus ossis occipitis accumbebant. Conf. Tab. III. Fig. 2. r. r.

Fig. 4.

Idem Atlas a superiore visus.

a. Arcus Atlantis anterior, cartilagineus, tenuissimus.

b. Superficies in parte laterali sinistra, ossea, quæ cum osse occipitis conjungebatur.

c. Similis ſuperficies in parte laterali dextra, cujus ope nexus cum oſſe occipitis perficiebatur. Conf. Tab. V. Fig. 2. k. k.

d. d. Mucrones inæquabiles, in quos partes laterales deſinebant.

Apud P. v. d. EYK et D. VYGH, Proſtant.

Eduardi Sandifort Obſervationes Anatomico-Pathologicæ. Lib. I. II. III. IV. 4°. Lugd. Bat. 1777, 1778, 1779, 1782.

——— ——— Tabulæ Inteſtini Duodeni. 4°. ibid. 1780.

——— ——— Icones herniæ inguinalis congenitæ. 4°. ibid. 1781.

——— ——— Deſcriptio Muſculorum hominis. 4°. ibid. 1782.

Apud Eosdem, atque S. et J. LUCHTMANS.

Eduardi Sandifort Exercitationes Academicæ, 4°. ib. 1783.

Andreæ Vesalii Tabulæ oſſium humanorum, denuo edidit, earumque explicationem adauxit Eduardus Sandifort. Folio. ibid. 1782.

Theſaurus Diſſertationum, Programmatum, aliorumque Opuſculorum ſelectisſimorum, ad omnem medicinæ ambitum pertinentium. Collegit, edidit, & neceſſarios indices adjunxit Eduardus Sandifort. Vol. I. II. III. 4°.

B I B L I O P E G O.

Tabulæ omnes ſic collocandæ, ut Tab. I. huic paginæ opponatur.

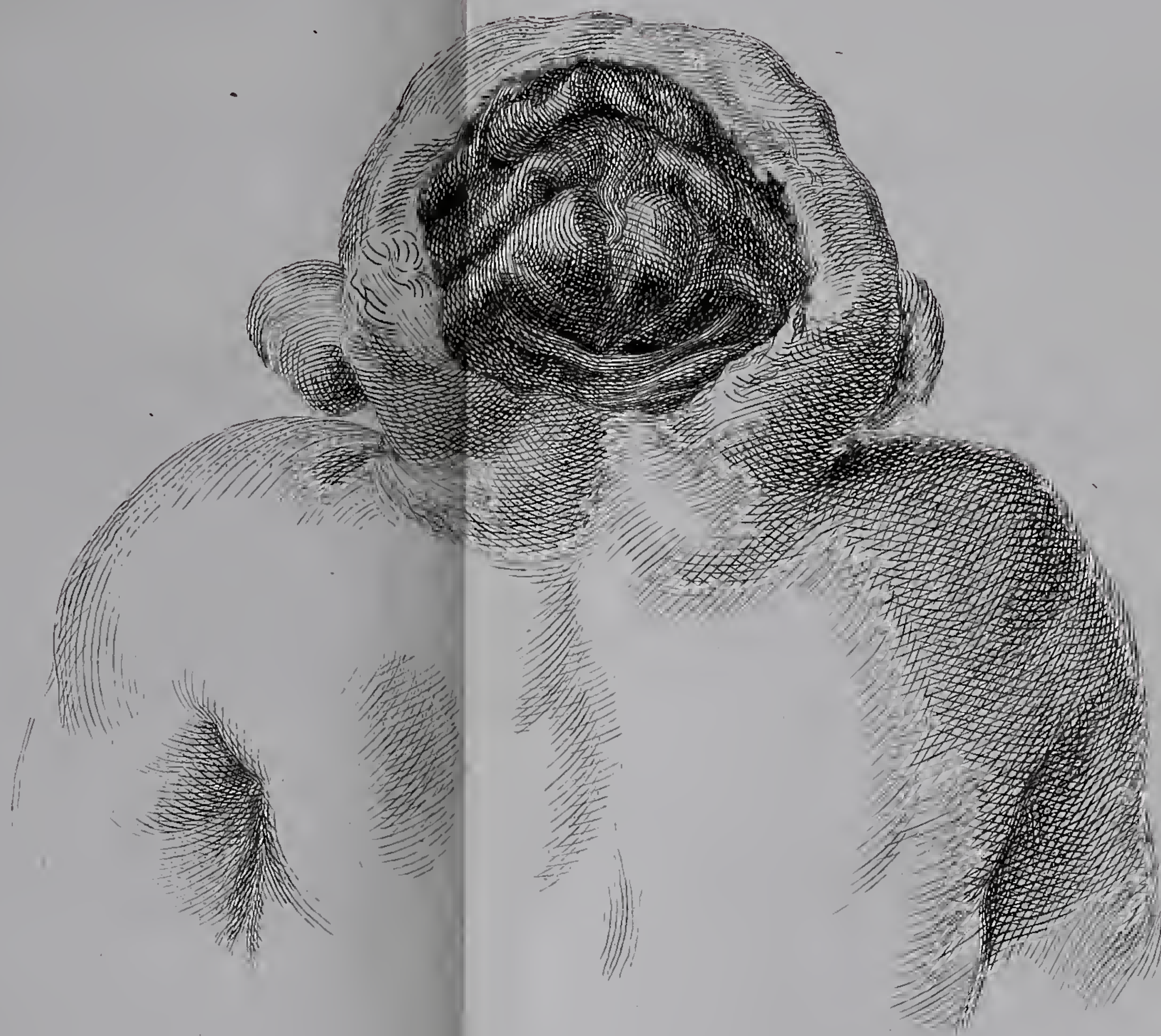
AAN DEN BOEKBINDER.

Alle de plaaten moeten zoo geplaatst worden, dat Tab. I. tegen over deeze bladzyde kome.

TAB. I.

A. Delfos, Omnes delineav.t R. Muys omnes. sculpsit.

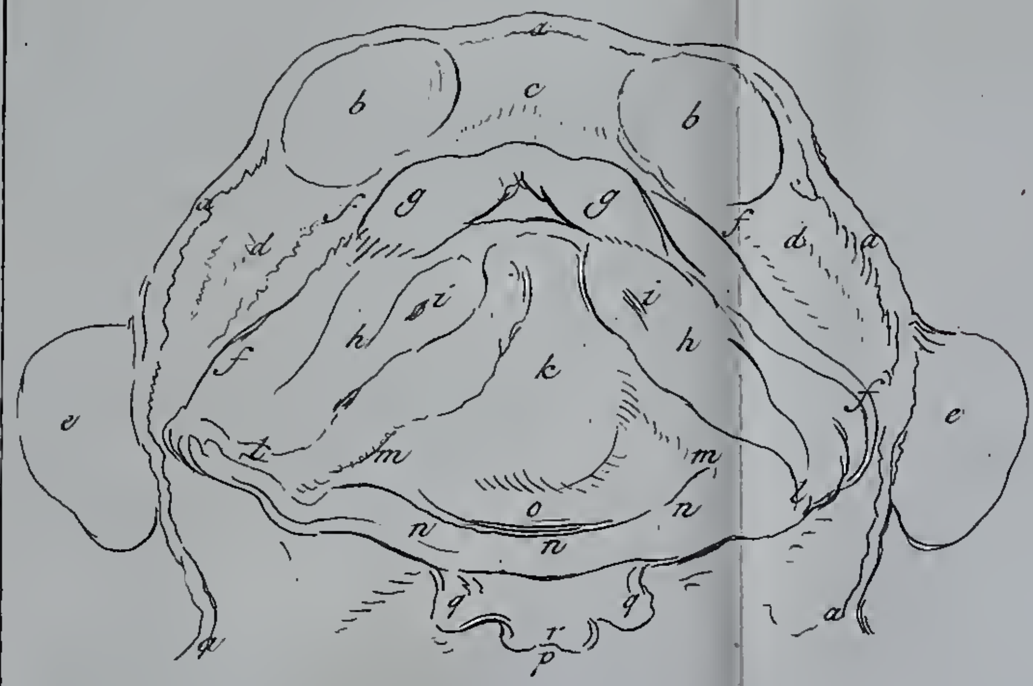

Fig. 1.

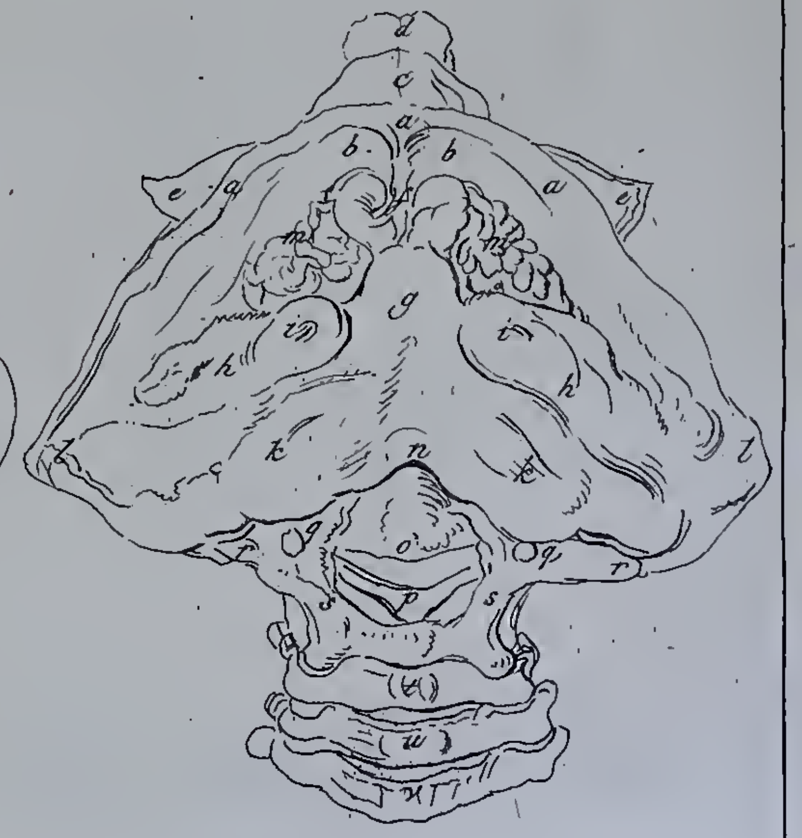
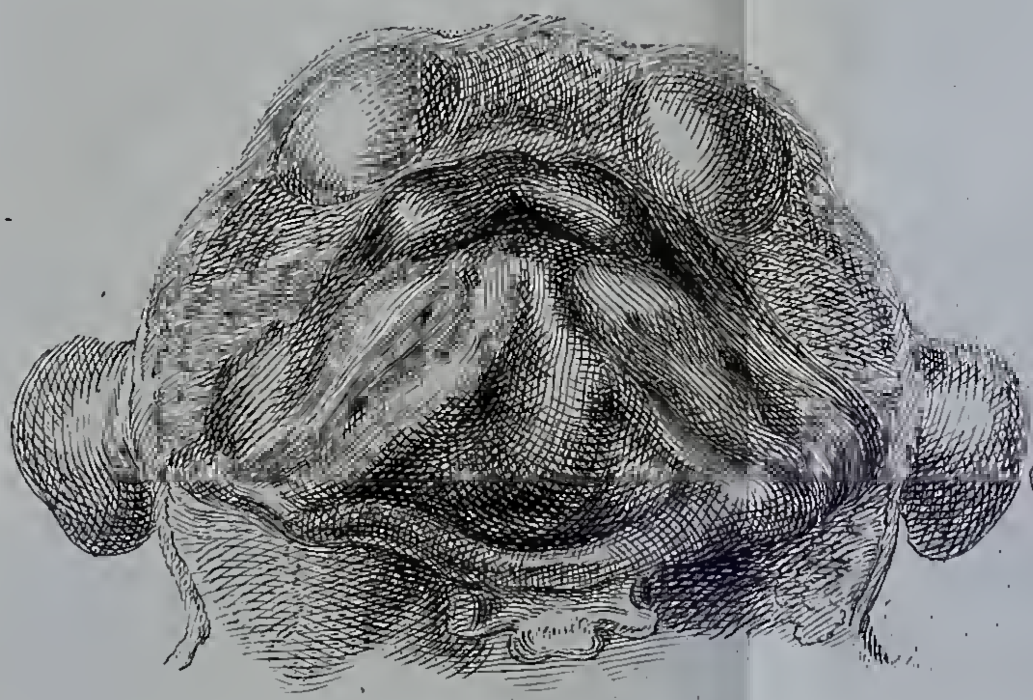

Fig. 2.

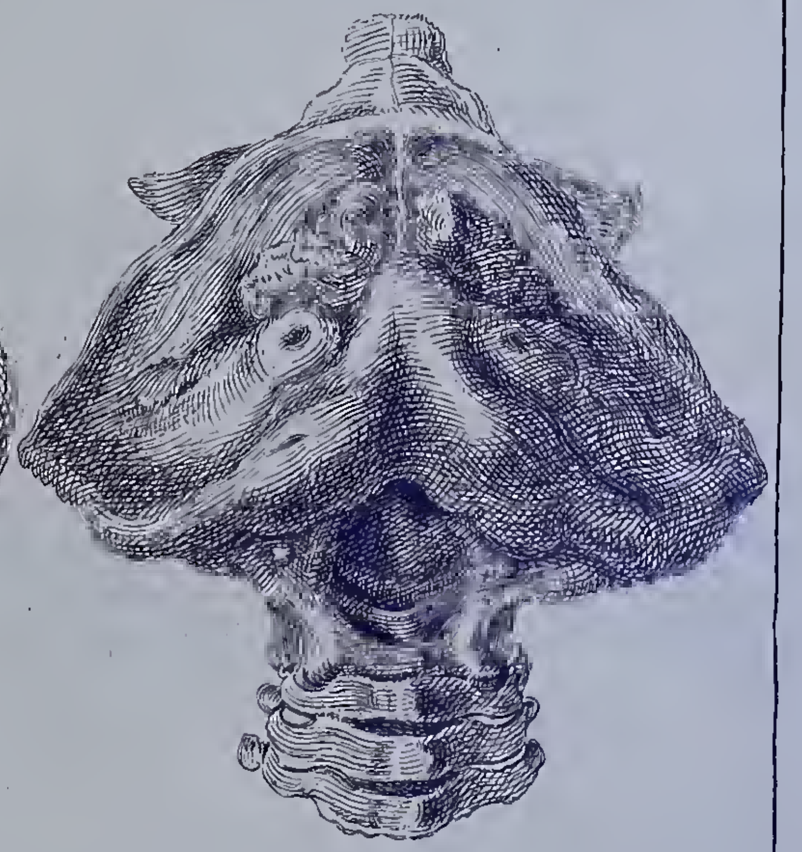

Fig. 1.

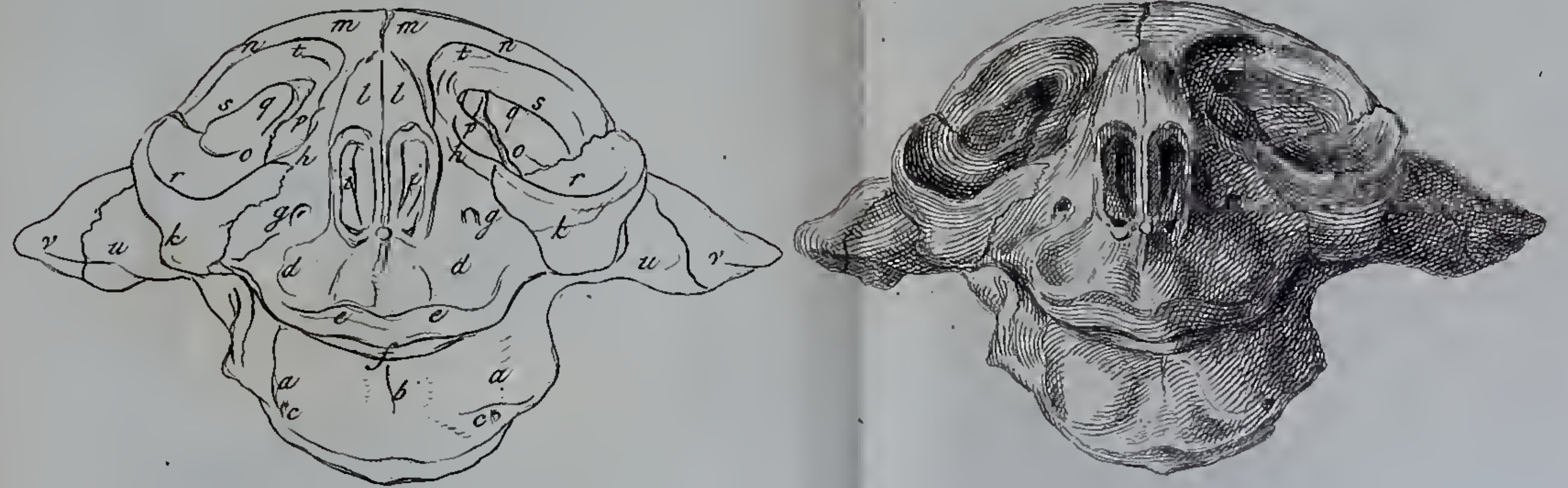

Fig. 2.

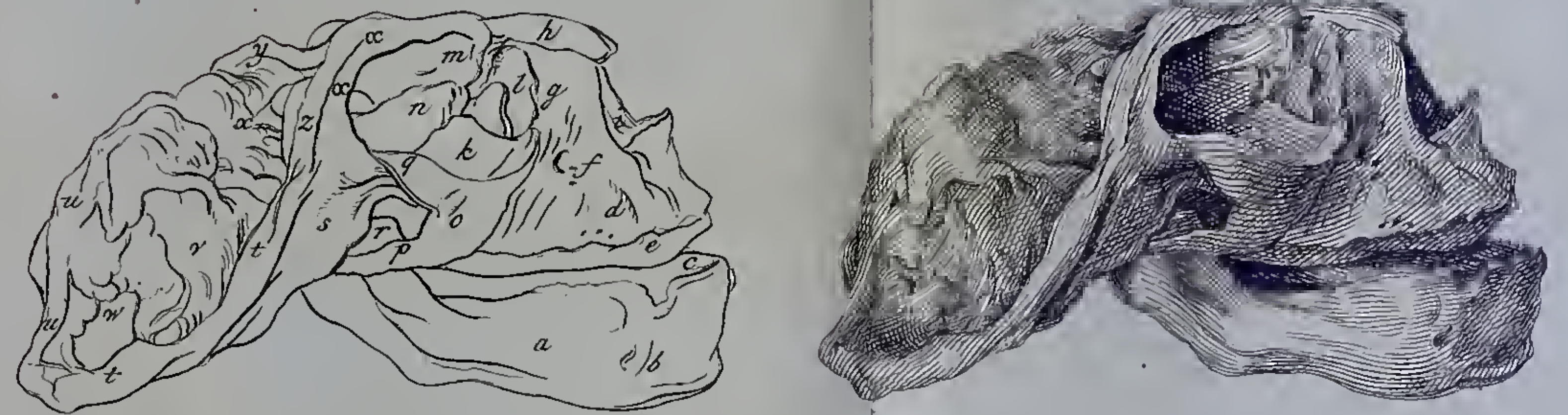

Fig. 1.

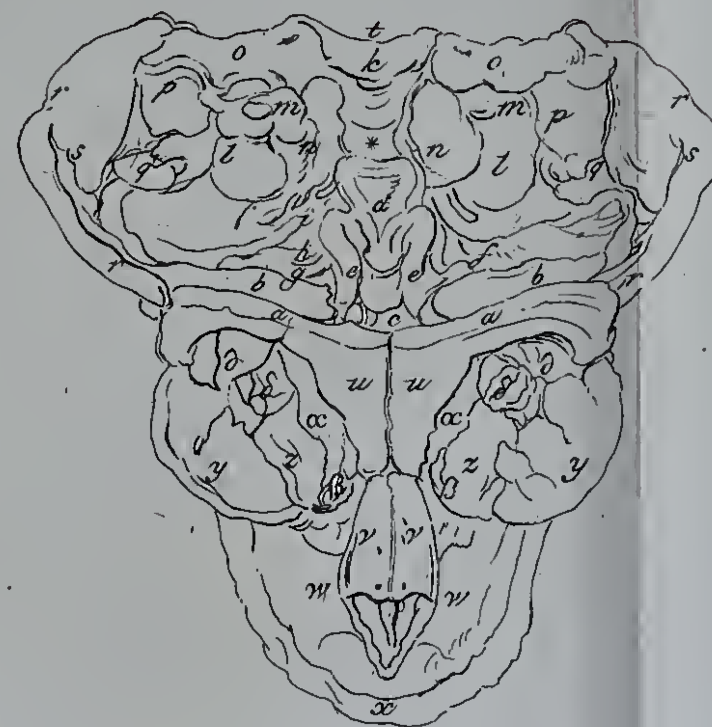
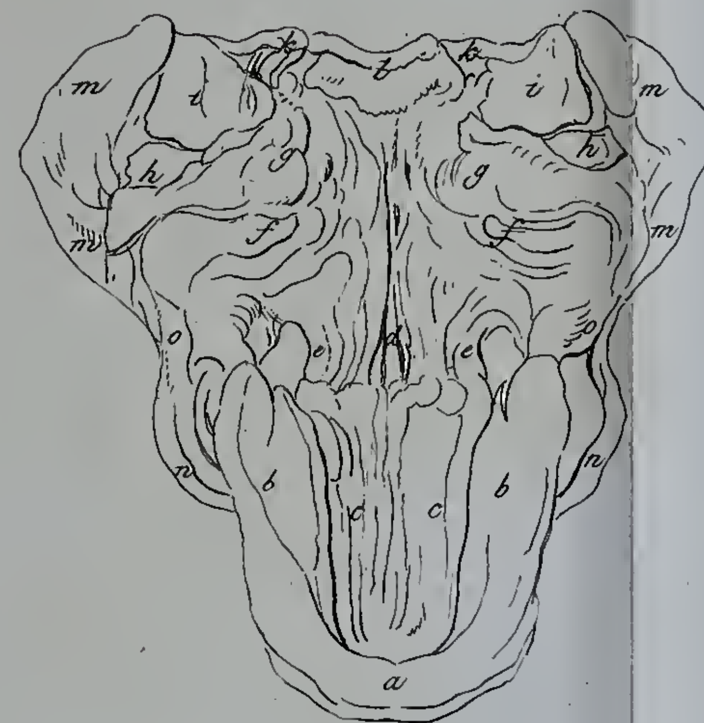

Fig. 2.

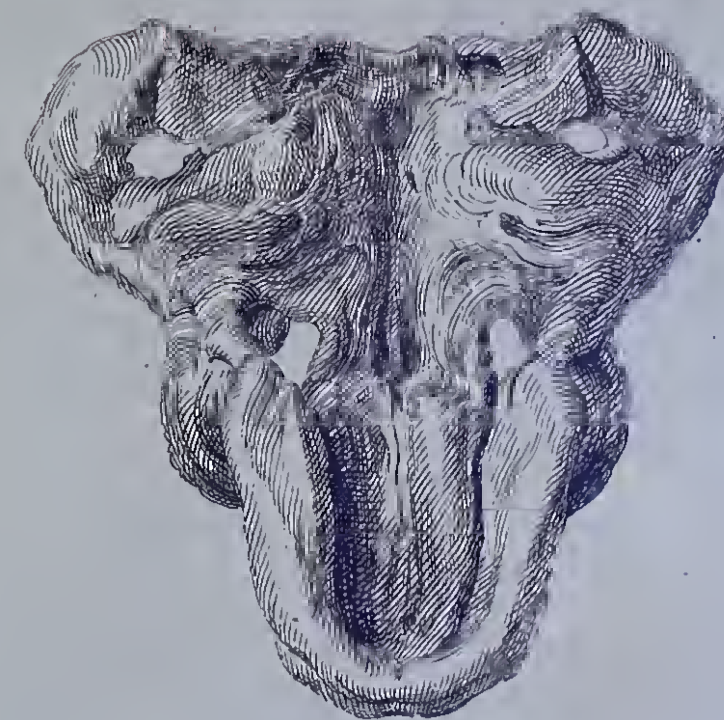

Fig. 1.

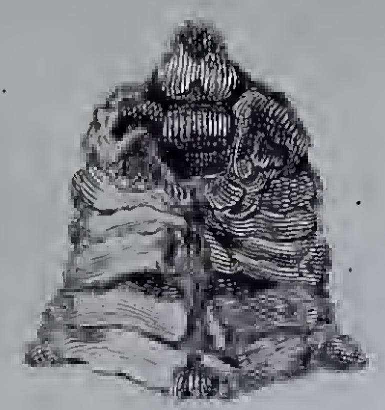

Fig. 2.

Fig. 3.

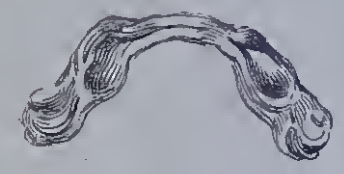

Fig. 4.

